

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

راهنمای هنر آموز

نصب دار، چله ریزی و بافت قالی

رشته صنایع دستی - فرش

گروه هنر

شاخه فنی و حرفه‌ای

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

راهنمای هنرآموز نصب دار، چله‌ریزی و بافت قالی - ۲۱۲۹۳۵

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

یوسف صمدی بهرامی، بشری گل‌بخش، نصرالله تسلیمی (عضو هیئت علمی)،
عبدالرضا جمالی فرد، رضا صفری، رحیم فروهر و سهیلا عبدلی (اعضای شورای

برنامه‌ریزی)

بشری گل‌بخش، یوسف صمدی بهرامی و سیدمصطفی افتخاری (اعضای گروه تألیف)

اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

جواد صفری (مدیر هنری) - شهرزاد قنبری (صفحه‌آرا)

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب‌گاه: www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir

شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج -

خیابان ۶۱ (دارو پخش) تلفن: ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰

صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹

شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

چاپ اول ۱۳۹۷

نام کتاب:

پدیدآورنده:

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:

شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:

مدیریت آماده‌سازی هنری:

شناسه افزوده آماده‌سازی:

نشانی سازمان:

ناشر:

چاپخانه:

سال انتشار و نوبت چاپ:

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

دست توانای معلم است که چشم انداز آینده ما را ترسیم می کند.

امام خمینی (قُدّس سرُّه)

مقدمه

۱	فصل اول : کلیات
۲	■ رویکرد برنامه
۷	■ اصول حاکم بر انتخاب راهبردهای یاددهی - یادگیری
۹	■ مسیرهای هدایت تحصیلی - حرفه‌ای در گروه هنر
۱۰	■ اهداف کلی درس
۱۲	■ تعاریف و اصطلاحات
۱۸	■ فضای کارگاهی
۲۰	■ اصول انتخاب راهبردهای یاددهی - یادگیری در رشته
۲۲	■ ویژگی‌های ارزشیابی
۲۴	■ صلاحیت‌های حرفه‌ای هنرآموزان رشته
۲۷	■ معرفی ویژگی‌های درسی و واحد یادگیری
۲۹	■ نکات مهم در آموزش فصول کتاب
۳۱	فصل دوم : جلسات آموزشی
۳۵	■ جلسه اول
۳۹	■ جلسه دوم
۴۲	■ جلسه سوم
۴۴	■ جلسه چهارم
۵۰	■ جلسه پنجم
۵۳	■ جلسه ششم
۵۸	■ جلسه هفتم
۶۲	■ جلسه هشتم

۶۸	جلسه نهم
۷۱	جلسه دهم
۷۳	جلسه یازدهم
۷۵	جلسه دوازدهم
۸۰	جلسه سیزدهم
۸۲	جلسه چهاردهم
۸۵	جلسه پانزدهم
۹۰	جلسه شانزدهم
۹۵	جلسه هفدهم
۹۷	جلسه هجدهم
۹۹	جلسه نوزدهم
۱۰۱	جلسه بیستم
۱۰۳	جلسه بیست و یکم
۱۰۵	جلسه بیست و دوم
۱۰۷	جلسه بیست و سوم
۱۰۹	جلسه بیست و چهارم
۱۱۱	جلسه بیست و پنجم
۱۱۳	جلسه بیست و ششم
۱۱۸	جلسه بیست و هفتم
۱۲۱	جلسه بیست و هشتم
۱۲۳	جلسه بیست و نهم
۱۲۷	جلسه سی ام

از الزامات اجرای برنامه درسی، وجود محتوای آموزشی جهت تحقق نیازهای فردی و اجتماعی و اهداف نظام تعلیم و تربیت می‌باشد. با توجه به تغییرات نظام آموزشی که حول محور سند تحول بنیادین آموزش و پرورش انجام شد چرخش‌های جدیدی از وضع موجود به مطلوب صورت پذیرفت. از جمله به نقش معلم از آموزش‌دهنده صرف، به مربی، اسوه و تسهیل‌کننده یادگیری و نقش دانش‌آموز از یادگیرنده منفعل به فراگیرنده فعال، تربیت‌جو و مشارکت‌پذیر و نقش محتوا از کتاب درسی به عنوان تنها رسانه آموزشی به برنامه محوری و بسته یادگیری (آموزشی) نام برد. بسته یادگیری شامل رسانه‌های متنوعی از جمله کتاب درسی دانش‌آموز، کتاب همراه دانش‌آموز/ هنرجو، کتاب راهنمای تدریس معلم/ هنرآموز، نرم‌افزارهای آموزشی، فیلم آموزشی و پوستر و ... می‌باشد که با هم در تحقق اهداف یادگیری نقش ایفا می‌کنند. کتاب راهنمای هنرآموز جهت ایفای نقش تسهیل‌گری، انتقال‌دهنده و مرجعیت هنرآموز در نظام آموزشی برای هر کتاب درسی طراحی و تدوین شده است. در این رسانه سعی شده روش تدریس کلی و جلسه به جلسه به همراه تجهیزات، ابزارها و مواد مصرفی مورد نیاز هر جلسه، نکات مربوط به ایمنی و بهداشت فردی و محیطی آورده شود. همچنین نمونه طرح درس، تبیین پیچیدگی‌های یادگیری هنرجویان، هدایت و مدیریت کارگاه و کلاس در هنرستان، راهنمایی و پاسخ فعالیت‌های یادگیری و تمرین‌ها، بیان شاخص‌های اصلی جهت ارزشیابی شایستگی و ارائه بازخورد، اشاره به اشتباهات و مشکلات رایج در یادگیری هنرجویان و روش سنجش و نمره‌دهی، نکات آموزشی شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت و ارگونومی، منابع مطالعاتی، نکات مهم در فرایند اجرا و آموزش در محیط یادگیری، بودجه‌بندی زمانی و صلاحیت‌های حرفه‌ای و تخصصی هنرآموزان و دیگر موارد آورده شده است. امید است شما هنرآموزان گرامی با دقت و سعه صدر در راستای تحقق اهداف بسته آموزشی که با کوشش و تلاش مؤلفین گرانقدر تدوین و تألیف شده موفق باشید.

دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

سخنی با هنرآموزان گرامی

موضوع اولین هدف عملیات سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مربوط به پرورش تربیت‌یافتگانی است که با درک مفاهیم اقتصادی در چارچوب نظام معیار اسلامی از طریق کار و تلاش و روحیه انقلابی و جهادی، کارآفرینی، قناعت و انضباط مالی، مصرف بهینه و دوری از اسراف و تبذیر و با رعایت وجدان، عدالت و انصاف در روابط با دیگران در فعالیت‌های اقتصادی در مقیاس خانوادگی، ملی و جهانی مشارکت می‌نمایند. همچنین سند برنامه ملی درسی جمهوری اسلامی ایران «حوزه تربیت و یادگیری کار و فناوری» به قلمرو و سازماندهی محتوای این آموزش‌ها پرداخته است. در برنامه‌های درسی فنی و حرفه‌ای علاوه بر اصول دین‌محوری، تقویت هویت ملی، اعتبار نقش یادگیرنده، اعتبار نقش مرجعیت معلم، اعتبار نقش پایه‌ای خانواده، جامعیت، توجه به تفاوت‌های فردی، تعادل، یادگیری مادام‌العمر، جلب مشارکت و تعامل، یکپارچگی و فراگیری، اصول تنوع‌بخشی آموزش‌ها و انعطاف‌پذیری به آموزش براساس نیاز بازار کار، اخلاق حرفه‌ای، توسعه پایدار و کاهش فقر و تولید ثروت، شکل‌گیری تدریجی هویت حرفه‌ای توجه شده است. مطالبات اسناد بالادستی، تغییرات فناوری و نیاز بازار کار داخل کشور و تغییر در استانداردها و همچنین توصیه‌های بین‌المللی، موجب شد تا الگوی مناسب که پاسخگوی شرایط مطرح شده باشد طراحی و برنامه‌های درسی براساس آن برنامه‌ریزی و تدوین شوند. تعیین سطوح شایستگی و تغییر رویکرد از تحلیل شغل به تحلیل حرفه و توجه به ویژگی‌های شغل و شاغل و توجه به نظام صلاحیت حرفه‌ای ملی، تلفیق شایستگی‌های مشترک و غیرفنی در تدوین برنامه‌ها از ویژگی‌های الگوی مذکور و برنامه‌های درسی است. براساس این الگو فرایند برنامه‌ریزی درسی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارتی در دو بخش دنیای کار و دنیای آموزش طراحی شد. بخش دنیای کار شامل ده مرحله و بخش دنیای آموزش شامل پانزده مرحله است. نوع ارتباط و تعامل هر مرحله با مراحل دیگر فرایند به‌صورت طولی و عرضی است. با این توضیح که طراحی و تدوین هر مرحله متأثر از اعمال موارد اصلاحی مربوط به نتایج اعتباربخشی آن مرحله یا مراحل دیگر می‌باشد. توصیه سند تحول بنیادین و برنامه درسی ملی بر تدوین اجزای بسته آموزشی جهت تسهیل و تعمیق فعالیت‌های یاددهی-یادگیری، کارشناسان و مؤلفان را بر آن داشت تا محتوای آموزشی موردنظر را در شبکه‌ای از اجزای یادگیری با تأکید بر برنامه درسی رشته، برنامه‌ریزی و تدوین نمایند. کتاب راهنمای هنرآموز از اجزای شاخص بسته آموزشی است و هدف اصلی آن توجیه و تبیین برنامه‌های درسی تهیه شده با توجه به چرخش‌های تحولی در آموزش فنی و حرفه‌ای و توصیه‌هایی برای اجرای مطلوب آن می‌باشد. کتاب راهنمای هنرآموز در دو بخش تدوین شده است. بخش نخست مربوط به تبیین جهت‌گیری‌ها و رویکردهای کلان برنامه درسی است که کلیات تبیین منطق برنامه درسی، چگونگی انتخاب و سازماندهی محتوا، مفاهیم و مهارت‌های اساسی و چگونگی توسعه آن در دوره، جدول مواد و منابع آموزشی را شامل می‌شود.

بخش دوم مربوط به طراحی واحدهای یادگیری است و تبیین منطق واحد یادگیری، پیامدهای یادگیری، ایده‌های کلیدی، طرح پرسش‌های اساسی، سازماندهی محتوا و تعیین تکالیف یادگیری و عملکردی با استفاده از راهبردهای مختلف و در آخر تعیین روش‌های ارزشیابی را شامل می‌شود. همچنین در قسمت‌های مختلف کتاب راهنمای هنرآموز با توجه به اهمیت آموزش شایستگی‌های غیرفنی به آموزش مدیریت منابع، ایمنی و بهداشت، یادگیری مادام‌العمر و مسئولیت‌پذیری تأکید شده است.

مسئله اجرای مطلوب برنامه‌های درسی، نیازمند مساعدت و توجه ویژه هنرآموزان عزیز و بهره‌مندی از صلاحیت‌ها و شایستگی‌های حرفه‌ای و تخصصی مناسب ایشان می‌باشد.

دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

فصل ۱

کلیات

برنامه درسی رشته صنایع دستی - فرش دارای رویکردی شایستگی محور است. کیفیت شناخته شده از یک شخص در محیط کار را شایستگی می گویند. شایستگی در حرفه، شغل، وظیفه، تکلیف کاری و مراحل کار حتی در جزئی ترین مورد آن قابل تعریف و سطح بندی است. به عبارت دیگر شایستگی به مجموعه و سطحی از مهارت های شغلی، مهارت های عمومی، دانش، نگرش، باور و ایمان گفته می شود. به طور کلی شایستگی، مهارت انجام دادن خوب و مناسب یک کار یا وظیفه را شایستگی می گویند. شایستگی به ۴ عامل بستگی دارد که شامل:

۱- دانش^۱

توانایی های ذهنی - عقلانی از قبیل کسب دانش، رشد مهارت های ذهنی و قدرت تجزیه تحلیل می باشد.

۲- مهارت^۲

توانایی کاربرد دانش و دانش فنی برای انجام تکالیف شغلی و حل مسئله که می تواند به صورت فیزیکی و روان حرکتی مانند کاربرد ابزار یا شناختی مانند مهارت حل مسئله یا مهارت تفکر خلاق باشد. همچنین به توانایی عضلات و ایجاد هماهنگی بین آنها و یا به عبارتی هماهنگی بین اعمال روانی، حرکتی نیز گفته می شود هر چند از سطوح بالای حوزه شناختی نیز به عنوان مهارت نام برده شده است.

۳- سطح مهارت^۳

میزان مهارتی است که فرد در حرفه یا شغل کسب می کند و در جایگاه شغلی مربوطه قرار می گیرد. در نظام طبقه بندی حرفه ها در استاندارد ISCO ۲۰۰۸ برای حرفه ها چهار سطح مهارت و در سطح ملی هفت سطح مهارت به شرح مندرج در جدول وجود دارد:

۱- knowledge

۲- skill

۳- skill level

جدول مقایسه سطوح مهارتی نظام طبقه‌بندی حرفه‌های ملی با ISCO ۲۰۰۸

ایسکو ۲۰۰۸		ملّی ایران	
عنوان	سطح مهارتی	عنوان	سطح مهارتی
متخصص	۴	دکترا	۷
		کارشناس ارشد	۶
		کارشناس	۵
تکنسین	۳	تکنسین ارشد	۴
		تکنسین	۳
کارگر ماهر	۲	کمک تکنسین	۲
		کارگر ماهر	۱
کارگر ساده	۱	کارگر ساده	۰

۴- نگرش^۱

نگرش به توانایی‌هایی گفته می‌شود که به جنبهٔ احساسی و عاطفی، ارزشی و علاقه مربوط می‌شود. مشارکت فعال توأم با علاقه و انگیزه مثالی از این نوع توانایی است. نگرش در واقع نوعی مهارت ذهنی ناشی از عمل نیز هست.

شایستگی‌ها

۱ شایستگی‌های غیرفنی

۲ شایستگی‌های فنی

۳ شایستگی‌های عمومی

۱- شایستگی‌های غیرفنی^۲

به مهارت‌های بسیار ضروری برای محیط کار و زندگی، برای استخدام و توسعهٔ شغلی در اجتماع و زندگی در راستای موفقیت در یادگیری و حل مسائل و مشکلات گفته می‌شود. این مهارت با سطوح عملکردی مختلف آموزش داده می‌شود و برای موفقیت در دامنه وسیعی از فعالیت‌ها در آموزش، تربیت فنی، کار و زندگی نیاز است.

۱- Attitude

۲- nontechnical competency

شایستگی‌های غیرفنی در درس نصب‌دار، چله‌ریزی و بافت قالی عبارت‌اند از:

- ۱ مسئولیت‌پذیری
 ۲ مدیریت مواد و تجهیزات
 ۳ مدیریت زمان
 ۴ نقش در تیم
 ۵ درستکاری و کسب حلال
 ۶ شرکت در اجتماعات و فعالیت‌ها

نام شایستگی غیرفنی	سطح	شرح
مسئولیت‌پذیری	۱	حضور منظم - به نمایش گذاشتن و اثبات حضور به موقع و وقت‌شناسی انجام وظایف و کارهای محوله - پیروی از قوانین (خط مشی) - مراحل نمایش و به‌کارگیری سطح خوبی از تمرکز ذهنی - داوطلب شدن برای فعالیت‌های جدید و خاص - انجام صحیح کارها با حداقل نظارت - توجه به جزئیات کار - به نمایش گذاشتن اشتیاق، خوش بینی، ابتکار - مفهوم وجدان کاری
	۲	کنترل و پایش استانداردهای عملکردی پیگیری وظایف محوله - ابراز تعهد به سازمان متنوع - به نمایش گذاشتن تلاش و پشتکار قابل توجه - اطمینان از کیفیت کار انجام شده - وجدان کاری
	۳	قضاوت و ارزشیابی در مورد مسئولیت‌پذیری خود و دیگران

نام شایستگی غیرفنی	سطح	شرح
مدیریت مواد و تجهیزات	۱	نگهداری از تجهیزات و منابع مورد نیاز برای اجرای کار خاص - به‌دست آوردن تدارکات و تجهیزات - توزیع تدارکات و تجهیزات
	۲	سفارش و نگهداری از لیست (سیاهه) تجهیزات (فهرست اموال) پایش و نظارت بر به‌کارگیری صحیح و ایمن مواد و تجهیزات
	۳	شناسایی مواد و تجهیزات مورد نیاز برای آینده - ارزیابی نیاز، کیفیت، اثربخشی، ایمنی مواد و تجهیزات - هماهنگی در تهیه، توزیع و ذخیره مواد و تجهیزات - تخمین نیازها و تسهیلات لازم برای اجرای پروژه‌ها - آماده نمودن درخواست‌های مناقصه

نام شایستگی غیرفنی	سطح	شرح
مدیریت زمان	۱	شروع به کار به موقع - پیروی از جدول زمان‌بندی - انجام مجموعه وظایف محوله - مدیریت مؤثر زمان - تنظیم جدول‌های زمانی مورد نیاز مسئول بخش
	۲	زمان‌بندی کردن وظایف و کارهای روزانه - اولویت‌آماده کردن جدول‌های زمان‌بندی کار - نظارت، تنظیم مراحل انجام کار (وظایف)
	۳	آماده نمودن و سازماندهی جداول چندگانه زمان‌بندی کار - مدیریت جدول زمانی و خطوط زمان‌بندی کار - توصیه به اجرا و تنظیم جدول‌های زمان‌بندی کار - ارزشیابی چارچوب زمان‌بندی پروژه‌ها - اصلاح و تنظیم چارچوب زمانی انجام پروژه‌ها

شرح	سطح	نام شایستگی غیر فنی
ایفای کامل نقش به عنوان عضو تیم	۱	نقش در تیم
ایفای کامل نقش به عنوان سازمانده تیم	۲	
ایفای کامل نقش، عنوان رهبر تیم	۳	

شرح	سطح	نام شایستگی غیر فنی
تعیین الزامات کسب حلال - تعیین آثار و نتایج درستکاری - تعیین آثار کسب حلال - تعیین نیازهای مشتری	۱	درستکاری و کسب حلال
انجام کارهای شغلی به طور احسن، کامل و بر مبنای درستکاری - پایبندی به بهبود و ارتقای خود و دیگران - برآوردن نمودن نیازهای مشتری	۲	
قضاوت و ارزشیابی درستکاری خود و دیگران - حل مسائل مربوط به عدم رضایت مشتری	۳	

شرح	سطح	نام شایستگی غیر فنی
شناسایی مثبت به وسیله تیم - حضوری فعال در فعالیتهای تیمی - انجام کارها و وظایف محوله - اطاعت از قوانین تیمی - شرکت فعال در فعالیتهای تیمی - داوطلب شدن برای انجام وظایف خاص - کمک به اعضای تیم	۱	شرکت در اجتماعات و فعالیتهای
ابراز تعهد و مسئولیتهای فردی - تلاش برای بهبود مهارتهای تیمی - تشویق، حمایت اعضای تیم	۲	
مسئولیت پذیر بودن جهت انجام اهداف تیمی - داشتن درک درست از تواناییها، محدودیتهای - حل مشکلات و مصائب - مسئولیت پذیری در قبال چالشها و سیاستها - ایجاد تحرک در سایر افراد تیم - ارزشیابی فعالیتهای تیمی	۳	

۲- شایستگی فنی^۱

فردی دارای شایستگی فنی و حرفه‌ای است که دانش، مهارت‌ها و ظرفیت‌های انجام ضروری را داشته باشد و بتواند مسائل و مشکلات حرفه‌ای را به طور مستقل و انعطاف‌پذیر حل کند. همچنین باید در محیط کاری خود و سازماندهی کار، مشارکت داشته باشد.

■ قلمرو و جهت‌گیری محتوا

رویکرد برنامه‌داری در شاخه فنی و حرفه‌ای «فطرت‌گرایی توحیدی» است که تحقق این رویکرد مستلزم آموزش مبتنی بر شایستگی است. جهت‌گیری محتوا و قلمروی محتوا در راستای تحقق اهداف و شایستگی‌های دنیای کار در شاخه فنی و حرفه‌ای، گروه و رشته تحصیلی حرفه‌ای به شرح زیر است:

■ آرمان‌های تربیتی

اکتساب شایستگی‌های فنی و غیرفنی دنیای کار، عمومی (حداقل‌های اجتماعی)؛

■ تلقی نسبت به فرایند یادگیری

تحقق سطوح شایستگی‌ها براساس استانداردهای آموزشی؛

■ تلقی نسبت به فرایند آموزشی

فرایند آموزش مبتنی بر شایستگی و اطمینان از تحقق آن براساس استاندارد عملکرد در هر تکلیف کاری و ایجاد شرایط برای تداوم آن؛

■ تلقی نسبت به هنرجو

هنرجویان با ظرفیت‌ها و توانایی‌های گوناگون نقشی فعال در کسب همه واحدهای شایستگی مبتنی بر استاندارد عملکرد و با توجه به موقعیت‌های خویش دارند؛

■ تلقی نسبت به هنرآموز

سازماندهی محیط یادگیری به منظور تحقق صلاحیت‌های حرفه‌ای در یادگیرندگان (سازماندهی محیط یادگیری شامل: طراحی آموزش مبتنی بر شایستگی‌ها، تهیه طرح درس، چیدمان محیط فیزیکی یادگیری، چیدمان محیط روانی یادگیری و اجرای آموزشی)؛

■ تلقی نسبت به فرایند ارزشیابی

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مبتنی بر استانداردهای آموزشی؛ ارزشیابی نهایی براساس استانداردهای صلاحیت‌های حرفه‌ای دنیای کار؛

۱- Technical merit

اصول حاکم بر انتخاب راهبردهای یاددهی - یادگیری در شاخهٔ فنی و حرفه‌ای

انتخاب راهبردهای یاددهی - یادگیری در فرایند آموزش به کمک مواد و رسانه‌های یادگیری به منظور تحقق شایستگی‌ها براساس اصول زیر استوار است:

۱- درک و تفسیر پدیده‌ها در موقعیت‌های واقعی زندگی

- طراحی فعالیت‌های یاددهی - یادگیری براساس واقعیت‌های دنیای کار و زندگی با ارائه پروژه، پودمان، نمونه کار
- طراحی فعالیت‌های یاددهی - یادگیری در واقعیت‌های دنیای کار و زندگی با ارائه پروژه، پودمان، نمونه کار

۲- تقویت انگیزهٔ دانش آموزان

- هم‌آموزی
- ارائه محصولات و خدمات آموزشی - فرهنگی هنرجویان توسط واحد آموزشی
- بازدید از مراکز صنعتی، خدماتی
- مشارکت در پروژه‌های مرتبط با رشتهٔ تحصیلی، شغلی در جامعه

۳- امکان درک روابط علت و معلولی و قوانین کلی

- آموزش شایستگی تفکر سیستمی، کنترل کیفیت و ریشه‌یابی مشکل در ساخت محصولات
- روش‌های بهبود محصولات، فعالیت‌های تعمیر، عیب‌یابی و حل مسئله در کارگاه آموزش مبتنی بر پروژه

۴- مرور و بازنگری شایستگی‌ها

- انتخاب پروژه‌ها و پودمان‌های تکمیل‌شونده در طول سال یا پایه‌های مختلف تحصیلی
- تلفیق شایستگی‌های حرفه‌ای در دیگر حوزه‌های یادگیری، برگزاری جشنواره‌ها و مسابقات علمی - عملی

۵- تلفیق نظر و عمل

- به‌کارگیری چرخهٔ شایستگی در فعالیت‌های یاددهی - یادگیری

۶- روش فعال و خلاق

- استفاده از نرم‌افزارهای تعاملی
- ایجاد فرصت‌های نوآوری و خلاقیت از طریق پروژه، پودمان، نمونه کار
- روش اکتشافی در فعالیت‌های یاددهی - یادگیری

۷- تأکید بر مشارکت دانش آموزان

■ ارائه رویکرد یادگیری مشارکتی در تدریس

۸- تعامل دانش آموزان با معلم، همسالان و محیط‌های یادگیری

■ اقدام پژوهی توسط هنرآموزان

۹- استفاده از فناوری‌های نوین

■ استفاده از فضای مجازی، نرم‌افزارها، فیلم‌ها

■ به‌کارگیری فناوری یادگیری مبتنی بر مغز

■ استفاده از هوش‌های چندگانه و انواع سبک‌های یادگیری

■ ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و تربیتی در این شاخه‌ها ناظر بر تحقق شایستگی‌ها

و دستیابی به سطوح شایستگی‌ها و صلاحیت حرفه‌ای ملی ایران است.

برای شناخت بهتر به چند نمونه مهم آن به شرح زیر اشاره می‌شود:

■ شواهد کافی و متنوع برای قضاوت

ارزشیابی به‌صورت مستمر و عملکردی مبتنی بر عمل خواهد بود. ملاک گذر از

دوره کسب استاندارد شایستگی حرفه‌ای و عمومی کسب مدرک براساس صلاحیت

خواهد بود.

■ خود آگاهی و خود ارزیابی در دستیابی به سطوح شایستگی بالاتر

در ارزشیابی شایستگی عمومی و حرفه ۱۰ الی ۲۰ درصد قضاوت توسط هنرجو

انجام خواهد پذیرفت (تکالیف کاری همراه با سطح‌بندی شایستگی‌های حرفه‌ای

و عمومی).

■ حفظ نقش مدرسه و معلم در ارزشیابی

ارزشیابی نهایی گروه کاری توسط تیمی از هنرآموزان یا دنیای کار انجام می‌شود.

■ نتیجه محور و فرایند محوری

استاندارد عملکرد تکالیف کاری به عنوان نتیجه فرایند یاددهی - یادگیری تلقی

می‌شود. برخی از نتایج باید در دنیای کار (کارآموزی) ارزشیابی شوند.

ارزشیابی فرایند محور در کسب شایستگی‌ها نیز در فرایند شایستگی به کار می‌رود.

■ کارگروهی و حل مسئله

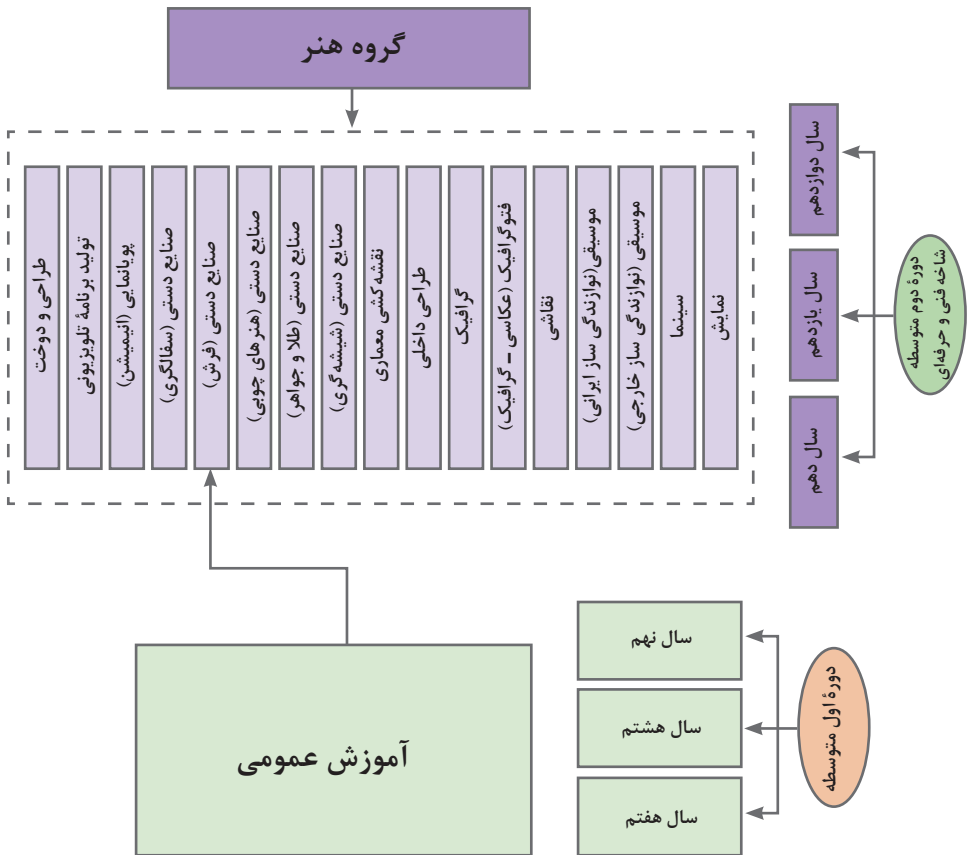
اجرای فرایند ارزشیابی در بستر کارگروهی و موقعیت‌های جدید جهت حل مسئله

در زندگی است.

■ ارزشیابی به عنوان بخش جدایی ناپذیر از فرایند یاددهی - یادگیری ارزشیابی پیشرفت تحصیلی قبل از ارزشیابی مبتنی بر استاندارد عملکرد اتفاق خواهد افتاد.

■ تکالیف عملکردی در سنجش ارزشیابی و سنجش مبتنی بر واقعیات و شرایط موجود در استاندارد ارزشیابی حرفه خواهد بود.

مسیرهای هدایت تحصیلی - حرفه‌ای در گروه هنر

اهداف کلی (نصب دار، چله‌ریزی و بافت قالی)

عناصر عرصه	رابطه با خویشتن (روح، روان و جسم)	رابطه با خدا	رابطه با خلق خدا (سایر انسان‌ها)	رابطه با خلقت
تعقل، تفکر و اندیشه‌ورزی	<p>۳- توجه و تأکید بر اهمیت سلامت، روح و روان و جسم خود در کارگاه بافت قالی</p> <p>۴- درک نسبت به اهمیت اصول حفظ ارگونومی بدن خویش در حین نصب دار، چله‌دوانی، چله‌ریزی و یا بافت قالی</p> <p>۵- بررسی و تحلیل نتیجه بافت از نظر رنگ طرح و نقش و روش (تکنیک) کار به نسبت شرایط مطلوب</p>	<p>۳- درک بصری از رنگ، نقش و ایجاد ارتباط این عناصر با اعتقادات دینی و مذهبی خویش</p> <p>۴- درک صحیح از رنگ‌هایی با شئونات و باورهای اعتقادی و به‌کارگیری مناسب آنها در بافت خود</p> <p>۵- کشف و درک فرم و رنگ‌های اشاره شده در احادیث و آیات و به‌کارگیری صحیح آنها در بافته‌های خود</p>	<p>۳- توجه به سلاقی شخصی و فرهنگ‌های بومی جامعه از نظر ابعاد، رنگ و فرم بافته‌های قالی</p> <p>۴- به‌کارگیری صحیح و به‌جا از انواع نقوش و رنگ‌ها برای ایجاد و ارتباط میان فرهنگ‌ها و سلاقی افراد و ایجاد هماهنگی داخلی و وحدت</p> <p>۵- تجزیه و تحلیل رنگ نقوش و ابعاد مورد پسند مردم و به‌کارگیری نتایج آنها در بافته‌های خود و رعایت اصل وحدت</p>	<p>۳- توجه به هم‌سویی رنگ، نقوش و بافت قالی با خلقت و آفریده‌های پروردگار</p> <p>۴- به‌کارگیری و هم‌سویی رنگ‌ها و نقوش با طبیعت و تزئینات برگرفته از عالم خلقت</p> <p>۵- خلاقیت در به‌کارگیری ترکیب رنگها، فرم و نقوش اطراف بافنده در بافته‌های خود</p>
ایمان و باور	<p>۳- اعتقاد به توانایی‌های شخصی خود در به‌کارگیری صحیح رنگ و نقوش در بافته‌های خود</p> <p>۴- اعتقاد و باور به رعایت ابعاد و اندازه‌های استاندارد مشخص شده</p> <p>۵- اعتقاد در ایجاد هماهنگی میان رنگ‌ها، نقوش و به‌کارگیری صحیح آنها در جایگاه اصلی خودشان در بافت قالی</p>	<p>۳- نگرش صحیح به انواع نقوش و رعایت باورهای دینی و عدم استفاده از برخی از آنها در بافته‌ها براساس روایات یادشده</p> <p>۴- ایمان و اعتقاد به عدم استفاده از برخی نوشته‌ها در بافته‌های زیر پای با توجه به احادیث و روایات</p> <p>۵- ایمان به تأثیر لطف و عنایت خداوند در اجرای فرایند نصب‌دار، چله‌دوانی، چله‌ریزی و بافت قالی</p>	<p>۳- باور به ارزش‌های فرهنگی و قومی و به‌کارگیری آن در انتخاب نقش، رنگ و ابعاد</p> <p>۴- ایمان به انتخاب نوع نقوش و رنگ‌های نمادین و به‌کارگیری آنها در بافت قالی</p> <p>۵- اعتقاد به به‌کارگیری هرچه زیباتر رنگ‌ها و نقوش هم‌تراز با زیباشناسی دینی و رعایت رضایت و جلب مخاطب در بازار مصرف</p>	<p>۳- باور، هماهنگی و هم‌سویی تار و پود بافته‌های برگرفته از تنیدگی منظم موجود در طبیعت</p> <p>۴- ایمان و باور به الگوگیری خلاقانه رنگ و نقوش از نظام خلقت در بافته‌های خود</p> <p>۵- الزام به هماهنگی رنگ و نقش قالی، طبیعت و نظام خلقت</p>

<p>علم (کسب معرفت شناخت، بصیرت و آگاهی)</p>	<p>۳- کسب آگاهی و اعتقاد به بافت منسجم و یکدست و به کارگیری آن در بافت قالی ۴- آگاهی نسبت به اسلوب‌ها و روش‌های شخصی خود در به کارگیری نقوش، رنگ و هماهنگی آنها در بافته‌ها ۵- آگاهی به شناخت ابزار مورد استفاده در بافت قالی</p>	<p>۳- آگاهی و شناخت به کارگیری مبانی اعتقادی در بافت قالی ۴- شناخت و آگاهی به هندسه پنهان در بافته‌ها همتراز با پدیده‌ای الهی ۵- بصیرت و آگاهی به ارزش کسب علم نزد خداوند</p>	<p>۳- آگاهی کامل نسبت به معیارهای مشخص شده در فرایند بافت قالی جهت عرضه به بازار و مشتری ۴- شناخت نسبت به جایگاه و اهمیت دوام قالی در زندگی خانواده‌ها ۵- شناخت و اهمیت اعتقادی برخی از رنگ‌ها در بین اقوام و استفاده از آن در قالی و بافته خود</p>	<p>۳- آگاهی به انتخاب رنگ و نقوش همتراز با عالم خلقت ۴- شناخت و آگاهی به تناسبات رنگی چشم نواز هم‌تراز با عالم خلقت در بافته‌های خود ۵- شناخت کامل و وافی از عالم خلقت (طبیعت) و به کارگیری زیبایی‌های آن در فرایند بافت از نظر، نقش، رنگ و ظرافت بافت</p>
<p>عمل (کار، تلاش، اطاعت، عبادت، مجاهدت، کارآفرینی، مهارت و...)</p>	<p>۳- بهره‌برداری از زمان مطلوب توسط بافنده (خود) در اجرای عملیات فرایند بافت ۴- عمل کردن به فرایند صحیح کار و رعایت نکات ایمنی و بهداشتی شخصی (خود) ۵- مهارت یافتن بافنده (خود) در انتخاب صحیح رنگ‌ها و نقوش با توجه به ابعاد بافته‌ها</p>	<p>۳- به کارگیری و استفاده از مبانی اعتقادی در بافت قالی ۴- عمل کردن به دستورات الهی در فرایند بافت قالی ۵- تعالی بخشیدن به ارزش‌های مادی و معنوی قالی با در نظر گرفتن رضای خداوند</p>	<p>۳- رعایت متناسب نقوش و رنگ‌ها برای کسب رضایت بازار و مشتری ۴- ایجاد فضای رقابتی صمیمی و دوستانه برای فعالیت خود با دیگران در بازار کار ۵- رعایت متناسب و صحیح از مواد اولیه و طبیعی برای رضایت و خشنودی مشتری</p>	<p>۳- ایجاد مهارت در ترکیب‌بندی رنگ و نقش با هم‌سویی عالم خلقت ۴- استفاده بهینه از مواد طبیعی در فرایند بافت ۵- تلاش در حفظ محیط پیرامون با به کارگیری مواد طبیعی و اصیل</p>
<p>اخلاق (تزکیه، عاطفه و ملکات نفسانی)</p>	<p>۳- احساس مسئولیت نسبت به سلامت فردی و گروهی در اجرای بافت ۴- رعایت اصول و شئون اخلاقی بافنده در فرایند بافت ۵- رعایت اصول فنی بافت و مواد توسط بافنده نسبت به نوع روش (تکنیک) بافته</p>	<p>۳- پایبندی به استفاده از نقوش و رنگ‌های موجود در قالی براساس آیات و فرامین الهی ۴- پرهیز از هرگونه رذایل اخلاقی در اجرای فرایند بافت ۵- پایبندی به ارزش‌های اعتقادی در اجرا و انتخاب رنگ - نقش نسبت به فرامین الهی و آیات احادیث</p>	<p>۳- پرهیز از هرگونه رذایل اخلاقی در فرایند محیط کار ۴- رعایت صحیح در به کار بردن مواد صحیح و طبیعی برای استفاده مردم و مشتری ۵- تلاش در به کارگیری صحیح نقش و رنگ برای سلیقه‌های مختلف جهت استفاده‌های مختلف مردم</p>	<p>۳- احساس مسئولیت نسبت به عالم خلقت در حفظ و نگهداری مواد اولیه مورد مصرف در بافت قالی ۴- ارزش نهادن به عالم خلقت و نشان دادن این ارزش‌ها در بافته‌های خود ۵- پایبندی به هماهنگی رنگ و نقوش قالی هم‌تراز با طبیعت و نظام خلقت</p>

رویکرد برنامه درسی ملی

منظور از این اصطلاح، جهت‌گیری آموزش‌های مدرسه‌ای براساس فلسفه تربیتی نظام حاکم بر جامعه و انتظارات رهبران، مردم و نهادها از برنامه درسی ملی است. این رویکرد، رویکرد فطرت‌گرای توحیدی نام دارد که مقصد عالی آن، شکوفایی گرایش‌های الهی در انسان و تربیت انسان خلیفه‌الله است.

■ دنیای کار

شامل کار مزدی، پیگیری حرفه و شغل در زندگی در همه جنبه‌های زندگی اجتماعی است. دنیای کار از دنیای آموزش و زندگی شخصی متمایز است. دنیای کار اعم از زندگی شغلی، بازار کار، محیط واقعی کار و بنگاه‌های اقتصادی است.

■ محیط کار

موقعیتی است که افراد در آن کار می‌کنند و گستره‌ای وسیع از فضاها از خانه تا کارخانه بزرگ را شامل می‌شود.

■ بنگاه اقتصادی

محلی که در آن فعالیت‌های اقتصادی مبتنی بر استاندارد ملی طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی صورت می‌گیرد.

■ صلاحیت حرفه‌ای

مجموعه‌ای از شایستگی‌های حرفه‌ای است که با توجه به سطح، نوع و وسعت آنها به سطوح دیگر تقسیم خواهند شد.

■ آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای

آموزش و تربیت در قلمرو دنیای کار جهت زمینه‌سازی، آمادگی، نگهداشت و ارتقای شغلی و حرفه‌ای را گویند. آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای واژه‌ای جامع است که به جنبه‌های از فرایند آموزشی و تربیتی، در برگزیده مطالعه فناوری‌ها و علوم وابسته، کسب نگرش‌ها و مهارت‌های عملی، فهم و دانش مرتبط با حرفه‌ها را در بخش‌های گوناگون اقتصادی و زندگی اجتماعی، علاوه بر آموزش عمومی، ارجاع و اطلاق می‌شود. این واژه اعم از آموزش فنی و حرفه‌ای رسمی، غیررسمی و سازمان‌نیافته است. همچنین این آموزش‌ها شامل طیف وسیعی از فرصت‌های توسعه مهارت‌ها است که با بافت‌های ملی و محلی هماهنگ می‌گردد. یادگیری برای یاد گرفتن و رشد سواد و مهارت‌های محاسبه، مهارت‌های عرضی (غیرفنی) و مهارت‌های شهروندی نیز از مؤلفه‌های جدایی‌ناپذیر آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای می‌باشند.

■ شغل

واژه شغل «استخدام شدن برای ارائه خدمت و یا برای مدتی خاص» است. شغل محدود به زمان و فرد کارفرما است. شغل مجموعه‌ای از کارها و وظایف مشخص است که در یک جایگاه خاص تعریف می‌شود. یک شخص ممکن است در یک حرفه در زمان‌های گوناگون مشاغل متفاوت داشته باشد.

■ حرفه

مجموعه‌ای از مشاغل دنیای کار است که شباهت معقولانه‌ای از نظر کارها، دانش و توانایی‌های مورد نیاز دارد. حرفه مشغولیت اصلی فرد در طول زندگی است. استاندارد حرفه‌ای، حداقل‌های مورد انتظار دنیای کار در یک حرفه را نشان می‌دهد. حرفه مرتبط با فرد و نقش وی در بازار و دنیای کار است (مانند حسابدار، خانه‌دار، جوشکار، پرستار، مهندس ساختمان). اکثر حرفه‌ها در بخش‌های مختلف وجود دارد در حالی که برخی از حرفه‌ها (مهندس معدن) مربوط به بخش خاصی است. یک حرفه مجموعه‌ای از مشاغل است که شباهت معقولانه‌ای از نظر کارها، دانش و توانایی‌های مورد نیاز دارد.

■ وظیفه

وظیفه عبارت است از مسئولیت و نقش اصلی مشخصی را که در یک جایگاه شغلی یا حرفه برای شخص در نظر می‌گیرند، وظیفه نام دارد. برای مثال از وظایف اصلی یک تعمیرکار خودرو می‌توان به تعمیر سیستم مولد قدرت، تعمیر سیستم انتقال قدرت و... اشاره کرد. از تکنسین مکاترونیک انتظار می‌رود نگهداری و تعمیرات سیستم‌های کنترل عددی را به عنوان وظیفه انجام دهد.

■ تکلیف کاری

یک تکلیف کاری فعالیت مشخصی است که دارای ابتدا و انتها است و شامل مراحل منطقی است. معمولاً هر وظیفه به چندین تکلیف کاری تقسیم می‌شود. به طور مثال از یکی از تکالیف کاری وظیفه «تعمیر سیستم مولد قدرت»، تنظیم سیستم جرقه است.

■ شایستگی

مجموعه‌ای از اثبات شده از دانش، مهارت و نگرش مورد نیاز جهت انجام یک تکلیف کاری، براساس استاندارد را، شایستگی گویند. شایستگی‌ها در حوزه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای به سه دسته شایستگی‌های فنی، غیر فنی و عمومی تقسیم‌بندی می‌شوند.

■ سطح شایستگی انجام کار

صرف نظر از اینکه یک تکلیف کاری در چه سطح صلاحیت حرفه‌ای انجام می‌شود، انجام هر کار ممکن است با کیفیت مشخصی در محیط کار مورد انتظار باشد. سطح کیفی شناخته شده از یک شخص در محیط کار را سطح شایستگی مورد

انتظار و نیاز گویند. سطح شایستگی انجام کار معیار اساسی ارزشیابی است. در بین کشورهای مختلف نظام سطح بندی شایستگی گوناگونی وجود دارد اما نظام چهار سطحی معمول ترین آنها به نظر می‌رسد.

■ چارچوب صلاحیت ملی

چارچوبی است که صلاحیت‌ها، مدارک و گواهینامه‌های در سطوح و انواع مختلف را به صورتی منسجم و همگون براساس مجموعه از معیارها و شاخص‌های توافق شده به هم ارتباط می‌دهد. در این چارچوب به مهارت و تجربه در کنار دانش ارزش ویژه‌ای داده می‌شود. زمان و مکان یادگیری ارزش کمتری دارد.

■ سطح صلاحیت

سطح صلاحیت عبارت است از سطح حرفه یا شغلی در چارچوب صلاحیت‌های حرفه‌ای ملی که تکالیف کاری باید در آن طراحی و تدوین گردد. نظام‌های سطح بندی گوناگونی در بین کشورها وجود دارد، سطح صلاحیت مهندسی (حرفه‌ای) پنج در نظر گرفته شده است که به طبع آن تکنسین فنی یا حرفه‌ای دارای سطح چهار است. صلاحیت حرفه‌ای در اروپا EQF به ۸ سطح تقسیم بندی شده است.

■ برنامه درسی آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای

برنامه درسی آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای مجموعه‌ای از استانداردهای دنیای کار، اهداف، محتوا، روش‌ها، راهبردهای یاددهی - یادگیری، تجهیزات، زمان، فضا، استاندارد شایستگی‌ها، مواد آموزشی، استاندارد ارزشیابی است که دانش‌آموز(هنرجو)، کارآموز یا مربی را برای رسیدن به آن اهداف در حوزه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای هدایت می‌نماید. دامنه شمول برنامه درسی در حوزه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، دنیای کار و دنیای آموزش را در برمی‌گیرد.

معمولاً در نظام‌های آموزش‌های فنی و حرفه‌ای کشورها سه نوع استاندارد، متصور می‌شوند:

۱- استاندارد شایستگی حرفه‌ای

شایستگی یا مهارت، که توسط متولیان صنعت، بازار کار و اتحادیه‌ها، صنوف و... تهیه می‌شود. در این استاندارد، وظایف، کارها و صلاحیت‌های هر شغل یا حرفه مورد توجه قرار می‌گیرند.

۲- استاندارد ارزشیابی

براساس استاندارد شایستگی حرفه‌ای و دیگر عوامل مؤثر توسط گروه‌های مشترکی از حوزه‌های گوناگون تهیه می‌شود و منجر به اعطای گواهینامه یا مدرک صلاحیت حرفه‌ای می‌گردد.

۳- استاندارد آموزشی (برنامه درسی)

براساس استانداردهای شایستگی حرفه و ارزشیابی توسط ارائه‌دهندگان آموزش‌های فنی و حرفه‌ای تهیه می‌گردد. در این استاندارد و اهداف دروس، محتوا، راهبردهای یاددهی - یادگیری، تجهیزات آموزشی و... در اولویت قرار دارد.

■ آموزش مبتنی بر شایستگی

رویکردی در آموزش فنی و حرفه‌ای است که تمرکز بر شایستگی‌های حرفه‌ای دارد. شایستگی‌ها را به‌عنوان پیامدهای آموزشی در نظر می‌گیرد و فرایند نیازسنجی، طراحی و تدوین برنامه درسی و ارزشیابی براساس آنها انجام می‌شود. شایستگی‌ها می‌توانند به شایستگی‌های فنی (در یک حرفه یا مجموعه‌ای از حرفه‌ها)، غیرفنی و عمومی دسته‌بندی شوند. رسیدن فراگیران به حداقلی از همه شایستگی‌ها به عنوان هدف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در این رویکرد مورد توجه قرار می‌گیرد.

■ استاندارد شایستگی حرفه

استاندارد شایستگی حرفه تعیین‌کننده فعالیت‌ها، کارها، ابزارها و شاخص‌هایی برای عملکرد در یک حرفه است.

■ هویت حرفه‌ای

برایند مجموعه‌ای از باورها، گرایش‌ها، اعمال و صفات فرد در مورد حرفه است. بنابراین به‌دلیل تغییرات این مجموعه در طول زندگی حرفه‌ای، هویت حرفه‌ای قابلیت تکوین در مسیر تعالی را دارد.

■ گروه تحصیلی - حرفه‌ای (چند رشته‌ای تحصیلی - حرفه‌ای)

چند رشته تحصیلی - حرفه‌ای که در کنار هم قرار می‌گیرند تا فراگیر را برای انتخاب مبتنی بر علائق، تصحیح در موقعیت براساس استعداد و حرکت در مسیر زندگی با توجه به استانداردهای راهنمایی و هدایت تحصیلی - حرفه‌ای به‌صورت منطقی یاری می‌رساند. چند رشته‌ای‌ها ممکن است با توجه به شرایط و امکانات منطقه‌ای هم‌خانواده، غیر هم‌خانواده، شایستگی‌های بزرگ مبتنی بر گروه‌های فرعی حرفه و شایستگی‌های طولی برای کسب کار باشد. گروه‌بندی تحصیلی - حرفه‌ای باعث شکل‌دهی هویت حرفه‌ای و تکوین آن در طول زندگی خواهد شد.

■ رشته تحصیلی - حرفه‌ای

مجموعه‌ای از صلاحیت‌های حرفه‌ای و عمومی است که آموزش و تربیت براساس آن اجرا و ارزشیابی می‌گردد.

■ اهداف توانمندسازی

اهداف توانمندسازی اهدافی است که براساس شایستگی‌ها، استاندارد عملکرد و اقتضائات یاددهی - یادگیری جهت کسب شایستگی‌ها توسط دانش‌آموزان تدوین می‌گردد. اهداف توانمندساز با توجه به رویکرد شکوفایی فطرت شامل پنج عنصر:

تعقل، ایمان، علم، عمل و اخلاق و چهار عرصه ارتباط متربی با خود، خدا، خلق و خلقت است که با محوریت ارتباط با خدا تعریف، تبیین و تدوین می‌شوند.

- با توجه به این که آموزش و تربیت فنی و حرفه‌ای و مهارتی فرایند تکوین و تعالی هویت حرفه‌ای متربیان است و هویت متربیان برآیند نوع ارتباط آنان با خدا، خود، خلق و خلقت است، بنابراین اهداف تربیت با توجه به این عرصه‌ها قابل تبیین خواهد بود، این عرصه‌ها به گونه‌ای جامع، یکپارچه و منطقی کلیه ساحت‌های تربیتی^۱ را دربرمی‌گیرد.

■ یادگیری یک پارچه و کل نگر

یادگیری همه جانبه، یادگیری یک موضوع از ابعاد مختلف. در برنامه درسی ملی به ارتباط عناصر اهداف درسی و تربیتی و عرصه‌های چهارگانه گفته می‌شود.

■ یادگیری

فرایند ایجاد تغییرات نسبتاً پایدار در رفتار یادگیرنده، یادگیری ممکن است از طریق تجربه عینی (از طریق کار، تمرین و...)، به صورت نمادین (از طریق اشکال، اعداد و نمادها)، به شیوه نظری (توضیحات کلی) یا به شیوه شهودی (ذهنی یا روحانی) صورت گیرد.

■ فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته براساس اصول حاکم بر انتخاب راهبردهای یاددهی - یادگیری در شاخه فنی و حرفه‌ای طراحی می‌گردد. در تدوین فعالیت‌های یادگیری در دروس مختلف شاخه فنی و حرفه‌ای براساس برنامه درسی ملی ایران و حوزه یادگیری کار و فناوری، دیدگاه فناورانه حاکم خواهد بود. انتخاب فعالیت‌های یاددهی - یادگیری در فرایند آموزش به کمک مواد و رسانه‌های یادگیری به منظور تحقق شایستگی‌ها براساس اصولی از قبیل تقویت انگیزه دانش‌آموزان، درک و تفسیر پدیده‌ها در موقعیت‌های واقعی دنیای کار، فعال نمودن دانش‌آموزان استوار است.

■ محتوا

محتوی آموزشی مبتنی بر اهداف توانمندساز و فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته است. محتوی مبتنی بر ارزش‌های فرهنگی و تربیتی و سازوار با آموزه‌های دینی و قرآنی، مجموعه‌ای منسجم و هماهنگ از فرصت‌ها و تجربیات یادگیری است که زمینه شکوفایی فطرت الهی، رشد عقلی و فعلیت یافتن عناصر و عرصه‌ها را به صورت

۱- ساحت‌های تعلیم و تربیت براساس سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، عبارت‌اند از: اعتقادی، عبادی و اخلاقی، اجتماعی و سیاسی، زیستی و بدنی، زیباییشناختی و هنری، اقتصادی و حرفه‌ای و علمی و فناورانه.

پیوسته فراهم می‌آورد. همچنین محتوی در برگیرنده مفاهیم و مهارت‌های اساسی و ایده‌های کلیدی مبتنی بر شایستگی‌های مورد انتظار از دانش‌آموزان است و بر گرفته از یافته‌های علمی و معتبر بشری است. تناسب محتوی با نیازهای حال و آینده، علایق، ویژگی‌های روانشناختی دانش‌آموزان، انتظارات جامعه اسلامی و زمان آموزش از الزامات محتوی است.

■ بسته تربیت و یادگیری

بسته تربیت و یادگیری، به مجموعه‌ای هماهنگ از منابع، مواد و رسانه‌های آموزشی اطلاق می‌شود که در یک بسته واقعی یا به صورت اجزایی هماهنگ با نشان و برند مؤسسه تولیدکننده تهیه و برای یک یا چند پایه تحصیلی مورد استفاده قرار می‌گیرد. در حال حاضر با گسترش فناوری‌های نوین، بسته آموزشی با نرم‌افزارهای آموزشی، لوح فشرده و سایت‌های اینترنتی تکمیل می‌شود. طراحی و تهیه بسته یادگیری براساس ماکت بسته تربیت و یادگیری انجام می‌پذیرد. بسته تربیت و یادگیری می‌تواند شامل گستره‌ای از منابع و رسانه‌های آموزشی یا حاوی تعدادی کتاب و کتابچه، برگه‌های کار، لوح فشرده، فیلم آموزشی و حتی برخی وسایل کمک آموزشی و ابزارها باشد. در کنار بسته سخت‌افزاری، استفاده از امکانات نرم‌افزاری و اینترنت نیز می‌تواند به تکمیل یک بسته آموزشی کمک کند. می‌توان بسته تربیت و یادگیری را به دو گروه کلی شامل منابع اصلی و منابع تکمیلی تقسیم نمود. منابع اصلی شامل کتاب راهنمای معلم، کتاب درسی، کتاب کار دانش‌آموز و کتاب ارزشیابی می‌شوند.

لذا بسته تربیت و یادگیری شامل:

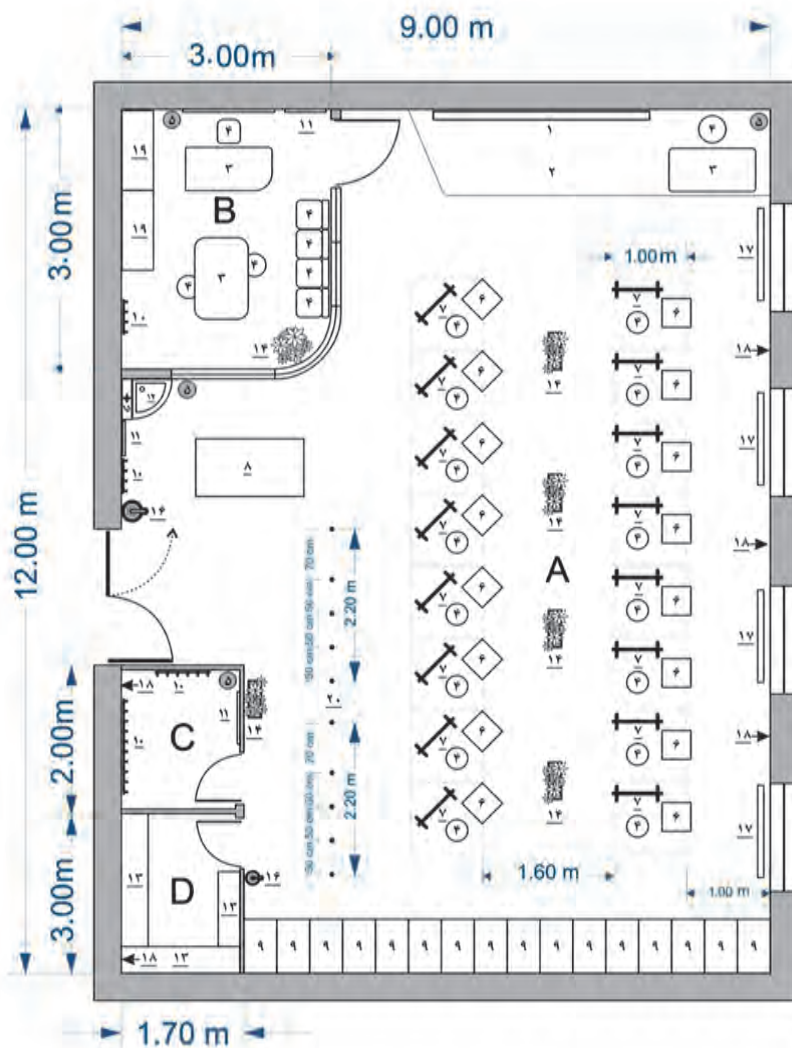
- ۱ کتاب درسی
- ۲ راهنمای معلم؛
- ۳ کتاب همراه هنرجو؛
- ۴ کتاب کار؛
- ۵ نرم‌افزار دانش‌آموز؛
- ۶ فیلم هنرجو؛
- ۷ شبیه‌سازها؛
- ۸ فیلم معلم؛
- ۹ پوستر و غیره است.

نقشه کارگاه بافت قالی

راهنمای نقشه:

- A- سالن کارگاه - ۹ در ۱۲ متر
- B- اتاق سرپرست کارگاه و معلم - ۳ در ۳ متر (با پنجره‌های سرتاسری)
- C- اتاق رختکن ۱۹۰ در ۱۷۰ سانتی متر (مجهز به آینه، رخت آویز و هواکش)
- D- انبار - ۱/۷۰ در ۳ متر

- ۱ وایت برد - ۲۰۰ در ۱۳۰ سانتی متر
- ۲ سکوی یک پله‌ای - ۵۰۰ در ۱۲۰ سانتی متر
- ۳ میز تحریر
- ۴ صندلی قابل تنظیم با تشک چرمی و بدون دسته (صندلی‌های هنرجویان باید بدون چرخ باشند).
- ۵ سطل زباله
- ۶ دراور کوچک کشودار برای قرار دادن ابزار و الیاف در کنار دار بافت - ۴۰ در ۴۰ در ۶۰ سانتی متر
- ۷ دار قالی یا گلیم با عرض ۷۰ سانتی متر
- ۸ میز برش شیشه‌ای، با پایه‌های چوبی - ۲۰۰ در ۱۵۰ سانتی متر
- ۹ کمد فلزی قفل دار - عرض ۵۰، عمق ۷۰، ارتفاع ۱۲۰
- ۱۰ رخت آویز دیوار کوب
- ۱۱ آینه دیواری
- ۱۲ سینک روشویی و ظرفشویی (دارای شیر آب سرد و گرم)
- ۱۳ کابینت و قفسه فلزی
- ۱۴ گلدان گل آپارتمانی (گل طبیعی)
- ۱۵ جعبه کمک‌های اولیه
- ۱۶ کپسول آتش‌نشانی
- ۱۷ شوفاژ یا فن کوئل
- ۱۸ تهویه هوا (در کماگه قالی‌بافی در پایین‌ترین سطح دیوار و مماس با زمین نصب می‌شوند).
- ۱۹ کمد و دراور
- ۲۰ حفره‌های تعبیه شده با قطر ۴/۵ سانتی متر در کف کارگاه، برای نصب میله‌های چله دوانی

توضیح: در این کارگاه برای چیدمان تجهیزات (شامل: دار قالی، صندوق بدون دسته و دراور) برای هر یک نفر هنرجو، مساحتی برابر با یک متر مربع در نظر گرفته شده است. هنرجو می‌تواند با توجه به شرایط تابش نور و یا پنجره‌های کارگاه، دار قالی و دیگر وسایل را به صورت موازی یا با زاویه ۴۵ درجه چیدمان کند.

اصول انتخاب راهبردهای یاددهی - یادگیری در رشته

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی

ارزشیابی کار: تعیین ارزش کار یا تکلیف کاری براساس ضوابط و مقررات خاص است. در ارزشیابی کار، عمق هدف‌های مورد نظر در کار تعیین می‌شود.

انواع ارزشیابی:

۱- سنجش^۱

نوعی ارزشیابی است که از طریق اندازه‌گیری صورت می‌گیرد. به عبارت دیگر فرایند جمع‌آوری اطلاعات درباره یادگیرندگان به منظور تصمیم‌گیری در مورد رشد و پیشرفت آنان است.

۲- شواهد^۲

مستندات مکتوب درباره درست بودن یا حقیقت داشتن موضوعی را شواهد گویند. با ارائه شواهد متنوع و کافی امکان قضاوت در ارتباط با سطح دستیابی به اهداف برنامه درسی را یا موارد دیگر به وجود می‌آید.

۳- ارزشیابی تشخیصی^۳

نوعی ارزشیابی برای تشخیص نقاط قوت و نقاط ضعف یادگیرندگان در مهارت‌های اساسی یا پیش‌نیاز است. از طریق این ارزشیابی می‌توان مشخص کرد که ذی‌نفعان، معلومات، توانایی‌ها و مهارت‌های لازم برای ورود به حرفه یا شغل جدید را دارند یا خیر؟

۴- ارزشیابی تراکمی^۴

برای اندازه‌گیری سطح شایستگی و تسلط در هر کار حرفه‌ای مورد توجه ویژه قرار می‌گیرد. ارزشیابی تراکمی یا پایانی در مدارس متداول است و شامل ارزشیابی آخر دوره در روند آموزشی است. به عبارت دیگر تمام آموخته‌های یادگیرنده در طول دوره آموزشی ارزشیابی می‌شود.

۵- سنجش توانایی^۵

ارزشیابی توانایی‌های ادراکی (دادن پاسخ مناسب به اطلاعات دریافت شده از راه حواس) و توانایی‌های جسمانی (استقامت، قدرت، انعطاف‌پذیری و چالاکی).

۶- رفتارگرایی^۶

به جای بررسی فکرها و حالت‌های ذهنی، رفتارهایی را بررسی می‌کنند که به دنبال فکرها می‌آیند.

۱_ task evaluation ۲_ assessment ۳_ evidence ۴_ diagnostic evaluation
۵_ summative evaluation ۶_ the ability to assess ۷_ behaviorism

۷- ارزشیابی (تکوینی - مستمر^۱)

برای اندازه‌گیری سطح شایستگی و تسلط هر کار حرفه‌ای در طول آموزش مورد توجه ویژه قرار می‌گیرد. به عبارت دیگر تمام آموخته‌های یادگیرنده در طول یک دوره آموزش معین که فعالیت آموزشی معلم در جریان است و یادگیری در حال تکوین و شکل‌گیری است انجام می‌شود و هدف آن تعیین نقاط قوت و ضعف یادگیری است.

۸- سنجش ملاک معیار^۲

فرد با استانداردهای شایستگی حرفه‌ای مقایسه می‌شود که نتیجه آن قبول یا رد است.

۹- سنجش هنجار معیار^۳

فرد با سایر افراد شرکت‌کننده در آزمون مقایسه می‌شود. مؤسسات می‌توانند نمره قبولی خود را تعیین و هنجارهای خود را با سایر مؤسسات مقایسه نمایند.

۱۰- روش / ابزار سنجش^۴

وسایلی هستند که محقق به کمک آنها می‌تواند اطلاعات مورد نیاز خود را برای تجزیه و تحلیل و بررسی پدیده مورد مطالعه و نهایتاً کشف حقیقت گردآوری نماید.

۱۱- مقیاس درجه‌بندی^۵

یکی از شیوه‌های شناخت است که به وسیله آن میزان خصوصیات و رفتارهای بارز و قابل مشاهده افراد در زمینه‌های مشخصی سنجیده می‌شود.

۱۲- ارزشیابی نتیجه‌محور^۶

مبنای ارزشیابی نتیجه‌محور رشد است و به پیشرفت توجه دارد و کسب اطلاعات را می‌سنجد. یادگیری فضای مشخصی دارد و در انتها آموخته‌های شخص را ارزشیابی می‌کند.

۱۳- ارزشیابی فرایند^۷

ارزشیابی از جریان رشد است و به پیشروی و تلاش توجه می‌شود. فرایند یادگیری پایان ندارد بلکه دارای مراحل است و ارزشیابی در طول یادگیری و بازخوردی است. درضمن بازخوردهای دوره‌ای به ویژه شناسایی مشکلات و نقص دروندادها در خلال اجرای برنامه توجه می‌شود.

۱- formative assessment

۲- benchmark criteria to assess

۳- normal assessment criteria

۴- the assessment tool

۵- grading scale

۶- evaluation results oriented

۷- Process evaluation

اصول انتخاب ارزشیابی پیشرفت تحصیلی در رشته

- ۱ استفاده از انواع روش‌های ارزشیابی جهت سنجش پیشرفت تحصیلی و شایستگی‌های حرفه‌ای و عمومی در کار واقعی.
- ۲ استفاده از مدارک صلاحیت حرفه‌ای به عنوان ملاک گذر از دوره کسب استاندارد شایستگی حرفه‌ای و عمومی در رشته.
- ۳ ارزشیابی متنوع و مستمر برای سنجش میزان یادگیری شایستگی‌های عمومی و حرفه در رشته.
- ۴ استفاده از نمون برگ‌های ارزیابی به منظور سنجش شایستگی‌های کسب شده توسط هنرجو.
- ۵ ارزشیابی منصفانه و بر مبنای اندوخته‌های هنرجویان.
- ۶ فراهم نمودن شرایط مناسب کارگاهی قبل از انجام ارزشیابی.
- ۷ اجرای بخشی از فرایند ارزشیابی در بستر کار گروهی و با همکاری اعضای گروه.
- ۸ ارزشیابی مداوم و مستمر پیشرفت تحصیلی حین انجام کار به عنوان بخشی از فرایند یادگیری.

ویژگی‌های ارزشیابی

۱- محتوای مورد ارزشیابی

ارزشیابی در دروس رشته‌های تحصیلی - حرفه‌ای باید شایستگی انجام کار مبتنی بر استاندارد عملکرد را سنجش نماید. این شایستگی ترکیبی از عناصر پنجگانه در برنامه درسی ملی است. با توجه به استانداردهای حرفه‌ای و شرایط ارائه آموزش‌ها، شایستگی‌های مورد ارزیابی به صورت‌های گوناگون خواهند بود. ارزشیابی ممکن است علاوه بر ارزشیابی مهارت‌ها و شایستگی‌هایی که مستقیماً با حرفه فرد در ارتباط هستند، مهارت‌های دیگری را نیز اندازه‌گیری کند که به آنها مهارت‌های محوری می‌گویند. این مهارت‌ها عبارت‌اند از سواد حساب، مهارت‌های زندگی شامل مهارت‌های اجتماعی و شهروندی، مهارت‌های عام کاریابی مانند ارتباطات و تصمیم‌سازی و براساس حرفه فرد، مهارت‌های مدیریت و کار آفرینی. برای همین ارزشیابی به صورت کل نگر می‌باشد به طوری که شایستگی‌های فنی و غیرفنی در تحلیل کارها مورد توجه قرار خواهد گرفت.

۲- مقیاس‌بندی و نمره دهی شایستگی

با توجه به اینکه ارزشیابی پیشرفت تحصیلی در نظام جدید آموزشی دوره دوم متوسطه مبتنی بر شایستگی است همچنین هدف نهایی ارزشیابی مبتنی بر

شایستگی، یادگیری و کسب توانایی انجام کار در شغل و حرفه است، لذا بر این اساس طراحی دروس به گونه‌ای انجام شده که هر درس شامل چند پودمان و هر پودمان یک یا چند واحدهای یادگیری (تکالیف کاری) را در برگیرد. در این رویکرد هنرجویان در فرایند یادگیری باید در انجام آنها شایستگی لازم را کسب نمایند. حداکثر نمره هر پودمان و واحد یادگیری ۴ نمره است و نمره‌دهی آن شامل دو بخش ارزشیابی فرایندی مستمر (۱ نمره) و نتیجه‌ای پایانی (۳ نمره) است. هنرجویان برای کسب شایستگی در واحد یادگیری بایستی حداقل ۲ را از ارزشیابی پایانی کسب نموده تا در آن واحد یادگیری شایستگی لازم را کسب نمایند. حداقل یک بار امکان جبران برای کسب شایستگی واحدهای یادگیری برای هنرجویان وجود دارد. نمره هر درس از میانگین نمرات پودمان (که هر پودمان میانگین نمرات یک یا چند واحد یادگیری است) تشکیل می‌گردد.

در ارزشیابی مستمر ارزشیاب (هنرآموز) می‌تواند براساس ارزشیابی مراحل انجام کار در کتاب درسی و با توجه به فرایند یاددهی - یادگیری نمره‌دهی نماید. ارزشیابی پایانی براساس نمون برگ بیان شده در کتاب درسی انجام می‌شود. در سنجش واحد یادگیری شایستگی فنی، غیرفنی، ایمنی و بهداشت و توجهات زیست محیطی هم‌زمان مورد سنجش قرار می‌گیرند.

در انجام تکلیف کاری یا واحدهای یادگیری برخی از مراحل بسیار مهم و حیاتی (از جمله رعایت ایمنی و بهداشت و شایستگی‌های غیرفنی) هستند. بنابراین برای قبولی بایستی در آن مرحله نمره ۲ را اخذ نمایند، در غیر این صورت هنرجو در آن واحد یادگیری شایستگی را کسب نمی‌کند. نمره هر واحد یادگیری نیز از میانگین نمرات مراحل کار شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی و بهداشت حاصل می‌گردد. هنرآموزان می‌توانند تا ۲ درصد نمره از ارزشیابی را به خود ارزیابی توسط هنرجویان اختصاص دهند.

همچنین هنرجویان بعد از گذراندن ۳ درس از ۶ درس دوره متوسطه دوم، شایستگی دریافت گواهینامه سطح ۲ صلاحیت حرفه‌ای ملی را دارند و می‌توانند به شرط موفقیت در آن از این امتیاز برای ورود به بازار کار استفاده کنند. هنرجویان بعد از گذراندن موفقیت‌آمیز ۳ سال و کسب شایستگی در تمام واحدهای شایستگی (۶۰ واحد شایستگی، ۳۰ پودمان، ۶ درس) علاوه بر دریافت دیپلم در رشته تحصیلی - حرفه‌ای از وزارت آموزش و پرورش، به شرط موفقیت در آزمون صلاحیت حرفه‌ای ملی به دریافت گواهینامه سطح ۲ صلاحیت حرفه‌ای نائل آیند که ارزش ورود به بازار کار را دارد و معادل کمک تکنسین حرفه‌ای در همان رشته تلقی می‌شود. ارزشیابی عملکرد برای اصلاح یادگیری در هر شایستگی (مراحل) توسط ارزشیاب انجام و در نمون برگ‌های مربوط به عنوان پوشه کار نگهداری می‌شود.

صلاحیت‌های حرفه‌ای هنرآموزان رشته

مدرک تحصیلی

هنرآموز باید حداقل دارای مدرک کارشناسی در رشته صنایع دستی با گرایش فرش باشد. همچنین هنرآموزانی که رشته تحصیلی آنها فرش با گرایش «بافت و مرمت» می‌باشد و دارای مدرک سطح کارشناسی و بالاتر باشند می‌توانند در این رشته تحصیلی مشغول تدریس شوند.

مدارک حرفه‌ای

■ گذراندن دوره‌های تخصصی: نقشه‌کشی دستی و رایانه‌ای فرش، بافت انواع گلیم، بافت انواع جاجیم، بافت زیلو، چله‌ریزی، چله‌کشی و بافت قالی، پرداخت و سرویس کاری، تبلیغ و بازاریابی فرش، استاندارد بسته‌بندی فرش برای هنرآموز الزامی است.

■ گذراندن دوره‌های ضمن خدمت روش‌های تدریس، بهداشت و ایمنی کارگاه، اخلاق حرفه‌ای و مهارت‌های حرفه‌آموزی نیز ضروری است.

تجربه کاری

■ داشتن حداقل ۴ سال سابقه کار مرتبط یا فارغ‌التحصیل رشته‌های تربیت دبیر فنی الزامی است.

الزامات اجرایی برنامه درسی رشته

۱ آموزش مدیران و هنرآموزان جهت دستیابی به شایستگی‌های حرفه‌ای و تخصصی.

۲ تخصیص منابع مالی لازم جهت فراهم نمودن کارگاه و تجهیزات.

۳ ایجاد کارگاه صنایع دستی براساس استاندارد فضای کارگاه آموزشی «پرداخت و سرویس کاری فرش».

۴ تجهیز کارگاه صنایع دستی متناسب با استاندارد کارگاه آموزشی «پرداخت و سرویس کاری فرش».

۵ مشارکت دیگر بخش‌های وزارت آموزش و پرورش جهت تحقق اهداف رشته صنایع دستی.

۶ وجود نمونه فرش‌های مختلف (انواع گلیم، جاجیم، زیلو و قالی).

۷ حضور یک هنرآموز و یک استادکار به‌ازای هر ۱۶ هنرجو.

ویژگی‌های دانش‌آموزان ورودی به رشته

حداقل سن: ۱۵ سال

میزان تحصیلات: اتمام پایهٔ دهم

وضعیت جسمانی: کاملاً سالم (عدم کوررنگی، دست‌ها کاملاً سالم، پاها کاملاً سالم، عدم حساسیت به مواد شیمیایی، قدرت بدنی کافی، هماهنگی اعضای حرکتی، انعطاف‌پذیری بدن، توانایی دیدن اشیاء در دور و نزدیک)
سایر ویژگی‌ها: استعداد هنری و علاقه به صنایع دستی (فرش) - علوم پایه (ریاضی)

معرفی اجزای بسته آموزشی درس «نصب دار، چله‌ریزی و بافت قالی»

بسته آموزشی به‌طور کلی شامل اجزای زیر است:

کتاب درسی، کتاب همراه هنرجو، نرم‌افزار دانش‌آموز، راهنمای هنرآموز، فیلم راهنمای هنرآموز، کتاب کار، پوستر، کتاب مرجع و معرفی سایت.
در کتاب درسی «نصب دار، چله‌ریزی و بافت قالی» برخی از این اجزا وجود دارند که به ترتیب به شرح جدول صفحهٔ بعد است:

مطالب ارائه شده	جزء بسته
<p>در این جزء آموزش مربوطه به شکل پروژه و کارهای عملی (کار کلاسی) همراه با تصاویر، جداول و اینفوگرافی آورده شده است. در هر مرحله که نیاز دارد و ضروری است به نکات ایمنی و اصول کار اشاره شده است. کار غیر کلاسی، پرسش و تحقیق نیز در جاهایی از کتاب گنجانده شده است.</p> <p>محتوای به شکل درهم تنیده شایستگی‌های فنی و غیرفنی را مورد توجه قرار داده است. براساس اهداف کلی درس پروردگار عالم به عنوان خالق و صانع معرفی شده و موقعیت‌های واقعی زندگی در محتوای طراحی شده است.</p>	<p>کتاب درسی</p>
<p>استانداردها، فرمول‌های محاسباتی، تعداد چله‌ها در مناطق فارسی باف، انواع تکنیک‌های بافت تخت، لول و نیم لول در قالی‌های فارسی باف و ترکی باف، همچنین انواع پایین کشی فرش در این کتاب آمده است. همچنین برای پاسخ به برخی فعالیت‌های پژوهشی و مطالعاتی داخل کتاب درسی کتاب‌های مرجع و سایت‌های معتبر بین‌المللی و ملی در فصل‌های مختلف معرفی شده‌اند.</p>	<p>کتاب همراه هنرجو</p>
<p>در این جزء روش تدریس کلی و جلسه به جلسه به همراه تجهیزات، ابزارها و مواد مصرفی مورد نیاز هر جلسه، نکات ایمنی و بهداشتی آورده شده است. همچنین آموزش مربوط به پروژه و کارهای عملی به طور کامل تر آمده است. پاسخ پرسش‌های کتاب، معرفی مشاغل مرتبط با پودمان، معرفی رشته‌های تحصیلی مرتبط با پودمان، منابع علمی مرتبط با پودمان، رویکرد ارزشیابی، روش ارزشیابی و روش نمره‌دهی و شرح فعالیت‌های غیر کلاسی نیز گنجانده شده است. مشکلاتی که هنرآموز در تدریس ممکن است با آن روبه‌رو شود و راه‌حل‌های پیشنهادی آورده شده است. سایت‌های معتبر بین‌المللی و ملی در فصل‌های مختلف معرفی شده‌اند.</p>	<p>کتاب راهنمای هنرآموز</p>
<p>این درس ندارد.</p>	<p>کتاب کار</p>
<p>در این جزء همزمان با برگزاری دوره سراسری ویژه کتاب «نصب دار، چله‌ریزی و بافت قالی» فیلم آموزشی مراحل مختلف چله دوانی و چله‌ریزی در قالب یک لوح فشرده ویژه هنرآموزان ارائه شده است.</p>	<p>فیلم آموزشی هنرآموز</p>
<p>در این جزء نکات ایمنی، تصاویر اینفوگرافیک مربوط به بخش‌های مختلف کتاب و تصاویر بافت‌های تخت، لول و نیم لول که می‌توان آن را بر دیوار کارگاه نصب کرد، آورده شده است.</p>	<p>پوستر</p>
<p>پژوهشی در فرش ایران، تألیف تورج ژوله، انتشارات یساولی.</p>	<p>کتاب مرجع</p>
<p>در این بخش سایت‌های معتبر بین‌المللی و ملی در صورت نیاز در کتاب همراه هنرجو و راهنمای معلم ذکر شده است.</p>	<p>سایت</p>

معرفی ویژگی‌های درس و واحد یادگیری

عنوان درس پایه دوازدهم	شماره و عنوان پودمان	شماره واحدهای یادگیری	عنوان واحد یادگیری
نصب دار، چله‌ریزی و بافت قالی	۱- نصب دار قالی	۱	نصب دار قالی بافی
	۲- چله دوانی	۲	آماده‌سازی نخ‌های چله
		۳	چله دوانی
	۳- چله‌ریزی	۴	انتقال چله بردار
		۵	انتقال چله بر دستگاه
	۴- بافت قالی	۶	بافت قالی
	۵- پایین‌کشی فرش	۷	پایین‌کشی فرش

کتاب «نصب دار، چله‌ریزی و بافت قالی» دارای پنج فصل و پودمان است که به ترتیب عبارت‌اند از: نصب دار قالی بافی، چله دوانی، چله‌ریزی، بافت قالی و پایین‌کشی فرش.

فصل اول این کتاب درسی با نام «نصب دار قالی بافی» دارای یک واحد یادگیری نصب دار قالی بافی است. در این فصل هنرجویان پس از آشنایی با انواع دارهای قالی بافی مانند عمودی و افقی و انواع آنها کاربرد و ویژگی‌های هر کدام را آموخته و سپس با توجه به نوع و ابعاد قالی مورد نظر چگونگی انتخاب دار مناسب را فرا می‌گیرند. پس از آن به برپایی و نصب دار انتخاب شده و اتصال اجزای آن در محل مناسب می‌پردازند. بنابراین شما هنرآموز گرامی با همکاری کادر آموزشی هنرستان بایستی تعدادی دار قالی بافی از تولیدکنندگان در منطقه تهیه نمایید. برای این کار می‌توانید از اولیای هنرجویانی که شغل پدرانشان در این زمینه است، نیز کمک بگیرید. بهتر است این دارها از ابعاد و اندازه‌های مختلف، مدل‌ها و جنس‌های متفاوتی انتخاب شوند. سپس هنرجویان در قالب گروه‌های دو نفره برای اتصال اجزای دارهایشان به یکدیگر کمک کرده و در جای مناسب نصب کنند. لازم است در تمام مراحل کار شایستگی‌های غیرفنی مانند کار تیمی، مدیریت منابع و مسئولیت‌پذیری را نیز مورد توجه داشته و به موقع به کار گیرند. همچنین رعایت نکات ایمنی در مراحل کار ضروری است.

فصل دوم کتاب به «چله دوانی» اختصاص دارد که در آن دو واحد یادگیری آماده‌سازی نخ‌های چله و چله دوانی آموزش داده می‌شود. برای آماده‌سازی نخ‌های

چله و چله دوانی لازم است هنرجویان در قالب گروه‌های دو نفره کارها را انجام دهند که در آن هماهنگی حرکات افراد در گروه بسیار مهم است. واحد یادگیری چله دوانی با کمک دستگاه کلاف بازکن که دارای انواعی است در کتاب آموزش داده شده است. دقت در انجام صحیح مراحل مختلف چله دوانی از اهمیت بسیاری برخوردار است. زیرا چنانچه اشتباهی در تعداد چله و یا زیر رو شدن آنها در هنگام چله دوانی رخ بدهد نمی‌توان مرحله بعدی یعنی چله‌ریزی را انجام داد و بایستی دوباره کار چله دوانی از ابتدا تکرار شود. پس از چله دوانی بایستی با دقت و حوصله کافی همان‌طور که چله‌ها بر روی دستگاه چله دوان هستند، شمارش و سیه‌بندی شوند. سپس با قرار دادن نخ‌ی دیگر در میان زیر و روی چله‌ها، چله را از دستگاه خارج و به‌صورت دسته‌ای تاب می‌خورند.

علاوه بر دقت در فراگیری و انجام شایستگی‌های فنی، رعایت نکات ایمنی و ارگونومی و نیز شایستگی‌های غیر فنی از جمله مدیریت مواد و منابع در فرایند کار ضروری است. البته شما هنرآموز گرامی همه این موارد را در ارزشیابی فرایندی هر جلسه با تعیین شاخص‌های مناسب ارزیابی خواهید کرد.

فصل سوم کتاب «چله‌ریزی» است. در این فصل دو واحد یادگیری انتقال چله بر دار و انتقال چله بر دستگاه وجود دارد. در واحد یادگیری اول پس از کنترل سلامت چله دوانده شده و تناسب آن با دار مورد نظر، هنرجویان با آموزش‌های شما همکار گرامی اقدام به انتقال چله بر روی دار می‌کنند. این کار الزاماً بایستی بر روی دارهای فنک‌دار و یا آنهایی که سر دار متحرک دارند، انجام شود. ترتیب مراحل انتقال چله بر دار بسیار مهم است به‌گونه‌ای که اگر یک مرحله جابه‌جا شود، ساعت‌ها زمان لازم است تا نخ‌های در هم رفته سر جای خود قرار گیرند و گاهی حتی نیاز به چله دوانی مجدد است. در این واحد یادگیری نیز در برخی از مراحل هنرجویان در قالب گروه‌های دو نفره کار را انجام خواهند داد. کشش یکسان چله در سرتاسر عرض دار، یکسان پخش شدن چله در بر روی دار، دوخت صحیح پایین چله‌ها بر میله کمکی دار و گره نخ‌های چله بر سر دار از جمله مراحل است که در این واحد یادگیری، آموزش داده می‌شود.

انتقال چله بر دستگاه، واحد یادگیری دوم این فصل است که در آن هنرجویان با انواع روش‌های چله‌کشی جاجیم آشنا می‌شوند. اولین مرحله کار آماده‌سازی تارهای (چله‌ها) جاجیم است. در این مرحله شناسایی و تشخیص کیفیت و ویژگی‌های نخ‌های مناسب برای چله‌کشی جاجیم ضروری است. از آنجایی که طرح جاجیم هنگام آماده‌سازی تارهای آن مشخص می‌گردد پس در این قسمت هنرجویان بایستی طرح خود را از قبل آماده کرده و یا در ذهن خود داشته باشند. از آنجایی که بافت جاجیم در مناطق مختلف ایران متفاوت بود و برای هر کدام با تغییر تعداد کوجی طرح‌های مختلفی تولید می‌شود لازم است این مسئله به هنگام

آموزش مورد توجه قرار گیرد. شایستگی‌های غیرفنی مانند مدیریت زمان و مواد، نقش در تیم در این بخش از آموزش‌ها همزمان با شایستگی‌های فنی توسط شما همکار گرامی مورد ارزشیابی فرایندی قرار می‌گیرد.

فصل چهارم کتاب به «**بافت قالی**» تعلق دارد. در این فصل هنرجویان می‌آموزند که بافت قالی را براساس نقشه و با تکنیک‌های مختلف لول، نیم لول و تخت و در شیوه‌های فارسی باف و ترکی باف را چگونه و با ابزار مناسب انجام دهند. فرایند انجام هریک با تصاویر در کتاب شرح داده شده است. همچنین چگونگی نقشه خوانی و روش صحیح گره زدن پرزها در شیوه متقارن و نامتقارن با اینفوگراف آموزش داده شده است. همچنین هنرجویان بافت انواع شیرازه، پودگذاری (کلفت و نازک)، روش نشانیدن پودها، پیش‌کشی و قیچی‌کاری نیز در این فصل به شکل عملی فرا می‌گیرند. برای رعایت نکات ایمنی در کار و به‌کارگیری شایستگی‌های غیر فنی از جمله مسئولیت‌پذیری در بخش‌های مختلف کار اندازه‌گیری و کنترل بافت الزامی است.

فصل پنجم «**پایین‌کشی فرش**» نام دارد. یک واحد یادگیری در این فصل وجود دارد که همان پایین‌کشی فرش است. هنرجویان در این فصل انواع پایین‌کشی در مناطق مختلف ایران و براساس دارهای قالی بافی آنها آشنا می‌شوند. سپس پایین‌کشی چرخشی را با ابزار و وسایل مناسب و همزمان با رعایت نکات ایمنی انجام می‌دهند. پایین‌کشی به روش دوخت یکی دیگر از روش‌های پایین‌کشی است که مراحل متعددی دارد. در این روش نیز با کمک ابزار و وسایل مناسب، ابتدا بایستی قالی بافته شده پس از اندازه‌گیری دقیق از روی دار جدا شود. سپس قالی را پایین‌تر با نخ و سوزن به پایین‌دار دوخته و چله را در بالای دار دوباره تنظیم و گره زد. یکی دیگر از روش‌هایی که هنرجویان در این فصل می‌آموزند پایین‌کشی به روش میخ و تخته است. رعایت نکات ایمنی و به‌کارگیری شایستگی‌های غیر فنی در همه مراحل کار برای هنرجویان الزامی است.

نکات مهم در آموزش فصول کتاب

برای نصب دار لازم است چند نوع دار مختلف در کارگاه وجود داشته باشد تا هنرجویان روش نصب هرکدام را با اجزای مربوطه بیاموزند. در صورتی که چنین امکانی در کارگاه وجود نداشت، شما می‌توانید از اولیای هنرجویان که در این زمینه مشغول به کار هستند و یا دسترسی دارند کمک بگیرید و یک روز بازدید از آن محل را داشته باشید.

لازم است داری که برای این درس انتخاب می‌شود از نوع فندک‌دار و یا سردار متحرک باشد.

هنگام چله دوانی هنرجویان در گروه‌های دونفره داشتن فشار دست و هماهنگی حرکات در فرایند کار و تا پایان چله دوانی بسیار مهم است. برای مناطقی که به روش متقارن (ترکی) چله کشی می‌کنند و گره می‌زنند لازم است:

۱ حداقل یک دار مناسب برای چله‌ریزی به روش فارسی وجود داشته باشد تا هنرجویان به شکل عملی آن را بیاموزند.

۲ الزاماً بایستی چله دوانی را نیز در قالب گروه‌های دو نفره انجام دهند.

۳ گره نامتقارن (فارسی) را در روش‌های پودگذاری تخت، لول و نیم لول را بیاموزند.

۴ اما در نهایت پروژه یا کار نهایی براساس تکنیک و روش بافت همان منطقه از آنها خواسته شود.

همکارگرمی تلاش کنید تا قالی هنرجویان در ابعادی باشد که پس از پایان کار بتوانند از آن استفاده بهینه کنند.

هنرجویان را به گونه‌ای هدایت کنید که از نقشه‌ها، رنگ‌ها و طرح‌های بومی منطقه در بافت استفاده کنند.

به هنرجویان توصیه کنید از نخ‌های کاملاً طبیعی در بافت قالی خود استفاده کنند و اهمیت آن را به ایشان گوشزد کنید.

از هنرجویان خواسته شود تا محاسبه تعداد و طول چله را برای چند قالی در ابعاد مختلف و در رَج‌شمارهای مختلف محاسبه کنند و برای مهارت پیدا کردن آنان چند مسئله دیگر مشابه برایشان طراحی کنید.

برای این کار از هنرجویان بخواهید هر یک براساس سفارش فرضی یا سفارش هنرجوی دیگری این محاسبه را انجام دهد.

هنرجویان می‌توانند برای انجام عملیات پایین‌کشی در منطقه خود و در میان بستگان و آشنایان بافنده با روش‌های مختلف منطقه‌ای از نزدیک آشنا شده و نقاط مثبت و منفی آن روش‌ها را در کلاس تحلیل کنند.

ارزشیابی فرایندی و در هر جلسه براساس جدول طراحی شده در این کتاب توسط هنرآموز گرمی انجام شده (که حتماً بایستی ابتدا مراحل فرایند کار و شاخص‌های آن به‌طور کامل درج شود) و بخش مربوط به هنرجو نیز با نظرخواهی از او (خودارزیابی) در قسمت مشخص شده ثبت می‌شود.

جلسات آموزشی

این کتاب شامل ۳۷ جلسه آموزشی (۸ ساعتی) می‌باشد، که ۳۰ جلسه آن مربوط به آموزش دروس، ۲ جلسه مربوط به آزمون میان ترم و آزمون نهایی و ۵ جلسه نیز مربوط به یادآوری، پاسخ پرسش‌ها، حل مسائل و رفع اشکال هر فصل تعیین شده است.

فصل ۲

جلسات آموزشی

بودجه‌بندی پودمان‌ها و واحدهای یادگیری هر یک بر اساس جداول زیر برای شما همکاران گرامی طراحی شده است :

تعداد واحد یادگیری	تعداد جلسات	پودمان
۱	۴	پودمان ۱
۲	۴	پودمان ۲
۲	۷	پودمان ۳
۱	۱۱	پودمان ۴
۱	۴	پودمان ۵

پودمان ۱- نصب دار قالی

عنوان جلسه	جلسات	واحد یادگیری
دسته‌بندی انواع دار قالی براساس کاربری	جلسه اول	نصب دار قالی
بررسی اتصالات اجزای دار در انواع آنها براساس نوع طراحی	جلسه دوم	
کنترل و مونتاژ دار قالی عمودی با توجه به نوع چله‌کشی	جلسه سوم	
نصب و چینش دار قالی با توجه به نوع کارگاه	جلسه چهارم	

بودمان ۲ - چله دوانی

عنوان جلسه	جلسات	واحد یادگیری
آماده کردن نخ‌های ابریشمی، پنبه‌ای و پشمی برای چله دوانی	جلسه اول	۱- آماده کردن نخ‌های چله
آماده کردن نخ‌های چله با استفاده از دستگاه کلاف باز کن	جلسه دوم	
آماده‌سازی و نصب دستگاه چله دوانی و شروع چله دوانی	جلسه سوم	۲- چله دوانی
تکمیل چله دوانی	جلسه چهارم	

بودمان ۳ - چله ریزی

عنوان جلسه	جلسات	واحد یادگیری
انتقال چله دوانده شده بر دار و دوخت ابتدای چله به زیر دار با استفاده از نخ دوخت	جلسه اول	۱- انتقال چله بر دار
انتقال چله دوانده شده بر دار و دوخت ابتدای چله به زیر دار با استفاده از میله کمکی	جلسه دوم	
گره زدن دسته‌های چله بر روی سردار و تنظیم آنها و کنترل نهایی وضعیت چله	جلسه سوم	
کوجی‌بندی و اجرای زنجیره و گلیم ابتدای قالی	جلسه چهارم	
آماده‌سازی دستگاه و نخ‌های چله دوانی متناسب با نقشه جاجیم و شروع چله دوانی	جلسه پنجم	۲- انتقال چله بر دستگاه
تکمیل چله دوانی و انتقال چله بر دستگاه	جلسه ششم	
کوجی‌بندی به تعداد لازم متناسب با نقشه جاجیم	جلسه هفتم	

پودمان ۴ - بافت قالی

عنوان جلسه	جلسات	واحد یادگیری
بافت قالی با سازوکار تخت (یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)	جلسه اول	بافت قالی
بافت قالی با سازوکار تخت (یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)	جلسه دوم	
بافت قالی با سازوکار تخت (یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)	جلسه سوم	
بافت قالی با سازوکار نیم لول (یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)	جلسه چهارم	
بافت قالی با سازوکار نیم لول (یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)	جلسه پنجم	
بافت قالی با سازوکار نیم لول (یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)	جلسه ششم	
بافت قالی با سازوکار لول (یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)	جلسه هفتم	
بافت قالی با سازوکار لول (یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)	جلسه هشتم	
بافت قالی با سازوکار لول (یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)	جلسه نهم	
بافت قالی با سازوکار لول (یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)	جلسه دهم	
بافت قالی با سازوکار لول (یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)	جلسه یازدهم	

پودمان ۵ - پایین کشی فرش

عنوان جلسه	جلسات	واحد یادگیری
تعریف و ضرورت پایین کشی و شیوه های مرسوم آن	جلسه اول	پایین کشی فرش
پایین کشی چرخشی و پیچشی	جلسه دوم	
پایین کشی به روش دوخت	جلسه سوم	
پایین کشی به روش میخ و تخته	جلسه چهارم	

پودمان ۱

نصب دار قالی

واحد
یادگیری ۱

دسته‌بندی انواع دار قالی

پودمان اول: جلسه اول

عناوین درس	ابزار و تجهیزات مورد نیاز
دسته‌بندی انواع دار قالی بر اساس کاربری	چندین مدل دار قالی بافی - متر - آچار

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

- دسته‌بندی انواع دار قالی بافی
- تشریح مزایا و معایب آنها (افقی و عمودی)

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
توضیح می‌دهد. نمایش عملی پرسش و پاسخ	گوش می‌دهد. می‌بیند. پاسخ می‌دهد. انجام می‌دهد یا ثبت می‌کند.

مزایای دار قالی بافی افقی

- ۱ سادگی و قیمت ارزان؛
- ۲ نصب آسان و استفاده راحت؛
- ۳ سهولت در تأمین قطعات؛
- ۴ حمل و نقل آسان و مناسب جهت ایلات و عشایر.

معایب دار قالی بافی افقی

۱ تهدید سلامت جسم بافنده؛ بافنده در هنگام کار ناچار است به وضعی غیراصولی بنشیند و به طرف جلو خم شود. در نتیجه سلامت بافنده، به خصوص در ناحیه کمر، پشت، ستون فقرات، گردن، پاها و دست‌ها، لطمه می‌بیند البته از آنجایی که این دار بیشتر در عشایر کوچ‌نشین استفاده می‌شود و چون آنها فعالیت‌های بدنی مختلفی در طول روز انجام می‌دهند، و بدنی قوی دارند آسیب‌دیدگی در آنها کمتر مشاهده می‌شود.

۲ ایجاد خستگی زودرس و کم شدن دقت عمل بافنده؛ در دار افقی برای به کارگیری وسایل بافت از قبیل شانه، قیچی، کارد و پودکش و انجام دادن سایر امور بافت از جمله گره‌پرز بر چله‌ها به نیروی بیشتری نیاز است. زیرا این کارها به طور افقی انجام می‌شود و در نتیجه بافنده دچار خستگی زودرس می‌شود و این خستگی در کاهش دقت عمل وی بسیار تأثیر می‌گذارد.

۳ ایجاد عیب و نقص در بافت؛ فرش بافته شده در دار افقی، بعضاً دارای سرکجی و چین و چروک است و این نقص، که به ویژه پس از اندک زمانی از شروع بافت آشکار می‌گردد، به علت استحکام نداشتن چارچوب دار افقی است که بر چله‌ها تأثیر نامطلوب بر جای می‌گذارد. همچنین نشستن بافنده در حین کار بر روی بخش‌های بافته شده است.

مزایای دار قالی بافی عمودی

۱ دار قالی بافی عمودی به نحوی طراحی و ساخته می‌شود که بافنده می‌تواند به راحتی روی نیمکت یا صندلی مخصوص آن بنشیند و کاملاً بر دار، ابزار و مواد اولیه بافت مسلط باشد. لذا در این نوع دار، سلامت بافنده نسبت به دار افقی بیشتر حفظ و رعایت می‌شود.

۲ خستگی جسمی کمتر بافنده؛ از آنجایی که بافنده در هنگام کار با دار قالی بافی عمودی نتیجه بافت را به مرور مشاهده می‌کند و وضعیت ارگونومی بدن وی نسبت به دارهای افقی مناسب‌تر است، می‌توان گفت کمتر دچار خستگی روحی می‌شود و در نتیجه اشتباهات از سوی بافنده به حداقل می‌رسد و کار نیز مطلوب‌تر خواهد بود.

۳ مزاحم نبودن ابزار و مواد اولیه؛ سیستم دار قالی بافی عمودی به صورتی است که ابزار کار و مواد اولیه مورد نیاز در مکان مناسب‌تری (نسبت به دار افقی) قرار می‌گیرند و در نتیجه برای بافنده مزاحمت کمتری ایجاد می‌شود.

۴ کاهش عیوب بافت؛ با توجه به اینکه در دار قالی بافی عمودی نخ‌های چله در حداکثر کشش قرار دارند، عیوب کار به حداقل خواهد رسید.

معایب دار قالی بافی عمودی

۱ نداشتن حمل و نقل آسان؛

۲ داشتن قیمت بیشتر، نسبت به دار افقی؛

۳ شیب‌دار نبودن راست روها در بیشتر دارهای عمودی و نبودن امکان استفاده از نیمکت در برخی از مدل‌های دارهای عمودی در هنگام شروع بافت.

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها			
	۱	۲	۳	خودارزیابی هنرجو
بهداشت، توجهات زیست محیطی و شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت				مسئولیت پذیری
				بهداشت کار و ایمنی
شایستگی های فنی	عناوین شایستگی ها			
				تعیین انواع دار قالی
				آشنایی با ابزار و تجهیزات نصب دار قالی
				دسته بندی انواع دار قالی به صورت کلی
فرایند کار				تعیین ویژگی های دارهای قالی بافی افقی (مزایا و معایب)
				تعیین ویژگی های دارهای قالی بافی عمودی (مزایا و معایب)
شاخص های کار				
تذکر	<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار دهید می توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- چنانچه شاخص های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می توانید به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>			

پودمان اول: جلسه دوم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
چندین مدل دار قالی بافی عمودی - متر - خودکار - کاغذ - میز - صندلی - آچار - میخ - چکش	بررسی اتصالات اجزا دار در انواع آنها بر اساس نوع طراحی

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

o انتخاب دار قالی بافی عمودی مناسب با توجه به نوع فرش و چله کشی

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنرآموز	هنرجو
توضیح می‌دهد. نمایش عملی پرسش و پاسخ	گوش می‌دهد. می‌بیند. پاسخ می‌دهد. تحقیق می‌کند.

دارهای نام برده شدهٔ بالا چه قابلیت‌هایی دارند و هر کدام برای بافت چه نوع فرشی مناسب‌اند؟

به جز دار آمده در تصویر شمارهٔ ۸-۱ قابلیت شل و سفت کردن چله در مابقی دارها وجود دارد. بنابراین پس از انتخاب نوع چله‌کشی و با در نظر گرفتن اندازه، می‌توان انواع فرش را بر روی آنها بافت.

از یکی از دارهای مورد استفاده در منطقهٔ خود عکس تهیه و مشخص کنید کدام‌یک از اجزای آنها قابلیت جداسازی دارند و از چه طریقی جابه‌جا و ثابت می‌شوند. همچنین به کمک هم گروهی خود در مورد دسته‌بندی دارها از نظر ابعاد بحث و گفت‌وگو کنید.

پس از تهیهٔ عکس از دارهای مورد استفاده در منطقه می‌توان قابلیت‌های فنی آنها را بررسی کرد. هنرجویان باید تعیین کنند در دارهای مورد استفاده در منطقه سردار متحرک است یا زیردار یا هر دوی آنها و اینکه جابه‌جایی آنها به چه طریقی امکان‌پذیر می‌شود (گوه^۱، پیچ و مهره، چرخ‌دنده و...).

یکی از رایج‌ترین دسته‌بندی دارها بر اساس ابعاد دار است. در این دسته‌بندی اندازهٔ فرش قابل بافت بر روی دار، برای دسته‌بندی نسبت به طراحی دار در اولویت قرار می‌گیرد.

برای مثال دسته‌بندی زیر با اولویت عرض قالی فهرست شده است با این توضیح که دسته‌بندی‌های جزئی‌تر دیگری را نیز می‌توان استخراج کرد؛

۱] دارهای آموزشی تا عرض ۵۰ سانتی‌متر و طول ۷۰ سانتی‌متر

۲] دارهایی تا عرض ۱۰۰ سانتی‌متر و طول مناسب با توجه به نوع چله‌کشی (برای بافت فرش در ابعاد پادری، ذرع چارک و تابلوهای کوچک)

۳] دار تا عرض ۱۲۰ سانتی‌متر و طول مناسب با توجه به نوع چله‌کشی (برای بافت فرش تا ابعاد ذرع و نیم و تابلوهای متوسط)

۴] دار تا عرض ۲۳۰ سانتی‌متر و طول مناسب با توجه به نوع چله‌کشی (برای بافت فرش تا ابعاد ۳ متری، ۶ متری و تابلوهای بزرگ)

۵] دار تا عرض ۳۴۰ سانتی‌متر و طول مناسب با توجه به نوع چله‌کشی (برای بافت فرش تا ابعاد ۱۲ متری و کوچک‌تر)

۶] دار تا عرض و طول متناسب برای بافت فرش‌های بزرگ پارچه

۱- گوه: زبانه‌ای گونیا شکل است که در شکاف مستطیل شکل راست‌روها قرار می‌گیرد و برای سفت و شل کردن تارها در دارهای چوبی از آن استفاده می‌شود و به این صورت که با کوبیدن گوه به سمت داخل فاصله سردار و زیردار بیشتر شده و تارها سفت و محکم می‌شود. در صورتی که یک گوه شل‌تر و سفت‌تر از دیگری باشد دار از شکل خود خارج و قالی کج می‌شود.

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها	۱	۲	۳	خودارزیابی هنرجو	
شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت پذیری					
	بهداشت کار و ایمنی					
شایستگی‌های فنی	فرایند کار	عناوین شایستگی‌ها	۱	۲	۳	خودارزیابی هنرجو
		بررسی انواع دار قالی از لحاظ طراحی اجزای آن				
		تعیین کارکردهای اجزای دار قالی عمودی				
		تعیین نوع دار نسبت به چله کشی				
	شاخص‌های کار	تعیین قابلیت‌های انواع دار قالی عمودی با توجه به نوع فرش				
		انتخاب دار قالی عمودی مناسب با توجه به اندازه و نوع قالی و شیوه چله کشی				
تذکر	<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>					

پودمان اول: جلسه سوم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
چندین مدل دار قالی بافی عمودی - متر - آچار مناسب - میخ - چکش	کنترل، مونتاژ و نصب اجزای دار قالی عمودی

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

○ کنترل، مونتاژ و نصب اجزای دار قالی عمودی

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
توضیح می‌دهد. نمایش عملی پاسخ می‌دهد.	گوش می‌دهد. می‌بیند. یادداشت برداری می‌کند. اجرا می‌کند.

دانش افزایی

دارهای موجود در کارگاه خود را با دقت بررسی کرده و موارد اشکال و نقص فنی را در یک برگه نوشته و در کلاس ارائه دهید.
با کمک هنرآموز خود در گروه‌های سه نفر یک دار قالی در ابعاد حداقل ۲ در ۳ متر را با رعایت اصول ایمنی مونتاژ و نصب کنید.
اندازه و وزن دار، جنس و رنگ، نحوه اتصال اجزای دار، متعلقات دار، شرکتی یا دست‌ساز بودن، عیوب دار و غیره مواردی هستند که باید در دارهای موجود در کلاس بررسی شده و در برگه‌ها نوشته شوند. هنرجویان را به گروه‌های سه نفره تقسیم کنید و با یادآوری رعایت اصول ایمنی و فنی از آنها بخواهید دار مورد اشاره را به صورت افقی بر روی زمین مونتاژ کنند.

تجربه و عمل

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها				۱	۲	۳	خودارزیابی هنرجو	
شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت پذیری								
	بهداشت کار و ایمنی								
شایستگی‌های فنی	فرایند کار	عناوین شایستگی‌ها				۱	۲	۳	خودارزیابی هنرجو
		کنترل، مونتاژ و نصب اجزای دار قالی عمودی							
		تنظیم دار قالی عمودی							
	شاخص‌های کار	رعایت اصول ایمنی در هنگام کنترل و مونتاژ اجزای دار							
		کنترل مقاومت سردار، زیردار، راست‌روها و پیچ‌ها							
		کنترل عمود بودن راست‌روها و یکسان بودن فاصله طرفین سردار با طرفین زیردار							
		کنترل وضعیت پیچ و مهره و میزان ارتفاع لازم پیچ‌ها برای شل و سفت کردن دار							
		مونتاژ و نصب اجزای دار قالی عمودی							
		تنظیم دقیق دار قالی عمودی							
تذکر	<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>								

پودمان اول: جلسه چهارم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
چندین مدل دار قالی بافی عمودی متر- خودکار - میز - صندلی - آچار - میخ - چکش - کفش و کلاه ایمنی	نصب دار قالی عمودی با توجه به نوع کارگاه

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

- تعیین محل نصب و قرارگیری دار قالی بعد از مونتاژ با توجه به نوع کارگاه

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنرآموز	هنرجو
توضیح می‌دهد. نمایش عملی پاسخ می‌دهد.	گوش می‌دهد. می‌بیند. اجرا می‌کند.

بحث و گفتگو

آیا اکنون می‌توانید رابطه بین نوع دار و نوع چله‌کشی را با توجه به جغرافیای قالی‌بافی در ایران به‌طور خلاصه و فهرست‌وار بیان کنید؟ در این مورد با کمک هنرآموز خود بحث و گفت‌وگو کنید و نتیجه را به آدرس دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش ارسال کنید.

با توجه به سبک‌های مختلف قالی‌بافی در کشور و تنوع در تکنیک‌ها، ابزار و تجهیزات مورد استفاده و همچنین تغییر در جغرافیای بافت در برخی مناطق، می‌توان عوامل تأثیرگذار در رابطه بین نوع دار و نوع چله‌کشی را به‌طور خاص دسته‌بندی کرد. این عوامل را در منطقه خود بررسی کنید و نتیجه را به آدرس دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش ارسال کنید.

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها			۱	۲	۳	خودارزیابی هنرجو
شایستگی‌های غیر فنی، توجهات زیست محیطی، ایمنی و بهداشت،	مسئولیت پذیری						
	بهداشت کار و ایمنی						
	عناوین شایستگی‌ها			۱	۲	۳	خودارزیابی هنرجو
فرایند کار شاخص‌های کار	کنترل، مونتاژ و نصب اجزای دار قالی عمودی						
	چینش دار قالی عمودی با توجه به نوع کارگاه، زاویه نورها، محل پنجره‌ها و فاصله دارها از هم						
شاخص‌های کار	تعیین ویژگی‌های انواع کارگاه‌های قالی بافی						
	تعیین محل مناسب برای دار قالی عمودی با توجه به نوع کارگاه						
	رعایت اصول ایمنی در هنگام نصب دار قالی عمودی						
	کنترل وضعیت ایمنی دار قالی عمودی بعد از مونتاژ و نصب						
	بررسی تناسب تعداد دارها با مساحت و فضای کارگاه						
تذکر	۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید. ۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.						

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش

نمون برگ ۸-۱- تحلیل استاندارد عملکرد کار

نام و نام خانوادگی	شماره ملی	تاریخ ارزشیابی:	نوبت اول:
کد حرفه	۷۳۱۸۰۱۹۲	حرفه:	کد حرفه
کد وظیفه	۰۱	وظیفه:	کد وظیفه
کد کار	۰۱۰۶	کار:	کد کار
کمک تکنسین کارگاه فرش بافی	سطح صلاحیت	L۲	استاندارد عملکرد کار: انتخاب دار قالی بافی مناسب با توجه به نوع فرش و کنترل و نصب صحیح اجزای آن قبل از چله کشی یا چله‌ریزی
تجهیز کارگاه فرش بافی	گروه کاری		
نصب دار قالی و گلیم	سطح شایستگی	آگاهی	

<p>۱ شرایط انجام کار: انتخاب یکی از انواع دار قالی بافی عمودی مناسب بعد از تعیین نوع فرش و نوع چله کشی و کنترل و نصب صحیح اجزای آن قبل از چله کشی یا چله‌ریزی</p>
<p>۲ شاخص‌های اصلی استاندارد عملکرد کار: توانایی انتخاب نوع دار قالی بافی مناسب و کنترل و نصب صحیح اجزای آن</p>
<p>۳ نمونه و نقشه کار: تشریح انواع دارهای قالی بافی (افقی و عمودی) و مزایا و معایب آنها تشریح چگونگی عملکرد دارهای قالی بافی عمودی و انواع آنها انتخاب نوع دار قالی بافی عمودی با توجه به نوع فرش و چله کشی کنترل، مونتاژ و نصب اجزای دار قالی بافی عمودی</p>
<p>۴ ابزار ارزشیابی: مشاهده - مقایسه - چک لیست - پرسش شفاهی و کتبی</p>
<p>۵ ابزار و تجهیزات مورد نیاز انجام کار: چندین مدل دار قالی بافی عمودی - متر - آچار - ماژیک یا خودکار - کفش و کلاه ایمنی</p>
<p>۶ تکالیف کاری مرتبط در گروه کاری: تعیین بخش‌های مختلف کارگاه (۰۱۰۱) - تهیه دار و ابزار قالی و گلیم بافی (۰۱۰۵)</p>

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نمون برگ ۹-۱- ارزشیابی کار

نام و نام خانوادگی		شماره ملی	تاریخ ارزشیابی:	نوبت اول:
کد حرفه	۷۳۱۸۰۱۹۲	حرفه:	کمک تکنسین کارگاه فرش بافی	سطح صلاحیت L۲
کد وظیفه	۰۱	وظیفه:	تجهیز کارگاه فرش بافی	گروه ارزشیابی کاری
کد کار	۰۱۰۶	کار:	نصب دار قالی و گلیم	سطح شایستگی آگاهی

استاندارد عملکرد کار:
انتخاب دار قالی بافی مناسب با توجه به نوع فرش و کنترل و نصب صحیح اجزای آن قبل از چله‌کشی یا چله‌ریزی

ردیف	مراحل کار	شرایط عملکرد (ابزار، مواد، تجهیزات، زمان، مکان و...)	نتایج ممکن	استاندارد (شاخص‌ها/داوری / نمره‌دهی)	نمره
۱	تعیین انواع دار قالی بافی و مزایا و معایب آنها (افقی و عمودی)	۱- کارگاه ۲- ۲۰ دقیقه ۳- خودکار، کاغذ، میز، صندلی	تعیین انواع دار قالی بافی و مزایا و معایب آنها (افقی و عمودی)	تعیین انواع دار قالی بافی و مزایا و معایب آنها با توجه به اندازه و نوع قالی و پیشینه دارها	۳
				تعیین انواع دار قالی بافی و مزایا و معایب آنها	۲
				تعیین انواع دار قالی بافی و مزایا و معایب آنها به صورت اِشْتِیْه	۱
۲	انتخاب دار قالی بافی عمودی مناسب با توجه به نوع فرش و چله‌کشی	۱- کارگاه ۲- ۲۰ دقیقه ۳- خودکار، کاغذ، میز، صندلی	انتخاب دار قالی بافی عمودی مناسب با توجه به نوع فرش و چله‌کشی	انتخاب بهترین دار قالی بافی عمودی مناسب با توجه به نوع فرش و چله‌کشی	۳
				انتخاب دار قالی بافی عمودی مناسب با توجه به نوع فرش و چله‌کشی	۲
				انتخاب نادرست دار قالی بافی عمودی مناسب با توجه به نوع فرش و چله‌کشی	۱

۳	کنترل و نصب اجزای دار قالی بافی عمودی و رعایت اصول ارگونومی و تنظیم دقیق	کنترل و نصب اجزای دار قالی بافی عمودی	۱- کارگاه ۲- ۵۰ دقیقه ۳- خودکار، کاغذ، میز، صندلی، دار قالی بافی، آچار، متر، میخ، چکش، کفش و کلاه ایمنی	کنترل و نصب اجزای دار قالی بافی عمودی	۳
	کنترل و نصب اجزای دار قالی بافی عمودی				
	نصب اشتباه اجزای دار قالی بافی عمودی				
۳					۴
۲					
۱					
۳					۵
۲					
۱					
۳					۶
۲					
۱					
۳					شایستگی های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش
۲			مسئولیت پذیری بهداشت کار و ایمنی		
۱					
☐ بلی		ارزشیابی کار (شایستگی انجام کار)			
☐ خیر					
معیار شایستگی انجام کار: کسب حداقل نمره ۲ از مراحل ۲ و ۳ کسب حداقل نمره ۲ از بخش شایستگی های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش کسب حداقل میانگین ۲ از مراحل کار					

پودمان ۲ چله‌دوانی

آماده‌سازی نخ‌های چله

واحد
یادگیری ۱

پودمان دوم: جلسه پنجم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
انواع نخ چله - کلاف بازکن - فندک	آماده‌کردن نخ‌های ابریشمی، پنبه‌ای و پشمی برای چله‌دوانی

■ ابزار کمک آموزشی:

فیلم آموزشی، ویدئو پروژکتور

■ اهداف توانمندسازی:

- تعیین جنس نخ چله
- آماده‌سازی کلاف‌ها

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
توضیح می‌دهد. فیلم پخش می‌کند. تشریح می‌کند.	گوش می‌دهد. فیلم می‌بیند. لمس می‌کند.

بحث و گفتگو

آیا می‌توانید با توجه به مطالبی که در مورد چله و چله‌کشی یاد گرفته‌اید، اکنون تعریف کاملی از مرحله انتخاب و آماده‌سازی نخ چله‌دوانی ارائه دهید؟ در کلاس با یکدیگر گفت‌وگو کنید و نتیجه را به شکل مکتوب به هنرآموز خود ارائه دهید.

ابتدا باید جنس چله و سپس قطر آن بر مبنای تعداد لای متناسب با رج‌شمار فرش تعیین گردد. بعد از آن با انتخاب نوع چله‌کشی می‌توان نحوه آماده‌سازی نخ چله را مشخص کرد. در چله‌دوانی می‌توان از نخ چله در حالت‌های کلاف، دوک یا توپک شده استفاده کرد.

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها				۱	۲	۳	خودارزیابی هنرجو	
شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، نوازش، توجهات زیست محیطی	مسئولیت پذیری								
	بهداشت کار و ایمنی								
شایستگی‌های فنی	فرایند کار	عناوین شایستگی‌ها				۱	۲	۳	خودارزیابی هنرجو
		انتخاب نوع چله متناسب با رج شمار فرش							
	آماده‌سازی نخ چله متناسب با رج شمار فرش								
شاخص‌های کار	تعیین نوع چله مناسب با توجه به نوع فرش و رج شمار								
	بررسی کیفیت نخ چله ابریشمی								
	بررسی کیفیت نخ چله پنبه‌ای								
	بررسی کیفیت نخ چله پشمی								
	آماده‌سازی کلاف نخ چله به صورت صحیح								
تذکر	<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>								

پودمان دوم: جلسه ششم

عناوین درس	ابزار و تجهیزات مورد نیاز
آماده کردن نخ‌های چله با استفاده از دستگاه کلاف بازکن	انواع نخ چله - کلاف بازکن - آچار مناسب - میز کلاف بازکن (برای نصب کلاف بازکن)

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

○ آماده‌سازی دستگاه کلاف بازکن و انتقال کلاف بر روی آن

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنرآموز	هنرجو
توضیح می‌دهد. نمایش عملی تشریح می‌کند.	گوش می‌دهد. می‌بیند. اجرا می‌کند.

دانش افزایی

در برخی از انواع چله‌کشی (ترکی) خود منبع نخ باید قابلیت جابه‌جایی داشته باشد، از این رو لزوماً باید به شکل توپک (گلوله) درآید.

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها			۱	۲	۳	خودارزیابی هنرجو	
شایستگی‌های غیر فنی، توجهات زیست محیطی، ایمنی و بهداشت،	مسئولیت پذیری							
	بهداشت کار و ایمنی							
شایستگی‌های فنی	عناوین شایستگی‌ها			۱	۲	۳	خودارزیابی هنرجو	
	فرایند کار	آماده‌سازی و نصب دستگاه کلاف بازکن						
		انتقال کلاف نخ بر روی کلاف بازکن						
		تبدیل کلاف یا دوک نخ به توپک (گلوله) (در صورت لزوم)						
	شاخص‌های کار	تعیین محل مناسب برای قرارگیری کلاف بازکن یا دوک نخ با توجه به محل دستگاه چله‌دوانی						
		اطمینان از سالم بودن دستگاه کلاف بازکن						
		نصب صحیح کلاف بازکن با توجه به مدل آن						
		انتقال کلاف بر روی کلاف بازکن به صورت صحیح						
		تبدیل کلاف یا دوک نخ به توپک (گلوله) با کشش و قطر مناسب (در صورت لزوم)						
تذکر	<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>							

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نمون برگ ۸ - ۱- تحلیل استاندارد عملکرد کار

نام و نام خانوادگی	شماره ملی	تاریخ ارزشیابی:	نوبت اول:
کد حرفه	حرفه:	کد حرفه	۷۳۱۸۰۱۹۲
کد وظیفه	وظیفه:	کد وظیفه	۵۵
کد کار	کار:	کد کار	۵۵۰۱

استاندارد عملکرد کار:
انتخاب و آماده‌سازی نخ چله‌دوانی از نظر میزان تاب، یکنواختی قطر نخ، یک دستی کلاف و یا دوک نخ

کد حرفه	حرفه:	کد وظیفه	وظیفه:	کد کار	کار:
کد حرفه	کد حرفه	کد وظیفه	کد وظیفه	کد کار	کد کار

۱ شرایط انجام کار: انتخاب نوع چله مناسب جهت چله‌دوانی و باز کردن تاب کلاف و انتقال آن بر روی دستگاه کلاف بازکن بعد از باز کردن تاب کلی کلاف و پیدا کردن و باز کردن سرنخ (ابریشمی، پنبه‌ای، پشمی)
۲ شاخص‌های اصلی استاندارد عملکرد کار: انتخاب نوع نخ چله مناسب و توانایی کار با دستگاه کلاف بازکن
۳ نمونه و نقشه کار: انتخاب نخ چله مناسب آماده‌سازی دستگاه کلاف بازکن انتقال کلاف بر روی دستگاه کلاف بازکن و پیدا کردن و باز کردن سرنخ
۴ ابزار ارزشیابی: مشاهده - مقایسه - پرسش شفاهی و کتبی
۵ ابزار و تجهیزات مورد نیاز انجام کار: انواع نخ چله - کلاف بازکن - آچار مناسب - میز (برای نصب کلاف بازکن)
۶ تکالیف کاری مرتبط در گروه کاری: تهیه نخ‌های قالی و گلیم (۰۳۰۱) - چله‌دوانی (۰۵۰۲)

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نمون برگ ۹-۱ - ارزشیابی کار

نام و نام خانوادگی		شماره ملی	تاریخ ارزشیابی:	نوبت اول:
کد حرفه	۷۳۱۸۰۱۹۲	حرفه:	کمک تکنسین کارگاه فرش بافی	سطح صلاحیت L۲
کد وظیفه	۰۵	وظیفه:	تجهیز کارگاه فرش بافی	گروه ارزشیابی کاری
کد کار	۰۵۰۱	کار:	آماده کردن نخ‌های چله	سطح شایستگی آگاهی

استاندارد عملکرد کار:
انتخاب و آماده‌سازی نخ چله‌دوانی از نظر میزان تاب، یکنواختی قطر نخ، یک‌دستی کلاف و یا دوک نخ

ردیف	مراحل کار	شرایط عملکرد (ابزار، مواد، تجهیزات، زمان، مکان و...)	نتایج ممکن	استاندارد (شاخص‌ها/داوری / نمره‌دهی)	نمره
۱	تعیین جنس نخ چله	۱- کارگاه ۲- ۱۰ دقیقه ۳- انواع نخ چله ۴- فندک	تعیین جنس نخ چله	تعیین جنس نخ چله به صورت دست و آزمایش و تشخیص کیفیت آن	۳
				تعیین جنس نخ چله به صورت درست	۲
				تعیین جنس نخ چله به صورت اشتباه	۱
۲	آماده‌سازی و نصب دستگاه کلاف بازکن	۱- کارگاه ۲- ۲۰ دقیقه ۳- دستگاه کلاف بازکن ۴- میز (برای نصب کلاف بازکن) ۵- آچار	آماده شدن دستگاه کلاف بازکن	آماده‌سازی دستگاه کلاف بازکن و کنترل اجزای آن	۳
				آماده‌سازی دستگاه کلاف بازکن	۲
				عدم آماده‌سازی دستگاه کلاف بازکن	۱

۳	انتقال کلاف نخ بر روی کلاف بازکن بعد از باز کردن تاب کلی کلاف و پیدا کردن و باز کردن سرنخ	انتقال کلاف نخ بر روی کلاف بازکن و باز شدن سر نخ	۱- کارگاه ۲- ۲۰ دقیقه ۳- انواع نخ چله ۴- دستگاه کلاف بازکن ۵- میز (برای نصب کلاف بازکن) ۶- آچار	انتقال کلاف نخ بر روی کلاف بازکن	۳
	انتقال کلاف نخ بر روی کلاف بازکن و پیدا کردن و باز کردن سرنخ				
	انتقال کلاف نخ بر روی کلاف بازکن و پیدا نکردن سرنخ				
۳					۴
۲					
۱					
۳					۵
۲					
۱					
۳					۶
۲					
۱					
۳					شایستگی های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش
۲					
۱					
☐ بلی		ارزشیابی کار (شایستگی انجام کار)			
☐ خیر					
معیار شایستگی انجام کار: کسب حداقل نمره ۲ از مراحل ۱ و ۲ و ۳ کسب حداقل نمره ۲ از بخش شایستگی های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش کسب حداقل میانگین ۲ از مراحل کار					

چله دوانی

پودمان دوم: جلسه هفتم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
- تیرک چوبی - میله یا لوله فلزی - دستگاه مهار یا نگهدارنده میله چله دوانی - نخ پنبه‌ای دوازده لا	- لباس کار - ماسک کاغذی - فضای مناسب (کارگاه) - نور مناسب - کاغذ کاربن

■ ابزار کمک آموزشی:

فیلم آموزشی، ویدئو پروژکتور

■ اهداف توانمندسازی:

- کنترل و نصب دستگاه چله دوانی (قرار دادن دستگاه کلاف باز کن در محل مناسب)
- گره زدن سرنخ چله به میله اول
- دواندن نخ چله به صورت زیگزاگ بین میله اول و دوم
- شمارش اولیه تارهای دوانده شده
- گره زدن انتهای نخ چله به میله دوم و پایان دواندن چله

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش یادداشت برداری

پژوهش

یک کلاف را باز کرده و روی دستگاه کلاف بازکن قرار دهید. قبل از آموزش و تمرین چله‌دوانی، در مورد آن به شیوه کتابخانه‌ای به صورت گروهی پژوهش نموده و در کلاس در مورد نتیجه به دست آمده بحث و گفت‌وگو شود.

در محل زندگی شما برای بافت فرش از چه روش چله‌کشی استفاده می‌شود؟ چرا هر بافنده‌ای نمی‌تواند بدون آموزش تخصصی چله‌دوانی انجام دهد؟ نتایج به دست آمده را به شکل تایپ شده در نرم‌افزار Word یا به صورت کنفرانس در کلاس ارائه دهید.

تمرین کلاسی

چنانچه نخ چله مصرفی به صورت دوک باشد، ابتدا باید آن را بر روی سه پایه نگهدارنده دوک قرار داد. در چنین حالتی چرخش دوک در یک محور، سرعت و راحتی چله‌دوانی را افزایش می‌دهد که اغلب برای چله‌دوانی قالی‌های بزرگ مورد استفاده قرار می‌گیرد.

همچنین در برخی مناطق قبل از چله‌دوانی، کلاف نخ به توپک (گلوله) تبدیل می‌شود و سپس با قرار دادن آن در یک سطل چله‌دوانی اجرا می‌شود.

هر هنرجو باید یک بار عمل چله‌دوانی را تمرین نماید و توسط هنرآموز مورد ارزیابی قرار گیرد.

بعد از گذشت مدت زمان کوتاهی از شروع چله‌دوانی وضعیت چله‌دوانی باید بررسی شود، چنانچه کشش تارها نایکنواخت باشد و یا زیگزاگ بودن تارها درست نباشد باید چله دوانده باز شود و مجددا اجرا گردد.

طول نخ ملیله مه‌ار برای فرشی با عرضی دو متر چقدر است؟
نخ ملیله دو برابر عرض فرش است.

طول نخ نزله پایین کشی برای فرشی با عرضی دو متر چقدر است؟
طول نخ نزله سه متر است.

اشکالات نخ نزله شامل چه مواردی است؟

نایکنواختی در تاب نخ نزله، متناسب نبودن قطر نخ نزله، کوتاه بودن طول نزله و گره‌داشتن در طول. همچنین رعایت نکردن تعداد تارهای داخل پیچ‌های نزله (زیادتر و کمتر) نیز از اشکالات نحوه اجرای آن محسوب می‌شود.

اشکالات زدن نخ ملیله و نزله بر روی چله دوانده شده چیست؟

اگر چله دوانده شده فاقد ملیله باشد، حین خارج کردن چله از دستگاه چله‌دوانی، تارها کاملاً به هم ریخته و قابل انتقال به دار بافت نخواهد بود و نمی‌شود چله‌ریزی را اجرا کرد. در اصل ضرب و زیرروی چله‌ها از بین می‌رود و نمی‌شود پایین چله را تنظیم و دوخت زد. در مورد نزله هم در صورت وجود نداشتن آن، در زمان چله‌ریزی، گره زدن دسته‌های چله بر روی سردار و همچنین در هنگام پایین کشی کار بسیار سخت و چه بسا غیرممکن خواهد بود. در حقیقت نزله دسته‌های یک نواختی از چله را درخود قرار می‌دهد که گره زدن را در مراحل بعدی بسیار راحت می‌کند و تارهای پشت و روی دار، خیلی خوب امکان تنظیم پیدا می‌کنند. لازم به ذکر است برای هر پایین کشی باید یک نزله زده شود؛ به‌عنوان مثال اگر در یک قالی بزرگ ۳ بار پایین کشی لازم باشد، باید سه نزله در محل مناسب در زمان چله‌دوانی بر روی چله زده شود.

نقش تیرک کمکی قبل از اجرای ملیله چیست؟ اشکالات عدم استفاده از تیرک کمکی چه می‌تواند باشد؟

اگر این تیرک نباشد، امکان تفکیک تارهای چله برای اجرای ملیله نیست و همچنین ضرب چله و ریتم و ترتیب تارهای چله‌ها قابل کنترل نمی‌باشد.

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها				۱	۲	۳	خودارزیابی هنرجو	
شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت پذیری								
	بهداشت کار و ایمنی								
شایستگی های فنی	عناوین شایستگی ها				۱	۲	۳	خودارزیابی هنرجو	
	فرایند کار	آماده سازی دستگاه چله دوانی							
		گره زدن سر نخ چله به میله اول							
		دواندن نخ چله به صورت زیگزاگ بین میله اول و دوم							
		شمارش اولیه تارهای دوانده شده							
		گره زدن انتهای نخ چله به میله دوم و پایان دواندن چله							
	شاخص های کار	محاسبه و تعیین محل قرار دادن میله های دستگاه چله دوانی در فاصله مناسب نسبت به هم، با توجه به طول فرش							
		اجرای صحیح گره سر نخ چله به میله اول							
		دواندن نخ چله به صورت زیگزاگ بین میله اول و دوم با کشش یکسان							
		شمارش اولیه چله دوانده شده با توجه تعداد تارهای فرش							
		اجرای صحیح گره انتهای نخ چله به میله دوم در هنگام پایان چله دوانی							
تذکر	<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار دهید می توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- چنانچه شاخص های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می توانید به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>								

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
- ۴ دستگاه چله‌دوانی - ۴ دستگاه کلاف بازکن - کاغذ کاربن - نخ چله، ملیله و نزله	تکمیل چله‌دوانی

■ ابزار کمک آموزشی:

فیلم آموزشی، ویدئو پروژکتور

■ اهداف توانمندسازی:

- تنظیم چله‌ها و منظم کردن تارهای دوانده شده
- تهیه نخ ملیله مهار چله
- جداسازی، تنظیم و ملیله زدن چله
- تهیه یا آماده کردن نخ نزله پایین کشی
- قرار دادن تیرک چوبی بین میله اول و دوم بین چله
- جدا کردن و تنظیم چله‌ها و زدن نزله بین میله دوم و تیرک کمکی
- شمارش، سیه‌بندی و رنگ کردن واحدهای تقسیم شده چله
- عبور و بستن نخ‌های کمکی به جای میله‌ها
- بیرون آوردن چله از دستگاه چله‌دوانی و جمع کردن آن

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنرآموز	هنرجو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش یادداشت‌برداری

اگر نخ نزنه به روی چله‌ها زده نشود چه اشکالاتی به وجود خواهد آمد؟ پس از پژوهش پاسخ را در زیر بنویسید.

اگر چله دوانده شده فاقد نزنه باشد، حین خارج کردن چله از دستگاه چله‌دوانی، تارها کاملاً به هم ریخته و قابل انتقال به دار بافت نخواهد بود و نمی‌شود چله‌ریزی را اجرا کرد. در اصل ضرب و زیر و رویی چله‌ها از بین می‌رود و نمی‌شود پایین چله را تنظیم و دوخت زد.

در مورد نزنه هم در صورت وجود نداشتن آن، در زمان چله‌ریزی، گره زدن دسته‌های چله بر روی سردار و همچنین در هنگام پایین کشی کار بسیار سخت و چه بسا غیرممکن خواهد بود.

در حقیقت نزنه دسته‌های یک‌نواختی از چله را در خود قرار می‌دهد که گره‌زدن را در مراحل بعدی بسیار راحت می‌کند و تارهای پشت و روی دار، خیلی خوب امکان تنظیم پیدا می‌کنند.

رنگ نمودن چله چه تأثیری در کار بافت خواهد داشت؟

رنگ کردن و نشانه‌گذاری چله باعث می‌شود تا شمارش تارهای چله، چه در هنگام چله‌ریزی و چه در نقشه‌گذاری هنگام بافت آسان‌تر انجام شود و به سرعت بافت کمک کند. البته به طور غیرمستقیم به تشخیص ارزیابی ریز و درشت‌بافی فرش نیز کمک می‌کند.

پس از پایان چله‌دوانی آیا می‌توان چله‌ها را از دستگاه خارج نمود؟ نخ‌های کمکی جداکننده، چه کمکی به کار چله‌دوانی می‌کند؟

همان‌طور که در میحث چله‌دوانی آموخته‌اید پس از چله‌دوانی و قبل از خارج کردن چله از دستگاه، از نخ‌هایی استفاده می‌شود که در زمان چله‌ریزی باز می‌شوند. این نخ‌ها که به صورت موقت بالا و پایین ضربداری، بعد از چله‌دوانی کار گذاشته می‌شوند، علاوه بر حفظ ضربداری چله باعث تسهیل عبور هاف و اجرای زنجیره و گلیم ابتدای قالی در هنگام چله‌ریزی می‌شوند. به تعبیری دیگر، نخ‌های کمکی تارهای زیر و رو را بعد از چله‌دوانی حفظ می‌کند و تا قبل از چله‌ریزی ضرب چله را حفظ می‌نماید.

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها			۱	۲	۳
شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت‌پذیری					
	بهداشت کار و ایمنی					
	عناوین شایستگی‌ها			۱	۲	۳
شایستگی‌های فنی	فرایند کار					
	تکمیل چله‌دوانی					
	تهیه نخ‌های ملیله و نزله					
	اجرای ملیله					
	اجرای نزله					
	شمارش و سیه‌بندی اولیه					
	خارج کردن چله دوانده شده از دستگاه چله‌دوانی					
شاخص‌های کار						
کنترل وضعیت تارها بر روی میله‌های دستگاه و صحت ضربدری ایجاد شده بین میله‌ها و تنظیم و اصلاح در صورت مشاهده ایراد						
تهیه نخ ملیله مناسب و اجرای آن در محل مناسب به صورت منظم و با کشش یکسان						
قرار دادن تیرک چوبی بین میله اول و دوم بین چله‌ها در فاصله مناسب و آگاهی از اهمیت آن						
تهیه نخ نزله پایین‌کشی مناسب و اجرای آن در محل مناسب به صورت منظم و با کشش یکسان						
شمارش، سیه‌بندی و رنگ کردن تارها بدون اشتباه						
بستن نخ‌های کمکی در محل مناسب به جای میله‌ها و خارج کردن چله از دستگاه به صورت صحیح						
تذکر	<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>					

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نمون برگ ۸-۱- تحلیل استاندارد عملکرد کار

نام و نام خانوادگی	شماره ملی	تاریخ ارزشیابی:	نوبت اول:
کد حرفه: ۷۳۱۸۰۱۹۲	حرفه: کمک تکنسین کارگاه فرش بافی	سطح صلاحیت L۲	استاندارد عملکرد کار: چله‌دوانی با کشش یکنواخت تارها بر روی دستگاه چله‌دوانی پس از آماده‌سازی دستگاه و اجرای ملیله مهر، نرله پایین کشی و سیه‌بندی، قبل از خارج کردن چله از دستگاه
کد وظیفه: ۵۵	وظیفه: کارگاه فرش بافی تجهیز	گروه کاری	
کد کار: ۵۵۰۲	کار: چله‌دوانی	سطح شایستگی آگاهی	

<p>۱ شرایط انجام کار: کارگاه متناسب با اصول بهداشتی در ابعاد ۵۰ متر مربع</p>
<p>۲ شاخص‌های اصلی استاندارد عملکرد کار:</p> <p>۱- انتخاب مواد اولیه ۲- انتخاب میله‌ها ۳- باز زدن سر نخ کلاف به میله اول ۴- مهار موقت سر نخ چله و شمارش چله‌ها به صورت جفت ۵- اجرای ملیله مهر ۶- سیه‌بندی ۷- خارج کردن چله از دستگاه چله‌دوانی</p>
<p>۳ نمونه و نقشه کار:</p> <p>۱- پوشیدن لباس کار مناسب ۲- زدن ماسک کاغذی ۳- انتخاب مواد اولیه چله‌دوانی ۴- باز کردن کلاف ۵- دواندن چله ۶- مهار موقت سر نخ چله و شمارش چله‌های دوانده شده ۷- اجرای ملیله و نرله ۸- تنظیم نهایی و خارج کردن چله از دستگاه و کلاف کردن آن.</p>
<p>۴ ابزار ارزشیابی: مشاهده - انجام کار - پرسش و پاسخ</p>
<p>۵ ابزار و تجهیزات مورد نیاز انجام کار:</p> <p>۴ دستگاه چله‌دوانی (دو میله فلزی، تیرک چوبی باریک، کف یا دستگاه نگهدارنده میله‌های چله‌دوانی) ۴ دستگاه کلاف بازکن (قیچی - نخ چله - نخ مناسب برای ملیله و نرله - کاغذ کاربن - نور کافی (ترجیحاً نور طبیعی)) یا استفاده از لامپ با مخلوطی از نور سفید و زرد به طوری که در میدان دید چله کش قرار نداشته باشد و کارگاه را کاملاً روشن کند.</p>
<p>۶ تکالیف کاری مرتبط در گروه کاری: آماده کردن نخ‌های چله (۵۵۰۱)</p>

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش

نمون برگ ۹-۱ - ارزشیابی کار

نام و نام خانوادگی		شماره ملی	تاریخ ارزشیابی:	نوبت اول:
کد حرفه	۷۳۱۸۰۱۹۲	حرفه:	کمک تکنسین کارگاه فرش بافی	سطح صلاحیت L۲
کد وظیفه	۰۵	وظیفه:	تجهیز کارگاه فرش بافی	گروه ارزشیابی کاری
کد کار	۰۵۰۲	کار:	چله‌دوانی	سطح شایستگی آگاهی

استاندارد عملکرد کار:
چله‌دوانی با کشش یکنواخت تارها بر روی دستگاه چله‌دوانی پس از آماده‌سازی دستگاه و اجرای ملبله مهار، نزله پایین‌کشی و سیه‌بندی، قبل از خارج کردن چله از دستگاه

ردیف	مراحل کار	شرایط عملکرد (ابزار، مواد، تجهیزات، زمان، مکان و...)	نتایج ممکن	استاندارد (شاخص‌ها/ داوری / نمره‌دهی)	نمره
۱	آماده‌سازی دستگاه چله‌دوانی	۱- کارگاه ۲- ۱۰ دقیقه ۳- دستگاه کلاف بازکن ۴- دستگاه چله‌دوانی ۵- نخ چله مناسب	آماده‌سازی دستگاه چله‌دوانی و قراردادن دستگاه کلاف بازکن در محل مناسب	آماده‌سازی و نصب دستگاه چله‌دوانی و کلاف بازکن با توجه به اصول تنظیم دستگاه‌ها و وضعیت آنها نسبت به هم	۳
				آماده‌سازی و نصب دستگاه چله‌دوانی و کلاف بازکن و تنظیم آنها	۲
				عدم دقت در آماده‌سازی و نصب دستگاه چله‌دوانی و کلاف بازکن	۱
۲	چله‌دوانی	۱- کارگاه ۲- ۴۰ دقیقه ۳- دستگاه کلاف بازکن ۴- دستگاه چله‌دوانی ۵- نخ چله مناسب	گره زدن سرنخ چله به میلله اول - دواندن نخ چله به صورت زیگزاگ بین میلله اول و دوم - گره زدن انتهای نخ چله به میلله اول و پایان دواندن چله - تنظیم چله‌ها و منظم کردن تارهای دوانده شده	زدن گره شروع و چله‌دوانی با کشش یکنواخت و سرعت مناسب و زدن گره پایانی به صورت درست	۳
				زدن گره شروع، چله‌دوانی و زدن گره پایانی	۲
				عدم دقت در زدن گره شروع و چله‌دوانی با کشش نایکنواخت و زدن گره پایانی	۱

۳	تهیه و اجرای ملیله مهار و دقت در تعداد یکسان تارهای انتخاب شده و کشش یکنواخت	تهیه نخ ملیله مهار چله، جداسازی، تنظیم و ملیله زدن چله	۱- کارگاه ۲- ۳۰ دقیقه ۳- دستگاه چله دوانی ۴- نخ مناسب	تنظیم چله با اجرای ملیله بر روی میله اول	۳
	تهیه و اجرای ملیله مهار و دقت در تعداد یکسان تارهای انتخاب شده				
	عدم دقت در اجرای ملیله				
۳	تهیه نخ نزله و اجرای آن در محل درست با تعداد تارهای یکسان و کشش یکنواخت	آماده کردن نزله یا ملیله پایین کشی - قرار دادن تیرک چوبی بین میله اول و دوم بین چله ها، جدا کردن و تنظیم چله ها و زدن نزله بین میله دوم و تیرک کمکی	۱- کارگاه ۲- ۳۰ دقیقه ۳- دستگاه چله دوانی ۴- نخ مناسب	تنظیم چله با اجرای نزله بین میله دوم و تیرک کمکی	۴
	تهیه نخ نزله و اجرای آن در محل درست				
	عدم دقت در اجرای نزله				
۳	سپه بندی و نشانه گذاری دقیق چله متناسب با رج شمار	شمارش، سپه بندی و رنگ کردن واحدهای تقسیم شده چله	۱- کلاس ۲- ۲۰ دقیقه ۳- دستگاه چله دوانی ۴- مداد رنگی یا مدادشمعی	شمارش و سپه بندی چله	۵
	سپه بندی و نشانه گذاری چله				
	عدم دقت در سپه بندی و نشانه گذاری چله				
۳	تفکیک، عبور دادن و بستن نخ های کمکی از محل میله ها و خارج کردن چله از دستگاه و جمع کردن آن به صورت درست	عبور و بستن نخ های کمکی، بیرون آوردن چله از دستگاه چله دوانی و جمع کردن آن	۱- کارگاه ۲- ۱۰ دقیقه ۳- دستگاه چله دوانی ۴- نخ مناسب	آماده سازی چله برای خارج کردن از دستگاه چله دوانی	۶
	تفکیک، عبور دادن و بستن نخ های کمکی از محل میله ها و خارج کردن چله از دستگاه				
	عدم دقت در تفکیک، عبور دادن و بستن نخ های کمکی از محل میله ها و خارج کردن چله از دستگاه به صورت بهم ریخته				
				شایستگی های غیر فنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش	
			مسئولیت پذیری بهداشت کار و ایمنی		
☐ بلی		ارزشیابی کار (شایستگی انجام کار)			
☐ خیر					
معیار شایستگی انجام کار: کسب حداقل نمره ۲ از مراحل ۱ و ۲ و ۶ کسب حداقل نمره ۲ از بخش شایستگی های غیر فنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش کسب حداقل میانگین ۲ از مراحل کار					

پودمان ۳

چله ریزی

انتقال چله بردار

واحد
یادگیری ۱

پودمان سوم: جلسه نهم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دار، چله دوانده شده، نخ مناسب برای دوخت	انتقال چله دوانده شده بر دار و دوخت ابتدای چله به زیر دار با استفاده از نخ دوخت

■ ابزار کمک آموزشی:

فیلم آموزشی، ویدئو پروژکتور

■ اهداف توانمندسازی:

- واریسی چله دوانده شده
- جداسازی اجزای دار (سردار)
- عبور سردار از بین تارهای زیر و رو و قرار دادن آن روی راست روها و مهار دو سر نخ نزله بر روی طرفین سردار
- مهار ابتدای چله (محل ملیله اول) به زیر دار به روش دوخت با نخ پنبه‌ای

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش یادداشت برداری

آماده کردن نخ ملیله توسط هنرجو به‌عنوان تمرین کلاس، چندبار با راهنمایی و نظارت هنرآموز انجام شود. در صورتی که عرض فرش ۲ متر در نظر گرفته شود طول ملیله به‌صورت دولا چقدر خواهد بود؟ هنرجویان به‌صورت انفرادی هرکدام به اندازه ۱۰ سانتی‌متر چله دوانده شده روی دستگاه چله‌دوانی را انتخاب و روی آن ملیله زده و سپس آن را باز کرده و مجدداً ملیله زدن را تکرار کنند، این عمل را چند بار تا یادگیری کامل ادامه دهند.

اگر عرض فرش ۲ متر در نظر گرفته شود، طول ملیله چقدر خواهد بود؟ هنرجویان یک بار بدون قرار دادن تیرک جداکننده تارها، اقدام به زدن ملیله کنند. سپس در کلاس به همراه هنرآموز در یک میز گرد در مورد نتیجه به‌دست آمده گفت‌وگو و به تبادل نظر پرداخته شود.

در گروه، ۵ سانتی‌متر چله بدوانید و طبق استانداردهای مرسوم در هر منطقه تکمیل گردد. سپس قبل از بستن نخ‌های کمکی، چله مذکور را از دستگاه خارج کرده و نظم و سلامتی چله را مورد ارزیابی قرار دهید. نتیجه حاصله از این تجربه در کلاس مورد گفت‌وگو قرار گیرد. همچنین تفاوت چله‌دوانی انجام شده در کلاس را در قالب پژوهش میدانی با تصویر با چله‌کشی مرسوم منطقه محل سکونت خود، گردآوری کنید.

خودارزیابی هنرجو	۱	۲	۳	عناوین شایستگی‌ها	نوع شایستگی	
				مسئولیت‌پذیری	شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	
				بهداشت کار و ایمنی		
خودارزیابی هنرجو	۱	۲	۳	عناوین شایستگی‌ها	شایستگی‌های فنی	
				تشریح ویژگی‌های چله دوانده شده مناسب (تناسب طول چله دوانده شده با ابعاد و رج‌شمار)		فرایند کار
				وارسی و باز کردن تاب چله دوانده شده و جداسازی اجزای دار (سردار)		
				عبور سردار از بین تارهای زیر و رو و قرار دادن آن روی راست روها		
				مهار دو سر نخ نزله بر روی طرفین سردار		
				مهار ابتدای چله (محل ملیله اول) به زیر دار به روش دوخت با نخ پنبه‌ای		
				اطمینان از سلامت چله دوانده شده و انتخاب دقیق محل عبور سردار		شاخص‌های کار
				جداسازی سردار با رعایت نکات ایمنی		
				عبور سردار از بین تارهای زیر و رو بدون آسیب زدن و به هم ریختگی تارها		
				مهار دو سر نخ نزله بر روی طرفین سردار در محل مناسب با گره مستحکم یا در نظر گرفتن سهولت باز کردن آنها در زمان پایین کشی		
				دوخت ابتدای چله به زیر دار به صورت مرتب، متناسب با رج‌شمار فرش با کشش یکنواخت نخ دوخت		
<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به‌عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مد نظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>						تذکر

پودمان سوم : جلسهٔ دهم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دار - چلهٔ دوانده شده - نخ یا مفتول مناسب برای دوخت - میلهٔ کمکی - انبردست	انتقال چلهٔ دوانده شده بر دار و دوخت ابتدای چله به زیر دار با استفاده از میلهٔ کمکی

■ ابزار کمک آموزشی:

فیلم آموزشی، ویدئو پروژکتور

■ اهداف توانمندسازی:

○ مهار ابتدای چله (محل ملیله اول) به زیر دار با استفاده از میلهٔ کمکی

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش یادداشت برداری

دانش‌افزایی

پژوهش

چگونه می‌توان از سلامت و درستی چله دوانده شده برای چله‌ریزی آگاه شد؟
زمان ملیله و نزله زدن بین تار چله‌ها جابه‌جا، درهم، برهم و نامنظم نباشد.
آیا هر چلهٔ دوانده شده مناسب هر چله‌ریزی است؟
خیر، هر چله دوانده شده از قبل برای ابعاد مشخص و متناسبی دوانده و آماده می‌شود.

خودارزیابی هنرجو	۱	۲	۳	عناوین شایستگی‌ها	نوع شایستگی	
				مسئولیت‌پذیری	شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	
				بهداشت کار و ایمنی		
خودارزیابی هنرجو	۱	۲	۳	عناوین شایستگی‌ها		
				عبور میله کمکی از بین تارهای چله	فرایند کار	
				دوخت ابتدای چله به زیر دار با استفاده از نخ دوخت به صورت ساده یا دوخت به وسیله مفتول نرم فلزی		
				انتخاب میله کمکی با قطر و طول مناسب		شاخص‌های کار
				عبور صحیح میله کمکی از بین تارهای زیر و رو بدون آسیب زدن به تارها و به هم ریختگی آنها		
				دوخت ابتدای چله به زیر دار به صورت ساده و مرتب، متناسب با رج‌شمار فرش با کشش یکنواخت به وسیله نخ دوخت یا مفتول فلزی		
				تنظیم وضعیت دوخت متناسب با سیه‌بندی		
<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به‌عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>						
					تذکر	

پودمان سوم: جلسه یازدهم

عناوین درس	ابزار و تجهیزات مورد نیاز
گره زدن دسته‌های چله بر روی سردار و تنظیم وضعیت و کنترل نهایی چله	دار قالی بافی - چهارپایه - متر - آچار

■ ابزار کمک آموزشی:

فیلم آموزشی، ویدئو پروژکتور

■ اهداف توانمندسازی:

- گره زدن دسته‌های چله بر روی سردار
- تنظیم وضعیت و کنترل نهایی چله

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

خود ارزیابی هنرجو	۱	۲	۳	عناوین شایستگی‌ها	نوع شایستگی
				مسئولیت‌پذیری	شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی
				بهداشت کار و ایمنی	
خود ارزیابی هنرجو	۱	۲	۳	عناوین شایستگی‌ها	
				گره زدن دسته‌های چله بر روی سردار و تنظیم	شایستگی‌های فنی
				تنظیم نهایی چله	
					شاخص‌های کار
				تنظیم سیه‌بندی با در نظر گرفتن فاصله بیشتر چله‌ها در طرفین سردار	شاخص‌های کار
				انتخاب دسته‌های درست چله برای گره زدن که از داخل نزله عبور کرده است	
				انتخاب محل درست برای گره زدن دسته‌های چله با توجه به سیه‌بندی	
				گره زدن دسته‌های چله با کشش یکسان و مستحکم با در نظر گرفتن سهولت باز کردن آنها در زمان پایین‌کشی	
<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>					

پودمان سوم : جلسه دوازدهم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دارقالی چله ریزی شده - لوازم کوجی بندی (چوب کوجی، زیر کوجی، هاف، نخ کوجی بندی، نخ زنجیره و گلیم، دفه، پودکش، قلاب، میخ، چکش، شمشیرک چوبی یا فلزی)	کوجی بندی و اجرای زنجیره و گلیم ابتدای قالی

■ ابزار کمک آموزشی:

فیلم آموزشی، ویدئو پروژکتور

■ اهداف توانمندسازی:

- کوجی بندی و نصب هاف
- اجرای زنجیره و گلیم ابتدای قالی

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

دانش افزایی

می توان از وسیله ای به نام شمشیرک، شبیه به خط کش از جنس چوب یا فلز، قبل از اجرای زنجیره و گلیم ابتدای قالی برای صاف و یکدست بودن دم کار استفاده کرد. شمشیرک از بین تارهای زیر و رو عبور داده می شود و بهتر است به نحوی ثابت گردد که حین اجرای زنجیره و گلیم از محل خود جابه جا نشود.

خود ارزیابی هنرجو	۱	۲	۳	عناوین شایستگی ها	نوع شایستگی
				مسئولیت پذیری	شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی
				بهداشت کار و ایمنی	
خود ارزیابی هنرجو	۱	۲	۳	عناوین شایستگی ها	شایستگی های فنی
				کوجی بندی (اتصال زیر سری کوجی به راست روها - اتصال چوب کوجی به زیر سری ها - بستن نخ کوجی - قرار دادن هاف)	
				قرار دادن شمشیرک در صورت لزوم	
				اجرای زنجیره	
				اجرای گلیم ابتدای فرش	
				نصب کوجی و بستن آن به صورت صحیح با کشش یکسان و قرار دادن هاف مناسب در محل آن	
				انتخاب جنس نخ زنجیره و گلیم متناسب با تار و رج شمار فرش	
				انتخاب شمشیرک سالم (صاف و یکدست) و مناسب (عرض، طول و قطر) و عبور از محل درست بدون آسیب زدن به تارها	
				یکنواختی و کشش یکسان گره های زنجیره	
				عبور صحیح نخ پود از لابه لای تارها با کشش یکنواخت در هنگام بافت گلیم ابتدای قالی	
				دفعه زنی به میزان لازم	
<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار دهید می توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- چنانچه شاخص های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می توانید به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>					تذکر

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نمون برگ ۸ - ۱ - تحلیل استاندارد عملکرد کار

نام و نام خانوادگی	شماره ملی	تاریخ ارزشیابی:	نوبت اول:
کد حرفه	حرفه:	کد حرفه	کد کار
۷۳۱۸۰۱۹۲	کمک تکنسین کارگاه فرش بافی	سطح صلاحیت	انتقال و تنظیم چلهٔ دوانده شده بر روی دار، به صورت یکنواخت با توجه به رج‌شمار و مهار ابتدای آن به روش دوخت با نخ پنبه‌ای یا میلهٔ کمکی و گره زدن دسته‌های چله بر روی سردار در زمان قابل قبول
کد وظیفه	وظیفه:	گروه کاری	کد کار
۰۵	تجهیز کارگاه فرش بافی	سطح شایستگی	انتقال چله بر دار
کد کار	کار:	آگاهی	کد کار
۰۵۰۳			

۱ شرایط انجام کار: کارگاه متناسب با اصول بهداشتی در ابعاد ۵۰ مترمربع

۲ شاخص‌های اصلی استاندارد عملکرد کار:

- جداسازی سردار و انتقال چلهٔ دوانده شده بر روی دار و نصب مجدد سردار با در نظر گرفتن نکات ایمنی
- مهار ابتدای چله به روش دوخت با نخ پنبه‌ای یا میلهٔ کمکی با توجه به رج‌شمار به صورت یکنواخت و مرتب
- گره زدن دسته‌های چله بر روی سردار با در نظر گرفتن استحکام گره‌ها و باز کردن آنها هنگام پایین کش
- کوچی بندی و نصب هاف و اجرای زنجیره و گلیم ابتدای قالی (سر بندی)

۳ نمونه و نقشه کار:

- جداسازی سردار
- تنظیم مقدماتی چله
- گره زدن دسته‌های چله بر روی سردار
- اجرای زنجیره و گلیم ابتدای قالی (سر بندی)
- انتقال چلهٔ دوانده شده بر روی دار و نصب سردار
- مهار ابتدای چله به روش دوخت با نخ پنبه‌ای یا میلهٔ کمکی
- کوچی بندی و نصب هاف

۴ ابزار ارزشیابی: مشاهده - انجام کار - پرسش و پاسخ

۵ ابزار و تجهیزات مورد نیاز انجام کار:

- دار قالی بافی مناسب برای چله‌ریزی به تعداد لازم
- مقداری نخ مناسب برای دوخت یا مفتول فلزی و لولهٔ کمکی
- لوازم کوچی بندی (زیر سری، چوب کوچی، چکش، نخ کوچی) و هاف
- قلاب، پودکش، شمشیرک، چکش، میخ، انبردست
- نخ مناسب برای زنجیره و گلیم ابتدای قالی

۶ تکالیف کاری مرتبط در گروه کاری:

نصب دار قالی و گلیم بافی (۱۰۶) - چله‌دوانی (۰۵۰۲)

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش

نمون برگ ۹-۱ - ارزشیابی کار

نام و نام خانوادگی		شماره ملی	تاریخ ارزشیابی:	نوبت اول:
کد حرفه	۷۳۱۸۰۱۹۲	حرفه:	کد حرفه	۵۵
کد وظیفه	۵۵	وظیفه:	کد کار	۵۵۰۳
کد کار	۵۵۰۳	کار:	انتقال چله بر دار	سطح شایستگی آگاهی
کد تکنسنین	کارگاه فرش بافی	سطح صلاحیت	L۲	استاندارد عملکرد کار: انتقال و تنظیم چله دوانده شده بر روی دار، به صورت یکتواخت با توجه به رج‌شمار و مهار ابتدای آن به روش دوخت با نخ پنبه‌ای یا میله کمکی و گره زدن دسته‌های چله بر روی سردار در زمان قابل قبول

ردیف	مراحل کار	شرایط عملکرد (ابزار، مواد، تجهیزات، زمان، مکان و...)	نتایج ممکن	استاندارد (شاخص‌ها/داوری / نمره‌دهی)	نمره	
۱	وارسی چله دوانده شده و جداسازی اجزای دار (سردار)	۱- کارگاه ۲- ۱۰ دقیقه ۳- دار قالی‌بافی	اطمینان از سلامت چله دوانده شده - جداسازی سردار	۳ واریسی چله دوانده شده و جداسازی سردار با رعایت نکات ایمنی	۳	
				۲ واریسی چله دوانده شده و جداسازی سردار		۲
				عدم واریسی چله دوانده شده و جداسازی سردار بدون رعایت نکات ایمنی		
۲	عبور سردار از بین تارهای زیر و رو و قرار دادن آن روی راست روها و مهار دو سر نخ نزنه بر روی طرفین سردار	۱- کارگاه ۲- ۲۰ دقیقه ۳- دار قالی‌بافی	انتقال چله دوانده شده بر روی دار- مهار اولیه چله بر روی سردار	۳ عبور سردار از بین تارهای زیر و رو و قرار دادن آن روی راست روها و مهار دو سر نخ نزنه بر روی طرفین سردار به صورت مرتب	۳	
				۲ عبور سردار از بین تارهای زیر و رو و قرار دادن آن روی راست روها و مهار دو سر نخ نزنه بر روی طرفین سردار		۲
				۱ عبور سردار از بین تارهای زیر و رو و قرار دادن آن روی راست روها و مهار دو سر نخ نزنه بر روی طرفین سردار به صورت اشتباه		

۳	مه‌ار ابتدای چله (محل مليله اول) به زیر دار به روش دوخت با نخ پنبه‌ای به صورت مرتب	مه‌ار ابتدای چله به زیر دار به روش دوخت با نخ پنبه‌ای	۱- کارگاه ۲- ۴۰ دقیقه ۳- دار قالی بافی ۴- نخ پنبه‌ای	مه‌ار ابتدای چله (محل مليله اول) به زیر دار به روش دوخت با نخ پنبه‌ای	۳
	مه‌ار ابتدای چله (محل مليله اول) به زیر دار به روش دوخت با نخ پنبه‌ای				
	مه‌ار ابتدای چله (محل مليله اول) به زیر دار به روش دوخت با نخ پنبه‌ای به صورت اشتباه				
۳	مه‌ار ابتدای چله (محل مليله اول) به زیر دار با استفاده از میله کمکی و نخ دوخت یا مفتول به صورت مرتب	مه‌ار ابتدای چله به زیر دار به روش دوخت با میله کمکی	۱- کارگاه ۲- ۴۰ دقیقه ۳- دار قالی بافی ۴- نخ پنبه‌ای یا مفتول ۵- انبردست ۶- میله کمکی	مه‌ار ابتدای چله (محل مليله اول) به زیر دار با استفاده از میله کمکی	۴
	مه‌ار ابتدای چله (محل مليله اول) به زیر دار با استفاده از میله کمکی و نخ دوخت یا مفتول				
	مه‌ار ابتدای چله (محل مليله اول) به زیر دار با استفاده از میله کمکی و نخ دوخت یا مفتول به صورت اشتباه				
۳	گره زدن دسته‌های چله بر روی سردار و تنظیم آنها به صورت مرتب و یکدست بودن گره‌ها با توجه به سیه‌بندی	گره زدن دسته‌های چله بر روی سردار و تنظیم آنها	۱- کارگاه ۲- ۳۰ دقیقه ۳- دار قالی بافی	گره زدن دسته‌های چله بر روی سردار و تنظیم آنها	۵
	گره زدن دسته‌های چله بر روی سردار و تنظیم آنها				
	گره زدن دسته‌های چله بر روی سردار و تنظیم آنها به صورت اشتباه				
۳	کوجی‌بندی و اجرای زنجیره و گلیم ابتدای فرش و تنظیم نهایی به صورت مرتب	کوجی‌بندی و اجرای زنجیره و گلیم ابتدای قالی	۱- کارگاه ۲- ۴۰ دقیقه ۳- دار قالی بافی ۴- لوازم کوجی‌بندی ۵- نخ پنبه‌ای مناسب	کوجی‌بندی و اجرای زنجیره و گلیم ابتدای قالی	۶
	کوجی‌بندی و اجرای زنجیره و گلیم ابتدای فرش و تنظیم نهایی				
	کوجی‌بندی و اجرای زنجیره و گلیم ابتدای فرش و تنظیم نهایی به صورت اشتباه				
			مسئولیت‌پذیری بهداشت کار و ایمنی	شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش	
☐ بلی		ارزشیابی کار (شایستگی انجام کار)			
☐ خیر					
معیار شایستگی انجام کار : کسب حداقل نمره ۲ از مراحل ۲ و ۴ و ۵ کسب حداقل نمره ۲ از بخش شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش کسب حداقل میانگین ۲ از مراحل کار					

انتقال چله بر دستگاه

پودمان سوم: جلسه سیزدهم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دستگاه چله‌دوانی - دستگاه افقی جاجیم بافی - کاغذ شطرنجی - مداد رنگی - پاک‌کن - نخ‌های رنگی مناسب برای تارهای جاجیم - نخ پنبه‌ای ۱۵ لای پنبه‌ای - قیچی	آماده‌سازی دستگاه و نخ‌های چله‌دوانی متناسب با نقشه جاجیم و شروع چله‌دوانی

■ ابزار کمک آموزشی:

فیلم آموزشی، ویدئو پروژکتور

■ اهداف توانمندسازی:

- انتخاب شیوه چله‌دوانی مناسب برای جاجیم
- تهیه طرح جاجیم
- تهیه نخ‌های چله جاجیم
- آماده‌سازی دستگاه برای چله‌دوانی
- چله‌دوانی

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها			
۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو	
شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی				مسئولیت پذیری
				بهداشت کار و ایمنی
شایستگی های فنی	فرایند کار			عناوین شایستگی ها
				خود ارزیابی هنرجو
				آماده سازی دستگاه چله دوانی برای جاجیم
				آماده سازی نقشه و نخ های چله جاجیم
				چله دوانی
	شاخص های کار			انتخاب مناسب ترین شیوه چله دوانی (چله کشی) متناسب با طرح جاجیم و امکانات، تجهیزات و فضای کارگاه
				آماده سازی نقشه جاجیم با طرح مناسب برای جاجیم
				آماده سازی نخ های جاجیم با توجه به طرح آن به تعداد و مقدار لازم
				آماده سازی دستگاه یا دار، متناسب با عرض و طول جاجیم به صورت دقیق با محاسبه و تعیین محل قرار دادن میله های دستگاه در فاصله مناسب نسبت به هم، با توجه به طول جاجیم
				اجرای صحیح گره سر نخ چله به میله دستگاه و دواندن نخ چله به صورت زیگزاگ بین میله اول و دوم با کشش یکسان
				شمارش دقیق تارها حین چله دوانی و تعویض رنگ نخ ها در محل مناسب و گره صحیح با توجه به طرح جاجیم
تذکر	۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار دهید می توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.			
	۲- چنانچه شاخص های دیگری را هنگام ارزشیابی مد نظر دارید می توانید به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.			

پودمان سوم: جلسه چهاردهم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دستگاه چله‌دوانی - دستگاه افقی جاجیم بافی - نخ پنبه‌ای ۱۵ لای پنبه‌ای - قیچی	تکمیل چله‌دوانی و انتقال چله بر دستگاه و دوخت به روش نخ پنبه‌ای

■ ابزار کمک آموزشی:

فیلم آموزشی، ویدئو پروژکتور

■ اهداف توانمندسازی:

- تکمیل چله‌دوانی
- انتقال چله بر دستگاه جاجیم بافی (افقی)

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنرجو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

دانش‌افزایی

اکنون به نظر شما با توجه به فضای کارگاه این درس و تجهیزاتی که در اختیار دارید، برای انتقال چله بر روی دستگاه افقی، کدام روش برای شما مناسب‌تر است؟ در این مورد با هم‌گروه‌های خود بحث و گفت‌وگو کنید و پاسخ خود را در کلاس ارائه دهید.

پرسش

چگونه کیفیت نخ‌های رنگی تارها برای جاجیم بافی تشخیص داده می‌شود؟ برای بررسی کیفیت نخ‌های جاجیم به ترتیبی که قبلاً در مورد سنجش کیفیت نخ‌های قالی آموزش داده شده است باید عمل کرد.

فعالیت عملی

در گروه‌های دو نفره ابتدا یک طرح جاجیم به عرض ۳۰ سانتی‌متر را بر روی کاغذ شطرنجی با ۷ رنگ با مداد رنگی طراحی کنید. سعی کنید ضخامت خطوط رنگی جاجیم متفاوت باشد. سپس با کمک یکدیگر و با دقت و به طول دلخواه متناسب با نقشه خود، چله‌دوانی و سپس چله‌ریزی بر روی دستگاه را انجام دهید.
لطفاً نمونه طرح‌های هنرجویان را برای دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش به آدرس www.tvoccd.medu.ir ارسال کنید.

خود ارزیابی هنرجو	۱	۲	۳	عناوین شایستگی ها	نوع شایستگی	
				مدیریت مواد و تجهیزات (N۶۶)	شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	
				نگهداری فناوری های به کار گرفته شده (N۶۶)		
خود ارزیابی هنرجو	۱	۲	۳	عناوین شایستگی ها	شایستگی های فنی	
				تکمیل چله دوانی (اجرای مليله ها)		فرایند کار
				انتقال چله بر دستگاه		
				دوخت چله به دستگاه به روش نخ پنبه ای		
				تکمیل چله دوانی با اجرای مليله ها با کیفیت مناسب در محل درست		شاخص های کار
				انتقال صحیح چله دوانده شده بر دستگاه در زمان قابل قبول		
				دوخت چله به دستگاه به روش نخ پنبه ای با کیفیت مناسب		
<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار دهید می توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- چنانچه شاخص های دیگری را هنگام ارزشیابی مد نظر دارید می توانید به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>						

پودمان سوم : جلسهٔ پانزدهم

عناوین درس	ابزار و تجهیزات مورد نیاز
کوجی‌بندی به تعداد لازم با توجه نوع دستگاه جاجیم‌بافی	دستگاه افقی جاجیم (یا دار) - چله - پود- قیچی - لوازم کوجی‌بندی به تعداد لازم با توجه به طرح جاجیم

■ ابزار کمک آموزشی:

فیلم آموزشی، ویدئو پروژکتور

■ اهداف توانمندسازی:

○ کوجی‌بندی به تعداد لازم با توجه به طرح جاجیم

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنرجو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها			خود ارزیابی هنرجو	
	۱	۲	۳		
شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مدیریت مواد و تجهیزات				
	نگهداری فناوری‌های به کار گرفته شده				
شایستگی‌های فنی	عناوین شایستگی‌ها			خود ارزیابی هنرجو	
	فرایند کار	تهیه لوازم کوچی‌بندی به تعداد و مقدار لازم			
		کوچی‌بندی به تعداد لازم			
	شاخص‌های کار	تهیه لوازم کوچی‌بندی متناسب با نوع دستگاه جاجیم بافی (افقی)			
		بستن کوچی به تعداد لازم به صورت صحیح، متناسب با طرح جاجیم در محل مناسب			
تذکر	<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>				

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش

نمون برگ ۸-۱- تحلیل استاندارد عملکرد کار

نام و نام خانوادگی	شماره ملی	تاریخ ارزشیابی:	نوبت اول:
کد حرفه	حرفه:	کد حرفه	۷۳۱۸۰۱۹۲
کد وظیفه	وظیفه:	کد وظیفه	۰۵
کد کار	کار:	کد کار	۰۵۰۴
کمک تکنسین کارگاه فرش بافی	سطح صلاحیت	L۲	استاندارد عملکرد کار: چله‌کشی با تارهای رنگی و متناسب با نقشه بر روی دستگاه جاجیم بافی با کشش یکنواخت و بستن کوچی به تعداد لازم در زمان قابل قبول با در نظر گرفتن ابعاد و طرح جاجیم
چله‌کشی	گروه کاری		
انتقال چله بردستگاه	سطح شایستگی	آگاهی	

۱ شرایط انجام کار:

چله‌دوانی و چله‌ریزی صحیح یک جاجیم با ۷ رنگ به عرض ۳۰ سانتی‌متر مطابق با نقشه و بستن کوچی بر روی آن

۲ شاخص‌های اصلی استاندارد عملکرد کار:

انتخاب نوع چله‌کشی مناسب با توجه به نوع دستگاه افقی
تطابق تعداد تارهای رنگی با نقشه جاجیم
چله‌ریزی بر روی دستگاه با کشش مناسب و کوچی‌بندی بر روی آن

۳ نمونه و نقشه کار:

انتخاب نوع چله‌کشی
آماده‌سازی تارهای جاجیم
چله‌ریزی
طراحی نقش جاجیم
چله‌دوانی
کوچی‌بندی

۴ ابزار ارزشیابی:

مشاهده - انجام کار - پرسش و پاسخ

۵ ابزار و تجهیزات مورد نیاز انجام کار:

دستگاه افقی جاجیم - لوازم چله‌دوانی - کاغذ شطرنجی - مداد رنگی - پاک‌کن - نخ‌های رنگی مناسب برای تارهای جاجیم - نخ پنبه‌ای ۱۵ لا - قیچی - لوازم کوچی‌بندی

۶ نکات کیف کاری مرتبط در گروه کاری:

چله‌دوانی (۰۵۰۲) - چله‌کشی بر روی دار (۰۵۰۵)

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش

نمون برگ ۹-۱ - ارزشیابی کار

نام و نام خانوادگی		شماره ملی	تاریخ ارزشیابی:	نوبت اول:
کد حرفه	۷۳۱۸۰۱۹۲	حرفه:	کمک تکنسین کارگاه فرش بافی	سطح صلاحیت L۲
کد وظیفه	۰۵	وظیفه:	چله‌کشی	گروه ارزشیابی کار
کد کار	۰۵۰۴	کار:	انتقال چله بر دستگاه	سطح شایستگی آگاهی

استاندارد عملکرد کار:
چله‌کشی با تارهای رنگی و متناسب با نقشه بر روی دستگاه جاجیم بافی با کشش یکنواخت و بستن کوچی به تعداد لازم در زمان قابل قبول با در نظر گرفتن ابعاد و طرح جاجیم

ردیف	مراحل کار	شرایط عملکرد (ابزار، مواد، تجهیزات، زمان، مکان و...)	نتایج ممکن	استاندارد (شاخص‌ها/داوری/نمره دهی)	نمره
۱	آماده‌سازی تارهای جاجیم (چله)	۱- کارگاه ۲- ۴۰ دقیقه ۳- نخ‌های مناسب برای تار جاجیم	آماده‌سازی نخ‌های مناسب برای تارهای جاجیم	آماده‌سازی نخ‌های مناسب برای تارهای جاجیم به‌طور کامل و رعایت هارمونی رنگ‌ها	۳
				آماده‌سازی نخ‌های مناسب برای تارهای جاجیم به‌طور کامل	۲
				آماده‌سازی نخ‌های مناسب برای تارهای جاجیم بدون توجه به مقدار آنها	۱
۲	چله‌دوانی بر اساس طرح جاجیم	۱- کارگاه ۲- ۶۰ دقیقه ۳- قیچی، کاغذ شطرنجی، مداد رنگی ۴- لوازم چله‌دوانی	طراحی نقش جاجیم بر روی کاغذ و اجرای چله‌دوانی برای آن	اجرای درست چله‌دوانی در زمان تعیین شده	۳
				اجرای درست چله‌دوانی	۲
				اجرای ناقص چله‌دوانی	۱

۳	اجرای درست چله ریزی و کوچی بندی در زمان تعیین شده	انتقال چله دوانده شده بر روی دستگاه افقی و بستن کوچی	۱- کارگاه ۲- ۹۰ دقیقه ۳- قیچی ۴- دستگاه افقی ۵- لوازم کوچی بندی	چله ریزی (انتقال چله) بر دستگاه جاجیم بافی افقی و کوچی بندی	۳
	اجرای درست چله ریزی و کوچی بندی				
	اجرای ناقص چله ریزی و کوچی بندی				
۳					۴
۲					
۱					
۳					۵
۲					
۱					
۳					۶
۲					
۱					
			مدیریت مواد و تجهیزات نگهداری فناوری های به کار گرفته شده	شایستگی های غیر فنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش	
☐ بلی		ارزشیابی کار (شایستگی انجام کار)			
☐ خیر					
معیار شایستگی انجام کار : کسب حداقل نمره ۲ از مراحل ۱ و ۲ و ۳ کسب حداقل نمره ۲ از بخش شایستگی های غیر فنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش کسب حداقل میانگین ۲ از مراحل کار					

پودمان ۴

بافت قالی

بافت قالی

واحد
یادگیری ۱

پودمان چهارم: جلسه شانزدهم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دار قالی بافی آموزشی (چله کشی و کوچی بندی شده و آماده بافت) - میز - صندلی - دفه - قلاب - پودکش - قیچی - متر یا خط کش - آچار - نخ و نقشه - انواع پود - نور مناسب	بافت فرش با سازوکار تخت (با استفاده از یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

- نقشه خوانی
- اجرای گره متقارن یا نامتقارن
- شیرازه پیچی
- پوددهی (تک پود)
- پیش کشی
- قیچی کاری
- کنترل عرض و طول قالی

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

بحث و گفتگو

اگر الان به شما بگویند برای بافت قالی هیچ نقشه‌ای در اختیار نخواهید داشت، چه واکنشی نشان می‌دهید؟ در مورد ارزش فرهنگی و هنری فرش‌های بافته شده، بدون استفاده از نقشه، تحقیق کنید و نتایج آن را به صورت مکتوب در کلاس به اشتراک بگذارید. در دسته‌بندی فرش‌ها، گروه فرش‌های ذهنی باف از اهمیت زیادی برخوردار هستند چرا که سابقه بافت قالی به صورت ذهنی بافی در اغلب روستاهای ایران وجود دارد. پیشنهاد می‌شود برای آگاهی بیشتر حتماً به منابع کتابخانه‌ای و یا اینترنت مراجعه شود. از هنرجویان بخواهید از فرش‌های ذهنی بافی موجود در منازل خود، مساجد و غیره عکس تهیه و تحقیق کنند تاکنون در ایران در مورد کدام یک از مناطق مهم قالی بافی به صورت ذهنی بافی پژوهش‌های عملی صورت گرفته است.

تمرین کلاسی

یک تکه فرش کهنه یا دستمال یا هر چیزی که طرحی ساده داشته باشد تهیه و سعی کنید از روی آن نقشه خوانی انجام دهید و به ترتیبی که در کتاب «نقشه کشی دستی و رایانه‌ای» آموخته‌اید از آن نقشه شطرنجی تهیه کنید. این تمرین برای بالابردن خلاقیت هنرجویان بسیار مفید است. از آنها بخواهید کمی این تمرین را انجام دهند.

پژوهش

در مورد میزان استفاده از نقشه عددی در بین نسل جدید بافندگان در اینترنت جست‌وجو کنید و نتایج آن را به صورت مکتوب به هنرآموز خود تحویل دهید. در مواجهه با نقشه‌های عددی، موافقان و مخالفان هر دو دلایل خاص خود را دارند. لطفاً به اتفاق هنرجویان در مورد دلایل هر کدام در منطقه خود، بحث و گفت‌وگو کرده و نتایج آن را برای دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش به آدرس tvoccd@roshd.ir ارسال کنید.

به نظر شما چرا بهتر است گره نامتقارن هم با استفاده از قلاب سرکج بافته شود؟

مهم‌ترین دلیل این پیشنهاد، می‌تواند همان جلوگیری از آسیب دیدن انگشتان دست باشد. همان‌طور که می‌دانید در بافت قالی با گره نامتقارن، ناگزیر انگشتان باید وارد چله‌ها شوند و این کار به مرور زمان باعث آسیب دیدن انگشت‌های دست می‌شود. آیا می‌توانید دلایل دیگری را برای این پیشنهاد بیان کنید؟

به نظر شما معایب و محاسن شیرازه پیچی حین بافت قالی و بعد از آن چیست؟

شیرازه متصل از استحکام بیشتری نسبت به شیرازه منصل برخوردار است. از این رو در فرش‌های زیرپایی که بیشتر در معرض پاخوردگی قرار دارند شیرازه متصل کارآیی بیشتری دارد. در تابلو فرش‌ها و یا فرش‌های دیوارکوب که در معرض پاخوردگی قرار ندارند، استفاده از شیرازه منصل محل ایراد نخواهد بود. از طرفی پیچیدن شیرازه حین بافت هم زمان بر است و هم انجام صحیح آن نیاز به دقت و مهارت بالایی دارد. چراکه عدم دقت در شیرازه پیچی حین بافت باعث جمع شدگی، بازشدگی یا لول شدن کناره‌های قالی خواهد شد. از این رو باید در نظر داشت که نخ شیرازه هنگام پیچیدن تاب نخورد و صاف پیچیده شود و کشش آن در طول قالی یکنواخت باشد. همچنین لازم است هر چند رج یکبار عرض قالی، حتی‌الامکان از پشت فرش اندازه‌گیری شود تا از کیفیت شیرازه پیچی اطمینان حاصل کرد.

در مورد فواید و معایب قیچی کاری حین بافت در کلاس گفت‌وگو کنید. مهارت در قیچی کاری چه فوایدی برای شما خواهد داشت؟ از آنجایی که قیچی کاری حین بافت زمان بر است و از طرف دیگر خواه ناخواه بعد از اتمام قالی در مرحله تکمیل انواع روگیری و پرداخت با کیفیت مناسب بر روی آن انجام می‌شود، قالی‌بافان تجاری از قیچی کاری حین بافت به دلیل صرفه جویی در وقت صرفه نظر می‌کنند. قالی‌بافان زیادی نیز بر حسب عادت یا مهارت داشتن در این کار به جهت اینکه از فرش در حال بافت خود، روزانه نمای بهتری را مشاهده کنند، علی‌رغم زمان بر بودن قیچی کاری حین بافت، این کار را هر یک رج یا هر چند رج یک بار انجام می‌دهند.

در مورد قیچی کاری برجسته که بعد از بافت قالی با چند تکنیک مختلف انجام می‌شود و در سال‌های اخیر همه گیر شده است در کلاس بحث کنید. امروزه تکنیک‌های مختلف قیچی کاری برجسته با نام‌های مختلف مرسوم شده است. به نحوی که به مرور شاهد رواج یافتن اسامی اشخاص و استادکاران در برخی مناطق مانند تبریز، مشهد، قم و... در این حیثه هستیم. این مورد می‌تواند موضوع جالب و جذابی برای تحقیق و در نهایت مهارت پیدا کردن هنرجویان به جهت اشتغال‌زایی و درآمد زایی در آینده باشد. در این مورد حتماً آگاهی و مهارت خود را بالاتر ببرید.

از پشت یک قالی با استفاده از متر یا خط کش در چند قسمت منتخب از آن بر مبنای ۷ سانتی‌متر، گره‌های عرضی و طولی را شمارش کنید. آیا تعداد گره‌ها در طول و عرض یکسان هستند؟

علاوه بر تمرین فوق برای بررسی کیفیت رج‌شمار قالی بافته شده، می‌توان برای محاسبه دقیق اندازه قالی در حال بافت از معادله ساده زیر بهره برد: تعداد رج بافته شده، ضرب در ۷۰ (میلی‌متر)، تقسیم بر رج‌شمار، عدد حاصله ارتفاع دقیق اندازه قالی در رج در حال بافت در مقیاس ۷۰ میلی‌متر یا همان ۷ سانتی‌متر است. چنانچه مقیاس رج‌شمار در منطقه شما ۶/۵ سانتی باشد، باید به جای ۷۰ عدد ۶۵ را جایگزین کرد.

ارزشیابی

نوع شایستگی				عناوین شایستگی‌ها				خود ارزیابی هنرجو									
۱	۲	۳	۱	۲	۳	۱	۲	۳									
شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی									مسئولیت پذیری								
									بهداشت کار و ایمنی								
شایستگی‌های فنی									فرایند کار				خود ارزیابی هنرجو				
									نقشه‌خوانی								
									اجرای گره متقارن یا نامتقارن								
									شیرازه پیچی								
									نشان دادن پود (تک پود)								
									پیش‌کشی								
									قیچی کاری								
									کنترل عرض و طول قالی								
									شاخص‌های کار								
									نقشه‌خوانی درست و اجرای گره مطابق با آن، به صورت صحیح و بدون حرکات اضافه سر، گردن و دست‌ها، با رعایت اصول ایمنی در زمان قابل قبول								
شیرازه پیچی طرفین قالی با کشش و کیفیت مناسب																	
نشان دادن پود با کشش یکنواخت																	
پیش‌کشی و قیچی کاری به صورت درست، بدون به هم ریختن ظاهر و وضعیت صحیح گره‌ها																	
کنترل عرض و طول قالی با محاسبه دقیق متناسب با رج شمار																	
تذکر																	
۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.																	
۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.																	

پودمان چهارم: جلسه هفدهم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دار قالی بافی آموزشی (چله کشی و کوچی بندی شده و آماده بافت) - میز - صندلی - دفه - قلاب - پودکش - قیچی - متر یا خط کش - آچار - نخ و نقشه - انواع پود - نور مناسب	بافت فرش با سازوکار تخت (با استفاده از یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

- نقشه خوانی
- اجرای گره متقارن یا نامتقارن
- شیرازه پیچی
- پوددهی (تک پود)
- پیش کشی
- قیچی کاری
- کنترل عرض و طول قالی

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دار قالی بافی آموزشی (چله کشی و کوچی بندی شده و آماده بافت) - میز - صندلی - دفه - قلاب - پودکش - قیچی - متر یا خط کش - آچار - نخ و نقشه - انواع پود - نور مناسب	بافت فرش با سازوکار تخت (با استفاده از یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

- نقشه خوانی
- اجرای گره متقارن یا نامتقارن
- شیرازه پیچی
- پوددهی (تک پود)
- پیش کشی
- قیچی کاری
- کنترل عرض و طول قالی

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها			خود ارزیابی هنرجو	
شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت‌پذیری				
	بهداشت کار و ایمنی				
شایستگی‌های فنی	عناوین شایستگی‌ها			خود ارزیابی هنرجو	
	نقشه‌خوانی				
	اجرای گره متقارن یا نامتقارن				
	شیرازه پیچی				
	نشان دادن پود (تک پود)				
	پیش‌کشی				
	قیچی کاری				
	کنترل عرض و طول قالی				
	شاخص‌های کار	نقشه خوانی درست و اجرای گره مطابق با آن، به صورت صحیح و بدون حرکات اضافه سر، گردن و دست‌ها، با رعایت اصول ایمنی در زمان قابل قبول			
		شیرازه پیچی طرفین قالی با کشش و کیفیت مناسب			
		نشان دادن پود با کشش یکنواخت			
		پیش‌کشی و قیچی کاری به صورت درست، بدون به هم ریختن ظاهر و وضعیت صحیح گره‌ها			
		کنترل عرض و طول قالی با محاسبه دقیق متناسب با رج شمار			
تذکر	۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.				
	۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.				

پودمان چهارم: جلسه نوزدهم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دار قالی بافی آموزشی (چله‌کشی و کوچی بندی شده و آماده بافت) - میز - صندلی - دفه - قلاب - پودکش - قیچی - متر یا خط‌کش - آچار - نخ و نقشه - انواع پود - نور مناسب	بافت فرش با سازوکار نیم لول (با استفاده از یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

- قشه خوانی
- اجرای گره متقارن یا نامتقارن
- شیرازه پیچی
- پوددهی (تک پود)
- پیش کشی
- قیچی کاری
- کنترل عرض و طول قالی

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها			۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو	
شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت پذیری							
	بهداشت کار و ایمنی							
شایستگی های فنی	عناوین شایستگی ها			۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو	
	فرایند کار	نقشه خوانی						
		اجرای گره متقارن یا نامتقارن						
		شیرازه پیچی						
		نشاندن پود زیر (ضخیم)						
		نشاندن پود رو (نازک)						
		پیش کشی و دفه کوبی						
		قیچی کاری						
		کنترل عرض و طول قالی						
	شاخص های کار	نقشه خوانی درست و اجرای گره مطابق با آن، به صورت صحیح و بدون حرکات اضافه سر، گردن و دست‌ها، با رعایت اصول ایمنی در زمان قابل قبول						
		شیرازه پیچی طرفین قالی با کشش و کیفیت مناسب						
		نشاندن پود ضخیم با کشش یکنواخت						
		نشاندن پود نازک با کشش یکنواخت						
		پیش کشی، قیچی کاری و دفه کوبی به میزان لازم و درست، بدون به هم ریختن ظاهر و وضعیت صحیح گره‌ها						
		کنترل عرض و طول قالی با محاسبه دقیق متناسب با رج شمار						
تذکر	۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار دهید می توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.							
	۲- چنانچه شاخص های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می توانید به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.							

پودمان چهارم: جلسه بیستم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دار قالی بافی آموزشی (چله کشی و کوچی بندی شده و آماده بافت) - میز - صندلی - دفه - قلاب - پودکش - قیچی - متر یا خط کش - آچار - نخ و نقشه - انواع پود - نور مناسب	بافت فرش با سازوکار نیم لول (با استفاده از یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

- نقشه خوانی
- اجرای گره متقارن یا نامتقارن
- شیرازه پیچی
- پوددهی (تک پود)
- پیش کشی
- قیچی کاری
- کنترل عرض و طول قالی

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها			خود ارزیابی هنرجو	
	۱	۲	۳		
شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت پذیری				
	بهداشت کار و ایمنی				
شایستگی‌های فنی	عناوین شایستگی‌ها			خود ارزیابی هنرجو	
				۱	
				۲	
				۳	
	فرایند کار	نقشه خوانی			
		اجرای گره متقارن یا نامتقارن			
		شیرازه پیچی			
		نشان دادن پود زیر (ضخیم)			
		نشان دادن پود رو (نازک)			
		پیش کشی و دغه کوبی			
		قیچی کاری			
		کنترل عرض و طول قالی			
	شاخص‌های کار	نقشه خوانی درست و اجرای گره مطابق با آن، به صورت صحیح و بدون حرکات اضافه سر، گردن و دست‌ها، با رعایت اصول ایمنی در زمان قابل قبول			
		شیرازه پیچی طرفین قالی با کشش و کیفیت مناسب			
		نشان دادن پود ضخیم با کشش یکنواخت			
		نشان دادن پود نازک با کشش یکنواخت			
پیش کشی، قیچی کاری و دغه کوبی به میزان لازم و درست، بدون به هم ریختن ظاهر و وضعیت صحیح گره‌ها					
کنترل عرض و طول قالی با محاسبه دقیق متناسب با رج‌شمار					
تذکر	۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.				
	۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.				

پودمان چهارم: جلسه بیست و یکم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دار قالی بافی آموزشی (چله کشی و کوچی بندی شده و آماده بافت) - میز - صندلی - دفه - قلاب - پودکش - قیچی - متر یا خط کش - آچار - نخ و نقشه - انواع پود - نور مناسب	بافت فرش با سازوکار نیم لول (با استفاده از یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

- نقشه خوانی
- اجرای گره متقارن یا نامتقارن
- شیرازه پیچی
- پوددهی (ضخیم و نازک)
- پیش کشی
- قیچی کاری
- کنترل عرض و طول قالی

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها			خود ارزیابی هنرجو
	۱	۲	۳	
شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی				
شایستگی‌های فنی	عناوین شایستگی‌ها			خود ارزیابی هنرجو
	فرایند کار			
شاخص‌های کار				
تذکر	۱- هنرآموزگرمای این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.			
	۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.			

پودمان چهارم: جلسه بیست و دوم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دار قالی بافی آموزشی (چله کشی و کوچی بندی شده و آماده بافت) - میز - صندلی - دفه - قلاب - پودکش - قیچی - متر یا خط کش - آچار - نخ و نقشه - انواع پود - نور مناسب	بافت فرش با سازوکار نیم لول (با استفاده از یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

- نقشه خوانی
- اجرای گره متقارن یا نامتقارن
- شیرازه پیچی
- پوددهی (ضخیم و نازک)
- پیش کشی
- قیچی کاری
- کنترل عرض و طول قالی

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها			خود ارزیابی هنرجو	
	۱	۲	۳		
شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی					
شایستگی‌های فنی	عناوین شایستگی‌ها			خود ارزیابی هنرجو	
	۱	۲	۳		
	فرایند کار				نقشه خوانی
					اجرای گره متقارن یا نامتقارن
					شیرازه پیچی
					نشاندن پود زیر (ضخیم)
					نشاندن پود رو (نازک)
					پیش کشی و دغه کوبی
					قیچی کاری
					کنترل عرض و طول قالی
	شاخص‌های کار				نقشه خوانی درست و اجرای گره مطابق با آن، به صورت صحیح و بدون حرکات اضافه‌سر، گردن و دست‌ها، با رعایت اصول ایمنی در زمان قابل قبول
					شیرازه پیچی طرفین قالی با کشش و کیفیت مناسب
					نشاندن پود ضخیم با کشش یکنواخت
					نشاندن پود نازک با کشش یکنواخت
					پیش کشی، قیچی کاری و دغه کوبی به میزان لازم و درست، بدون به هم ریختن ظاهر و وضعیت صحیح گره‌ها
				کنترل عرض و طول قالی با محاسبه دقیق متناسب با رج شمار	
تذکر	۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.				
	۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.				

پودمان چهارم: جلسه بیست و سوم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دار قالی بافی آموزشی (چله کشی و کوچی بندی شده و آماده بافت) - میز - صندلی - دفه - قلاب - پودکش - قیچی - متر یا خط کش - آچار - نخ و نقشه - انواع پود - نور مناسب	بافت فرش با سازوکار نیم لول (با استفاده از یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

- نقشه خوانی
- اجرای گره متقارن یا نامتقارن
- شیرازه پیچی
- پوددهی (ضخیم و نازک)
- پیش کشی
- قیچی کاری
- کنترل عرض و طول قالی

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها				خود ارزیابی هنرجو	
	۱	۲	۳			
شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی				مسئولیت‌پذیری		
				بهداشت کار و ایمنی		
شایستگی‌های فنی	عناوین شایستگی‌ها				خود ارزیابی هنرجو	
	فرایند کار				نقشه خوانی	
					اجرای گره متقارن یا نامتقارن	
					شیرازه پیچی	
					نشاندن پود زیر (ضخیم)	
					نشاندن پود رو (نازک)	
					پیش کشی و دفه کوبی	
					قیچی کاری	
					کنترل عرض و طول قالی	
	شاخص‌های کار				نقشه خوانی درست و اجرای گره مطابق با آن، به صورت صحیح و بدون حرکات اضافه سر، گردن و دست‌ها، با رعایت اصول ایمنی در زمان قابل قبول	
					شیرازه پیچی طرفین قالی با کشش و کیفیت مناسب	
					نشاندن پود ضخیم با کشش یکنواخت	
					نشاندن پود نازک با کشش یکنواخت	
					پیش کشی، قیچی کاری و دفه کوبی به میزان لازم و درست، بدون به هم ریختن ظاهر و وضعیت صحیح گره‌ها	
					کنترل عرض و طول قالی با محاسبه دقیق متناسب با رج‌شمار	
تذکر	۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.					
	۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.					

بودمان چهارم: جلسه بیست و چهارم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دار قالی بافی آموزشی (چله کشی و کوچی بندی شده و آماده بافت) - میز - صندلی - دفه - قلاب - پودکش - قیچی - متر یا خط کش - آچار - نخ و نقشه - انواع پود - نور مناسب	بافت فرش با سازوکار لول (با استفاده از یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

- نقشه خوانی
- اجرای گره متقارن یا نامتقارن
- شیرازه پیچی
- پوددهی (ضخیم و نازک)
- پیش کشی
- قیچی کاری
- کنترل عرض و طول قالی

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

خود ارزیابی هنرجو				نوع شایستگی		
۱	۲	۳	عناوین شایستگی ها	شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، تجهیزات زیست محیطی	مسئولیت پذیری	
			بهداشت کار و ایمنی			
خود ارزیابی هنرجو				شایستگی های فنی	فرایند کار	
۱	۲	۳	عناوین شایستگی ها			نقشه خوانی
			اجرای گره متقارن یا نامتقارن			شیرازه پیچی
			نشاندن پود زیر (ضخیم)			نشاندن پود رو (نازک)
			پیش کشی و دغه کوبی			قیچی کاری
			کنترل عرض و طول قالی			
			نقشه خوانی درست و اجرای گره مطابق با آن، به صورت صحیح و بدون حرکات اضافه سر، گردن و دست‌ها، با رعایت اصول ایمنی در زمان قابل قبول			نتیجه های کار
			شیرازه پیچی طرفین قالی با کشش و کیفیت مناسب		نشاندن پود ضخیم با کشش یکنواخت	
			نشاندن پود نازک با کشش یکنواخت		پیش کشی، قیچی کاری و دغه کوبی به میزان لازم و درست، بدون به هم ریختن ظاهر و وضعیت صحیح گره‌ها	
			کنترل عرض و طول قالی با محاسبه دقیق متناسب با رج شمار			
تذکر					۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.	
					۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.	

بودمان چهارم: جلسه بیست و پنجم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دار قالی بافی آموزشی (چله کشی و کوچی بندی شده و آماده بافت) - میز - صندلی - دفه - قلاب - پودکش - قیچی - متر یا خط کش - آچار - نخ و نقشه - انواع پود - نور مناسب	بافت فرش با سازوکار لول (با استفاده از یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

- نقشه خوانی
- اجرای گره متقارن یا نامتقارن
- شیرازه پیچی
- پوددهی (ضخیم و نازک)
- پیش کشی
- قیچی کاری
- کنترل عرض و طول قالی

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها	۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو	
شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت پذیری					
	بهداشت کار و ایمنی					
شایستگی‌های فنی	عناوین شایستگی‌ها	۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو	
	نقشه خوانی					
	اجرای گره متقارن یا نامتقارن					
	شیرازه پیچی					
	نشانندن پود زیر (ضخیم)					
	نشانندن پود رو (نازک)					
	پیش کشی و دغه کوبی					
	قیچی کاری					
	کنترل عرض و طول قالی					
	فرایند کار	نقشه خوانی درست و اجرای گره مطابق با آن، به صورت صحیح و بدون حرکات اضافه سر، گردن و دست‌ها، با رعایت اصول ایمنی در زمان قابل قبول				
		شیرازه پیچی طرفین قالی با کشش و کیفیت مناسب				
		نشانندن پود ضخیم با کشش یکنواخت				
		نشانندن پود نازک با کشش یکنواخت				
		پیش کشی، قیچی کاری و دغه کوبی به میزان لازم و درست، بدون به هم ریختن ظاهر و وضعیت صحیح گره‌ها				
	شاخص‌های کار	کنترل عرض و طول قالی با محاسبه دقیق متناسب با رج‌شمار				
تذکر	<p>۱- هنرآموزگرمی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>					

بودمان چهارم: جلسه بیست و ششم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دار قالی بافی آموزشی (چله کشی و کوچی بندی شده و آماده بافت) - میز - صندلی - دفه - قلاب - پودکش - قیچی - متر یا خط کش - آچار - نخ و نقشه - انواع پود - نور مناسب	بافت فرش با سازوکار لول (با استفاده از یکی از انواع نقشه، گره متقارن یا نامتقارن، پوددهی، شیرازه پیچی، پیش کشی، قیچی کاری و کنترل)

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

- نقشه خوانی
- اجرای گره متقارن یا نامتقارن
- شیرازه پیچی
- پود دهی (ضخیم و نازک)
- پیش کشی
- قیچی کاری
- کنترل عرض و طول قالی

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنرجو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها			۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو	
بهداشت، نوجوانان زیست محیطی و ایمنی و شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت کار و ایمنی	مسئولیت پذیری							
	بهداشت کار و ایمنی							
شایستگی‌های فنی	عناوین شایستگی‌ها			۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو	
	فرایند کار	نقشه خوانی						
		اجرای گره متقارن یا نامتقارن						
		شیرازه پیچی						
		نشان دادن پود زبر (ضخیم)						
		نشان دادن پود رو (نازک)						
		پیش کشی و دغه کوبی						
		قیچی کاری						
	شاخص‌های کار	کنترل عرض و طول قالی						
		نقشه خوانی درست و اجرای گره مطابق با آن، به صورت صحیح و بدون حرکات اضافه سر، گردن و دست‌ها، با رعایت اصول ایمنی در زمان قابل قبول						
		شیرازه پیچی طرفین قالی با کشش و کیفیت مناسب						
		نشان دادن پود ضخیم با کشش یکنواخت						
		نشان دادن پود نازک با کشش یکنواخت						
		پیش کشی، قیچی کاری و دغه کوبی به میزان لازم و درست، بدون به هم ریختن ظاهر و وضعیت صحیح گره‌ها						
کنترل عرض و طول قالی با محاسبه دقیق متناسب با رج شمار								
تذکر	۱- هنرآموزگرمی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.							
	۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.							

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نمون برگ ۸ - ۱ - تحلیل استاندارد عملکرد کار

نام و نام خانوادگی		شماره ملی	تاریخ ارزشیابی:	نوبت اول:
کد حرفه	۷۳۱۸۰۱۹۲	حرفه:	کد حرفه	۰۶
کد وظیفه	۰۶	وظیفه:	کد کار	۰۶۰۹
کد کار	۰۶۰۹	کار:	کد کار	۰۶۰۹

<p>۱ شرایط انجام کار : بافت قالی از روی یکی از انواع نقشه با استفاده از گره متقارن یا نامتقارن و شیرازه پیچی، پودکشی، پیش‌کشی، قیچی‌کاری و کنترل نهایی هر رج</p>
<p>۲ شاخص‌های اصلی استاندارد عملکرد کار: نقشه‌خوانی صحیح - اجرای گره به صورت صحیح با قلاب یا دست - شیرازه پیچی و پودکشی - پیش‌کشی و قیچی‌کاری - کنترل عرض و طول فرش به طور مداوم</p>
<p>۳ نمونه و نقشه کار: نقشه‌خوانی انواع نقشه‌های قالی اجرای یکی از انواع شیرازه پیش‌کشی کنترل عرض و طول رج‌های بافته شده به طور مداوم</p>
<p>۴ ابزار ارزشیابی: مشاهده - انجام کار - پرسش و پاسخ</p>
<p>۵ ابزار و تجهیزات مورد نیاز انجام کار: دار قالی بافی آموزشی - میز - صندلی - دفه - قلاب یا چاقو - پودکش - قیچی - لوازم کوچی‌بندی - متر یا خط‌کش - ممداد رنگی یا ممداد شمعی - آچار - نخ و نقشه - انواع پود - نور مناسب</p>
<p>۶ تکالیف کاری مرتبط در گروه کاری: نقطه زنی فرش (۰۲۰۵) - بافت گلیم ساده (۰۶۰۱)</p>

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نمون برگ ۹-۱ - ارزشیابی کار

نام و نام خانوادگی		شماره ملی	تاریخ ارزشیابی:	نوبت اول:
کد حرفه	۷۳۱۸۰۱۹۲	حرفه:	کمک تکنسین کارگاه فرش بافی	سطح صلاحیت L۲
کد وظیفه	۰۶	وظیفه:	تجهیز کارگاه فرش بافی	گروه کاری
کد کار	۰۶۰۹	کار:	بافت قالی	سطح شایستگی آگاهی

استاندارد عملکرد کار:
بافت قالی با گره متقارن یا نامتقارن، از روی یکی از انواع نقشه و کنترل هر رج قبل از شیرازه پیچی، عبور دادن بود زیر و رو، پیش کشی و قیچی کاری

ردیف	مراحل کار	شرایط عملکرد (ابزار، مواد، تجهیزات، زمان، مکان و...)	نتایج ممکن	استاندارد (شاخص‌ها/داوری/نمره دهی)	نمره
۱	نقشه خوانی	۱- کارگاه ۲- ۱۰ دقیقه ۳- انواع نقشه قالی	نقشه خوانی انواع نقشه قالی	نقشه خوانی انواع نقشه قالی	۳
				نقشه خوانی از روی نقشه شطرنجی و عددی	۲
				اشتباه در نقشه خوانی	۱
۲	اجرای گره قالی	۱- کارگاه ۲- ۳۰ دقیقه ۳- دار چل کشی شده ۴- نخ و نقشه ۵- قلاب یا چاقو	بافت گره قالی به صورت متقارن یا نامتقارن	اجرای هر دو گره متقارن و نامتقارن با استفاده از قلاب	۳
				اجرای گره متقارن و نامتقارن به صورت صحیح	۲
				اجرای گره متقارن و نامتقارن به صورت اشتباه	۱
۳	شیرازه پیچی	۱- کارگاه ۲- ۱۰ دقیقه ۳- دار قالی بافی (بافت یک رج) ۴- نخ شیرازه یا بود ضخیم	بافت یکی از انواع شیرازه	شیرازه پیچی قالی به صورت بسیار دقیق	۳
				شیرازه پیچی قالی به صورت دقیق	۲
				شیرازه پیچی قالی به صورت نامرتب	۱

۴	پودکشی	۱- کارگاه ۲- ۱۵ دقیقه ۳- دار قالی بافی (بافت یک رج) ۴- پود ضخیم و نازک مناسب ۵- پودکش و دفه	نشاندن پود ضخیم و نازک	۳	پوددهی قالی به صورت بسیار دقیق
				۲	پوددهی قالی به صورت یکنواخت
				۱	پوددهی قالی به صورت ناپکنواخت
۵	پیش کشی و قیچی کاری	۱- کارگاه ۲- ۱۰ دقیقه ۳- دار قالی بافی(بافت یک رج) ۴- قیچی	اجرای پیش کشی و قیچی کاری	۳	اجرای پیش کشی و قیچی کاری
				۲	اجرای پیش کشی
				۱	عدم اجرای پیش کشی
۶	کنترل مداوم عرض و طول قالی	۱- کلاس ۲- ۱۰ دقیقه ۳- دار قالی بافی(بافت یک رج) ۴- متر	کنترل مداوم عرض و طول قالی	۳	کنترل عرض و طول قالی به طور مداوم
				۲	کنترل عرض و طول قالی
				۱	عدم کنترل عرض و طول قالی
					شایستگی های غیر فنی ، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش
☐ بلی ☐ خیر		ارزشیابی کار (شایستگی انجام کار)			
معیار شایستگی انجام کار : کسب حداقل نمره ۲ از مراحل ۱ و ۲ و ۴ و ۶ کسب حداقل نمره ۲ از بخش شایستگی های غیر فنی ، ایمنی، بهداشت ، توجهات زیست محیطی و نگرش کسب حداقل میانگین ۲ از مراحل کار					

پودمان ۵

پایین کشی فرش

پایین کشی فرش

واحد
یادگیری ۱

پودمان پنجم : جلسه بیست و هفتم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
چند دار قالی بافی کامل که یک تخته فرش تا اندازه مناسب جهت انجام پایین کشی به روش های چرخشی، پیچشی، دوخت و میخ و تخته بر روی آن باشد، متر فلزی جمع شو (۵متری) - آچار فرانسه - آچار فرش (از جنس میلگرد صاف و بدون عاج نمره ۱۴ یا ۱۶) میخ فلزی (با قطر ۲ میلی متر و طول ۳/۵ سانتی متر - چکش ۵۰۰ گرم - انبر دست نمره ۸ - مفتول نمره ۲/۵ - روزنامه و یا کاغذ باطله - چوب پایین کشی، لاستیک پایین کشی - سوزن جوال دوز - نخ چله پنبه ای - قیچی - چاقو	بررسی ضرورت پایین کشی و شیوه های مرسوم و تهیه لوازم مورد نیاز

■ ابزار کمک آموزشی:

بازدید.

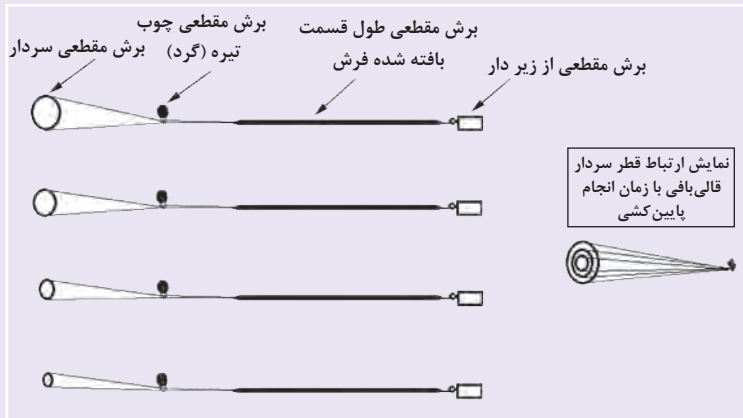
■ اهداف توانمندسازی:

- بررسی ضرورت پایین کشی و شیوه های مرسوم آن
- تهیه لوازم مورد نیاز برای پایین کشی به روش های مختلف

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

فکر کنید و بیان نمایید چگونه اندازه قطر سردار در تشخیص زمان اجرای پایین‌کشی اثرگذار است.

همان‌طوری که در تصویر بالا مشاهده می‌شود، اندازه قطر سردار با اندازه زاویه چله‌ها در فاصله بین سردار تا چوب کوچی نسبت مستقیم دارد. یعنی هر چه قطر سردار بیشتر باشد اندازه زاویه بیشتر است و بالعکس. با مشاهده دقیق‌تر می‌توان به این نکته پی‌برد که هرچه اندازه این زاویه بیشتر باشد جابه‌جایی چوب کوچی به بالا سخت‌تر خواهد شد و پایین‌کشی باید در زمان زودتری انجام گیرد.

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها			خود ارزیابی هنرجو
	۱	۲	۳	
شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی				
شایستگی های فنی	عناوین شایستگی ها			خود ارزیابی هنرجو
تذکر	۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار دهید می توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.			
	۲- چنانچه شاخص های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می توانید به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.			

پودمان پنجم: جلسه بیست و هشتم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دار قالی بافی کامل که یک تخته فرش تا اندازه مناسب جهت انجام پایین کشی به روش چرخشی بر روی آن باشد، دار قالی بافی کامل که یک تخته فرش تا اندازه مناسب جهت انجام پایین کشی به روش چرخشی بر روی آن باشد، متر فلزی جمع شو (۵متری) - آچار فرانسه - آچار فرش (از جنس میلگرد صاف و بدون عاج نمره ۱۴ یا ۱۶) - قیچی - چاقو	اجرای پایین کشی به روش چرخشی و پیچشی

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

- تعیین زمان اجرای پایین کشی به روش چرخشی یا پیچشی
- شل کردن پیچ‌های تنظیم
- بریدن سرخ‌های متصل به زیر دار یا سردار در صورت لزوم
- هدایت مقدار فرش بافته شده به پشت دار
- کنترل و سفت کردن پیچ‌های تنظیم

فعالیت‌های یادگیری ساخت یافته	
هنرآموز	هنرجو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

دانش افزایی

در کتاب درسی پایین کشی پیچشی در انتهای پودمان آورده شده است. اما به دلیل مشابهت‌های آن با روش چرخشی می‌توانید آن را همراه با روش چرخشی در این جلسه اجرا کنید.

نوع شایستگی	عناوین شایستگی‌ها	۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو	
شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت‌پذیری					
	بهداشت کار و ایمنی					
شایستگی‌های فنی	فرایند کار	تعیین زمان اجرای پایین‌کشی				
		شل کردن پیچ‌های تنظیم				
		بریدن نخ‌های متصل به زیردار یا سردار				
		اندازه‌گیری و محاسبه و هدایت مقدار فرش بافت شده برای پایین‌کشی				
		کنترل نهایی و سفت کردن پیچ‌های تنظیم				
	شاخص‌های کار	تعیین درست زمان اجرای پایین‌کشی				
		شل کردن پیچ‌های تنظیم با رعایت نکات فنی و ایمنی				
		بریدن نخ‌های متصل به زیردار یا سردار در صورت لزوم با رعایت نکات ایمنی و آسیب نزدن به فرش				
		اندازه‌گیری دقیق و هدایت مقدار فرش بافت شده برای پایین‌کشی به پشت دار با رعایت نکات فنی و ایمنی				
		کنترل نهایی و سفت کردن پیچ‌های تنظیم با رعایت نکات فنی و ایمنی به مقدار لازم				
تذکر	۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به‌عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی‌تر مورد ارزشیابی قرار دهید می‌توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.					
	۲- چنانچه شاخص‌های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می‌توانید به بخش شاخص‌های کار در این جدول اضافه نمایید.					

پودمان پنجم: جلسه بیست و نهم

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دار قالی بافی کامل که یک تخته فرش تا اندازه مناسب جهت انجام پایین کشی بر روی آن باشد، متر فلزی جمع شو (۵متری) - آچار فرانسه - آچار فرش (از جنس میلگرد صاف و بدون عاج نمره ۱۴ یا ۱۶) - میخ فلزی (با قطر ۲ میلی متر و طول ۳/۵ سانتی متر) - چکش ۵۰ گرم - انبردست نمره ۸ - مفتول نمره ۲/۵ - سوزن حوال دوز - نخ چله پنبه ای - قیچی - چاقو	اجرای پایین کشی به روش دوخت

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

- تعیین زمان اجرای پایین کشی
- شل کردن پیچ های تنظیم
- باز کردن دسته های چله گره خورده بر روی سردار
- اندازه گیری دقیق و هدایت مقدار فرش بافت شده برای پایین کشی به پشت دار
- ثابت کردن فرش بر روی زیردار به روش دوخت
- گره زنی دسته های چله بر روی سردار
- کنترل نهایی و سفت کردن پیچ های تنظیم

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنر آموز	هنر جو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

پرسش

همان طوری که در بالا نیز اشاره شد، اندازه دقیق میزان پایین کشی با استفاده از متر فلزی و در سه نقطه چپ، راست و وسط قالی مشخص می شود. نقطه شروع اندازه گیری در سه طرف قالی، قسمت ابتدایی شروع بافت قالی است. چرا؟

به منظور انجام صحیح پایین کشی، باید ثابت نمودن قسمت بافته شده به زیر دار با ظرافت و دقت زیادی انجام شود. به این منظور برای انجام اینکار لازم است اندازه موردنظر در سه نقطه چپ، راست و قسمت میانی فرش با متر فلزی مشخص شود و به زیردار دوخته شود. با این عمل سطح کار صاف و گونه یکنواخت خواهد بود و در صورت وجود عیوبی مانند بالا یا پایین بودن قسمتی از سطح یا لبه های فرش، بافنده می تواند نسبت به اصلاح آن در ادامه بافت فرش اقدام نماید.

پرسش

گفته می شود تمامی گره های سردار در هر دو مرحله چله کشی و پایین کشی توسط یک نفر و در یک زمان انجام گیرد. چرا؟
انجام هر کدام از مراحل چله ریزی و پایین کشی بهتر است توسط یک نفر انجام گیرد. به عنوان مثال گره زنی چله ها در قسمت بالای سردار توسط دو نفر انجام شود ممکن است باعث نایکنواختی کشش چله ها گردد. چون میزان نیروی کشش چله ها توسط افراد مختلف متفاوت است. حتی بهتر است عملیات کشش و گره زنی چله ها در یک زمان انجام شود، چون میزان نیرو و انرژی افراد ممکن است در زمان های مختلف روز متفاوت باشد.
پایین کشی در دارهایی که بر روی آنها چله کشی فارسی به صورت چله دوانی و چله ریزی (دوخت ابتدای چله به زیردار و گره زدن بر روی سردار) اجرا می شود را می توان به سه بخش تقسیم بندی کرد؛

- ۱ شل کردن دسته های چله بر روی سردار
- ۲ هدایت مقدار لازم از قالی بافته شده به پشت دار و تثبیت آن بر روی زیردار، به روش دلخواه و مرسوم
- ۳ گره زدن مجدد دسته های چله بر روی سردار

یادآوری می‌شود مراحل اولیه و پایانی پایین‌کشی یعنی مورد ۱ و ۳ در تقسیم‌بندی بالا، در روش‌های مختلف یکسان است و تفاوت در مرحله دوم یعنی تثبیت قالی بر روی زیر دار است که روش دوخت و روش میخ و تخته در کتاب درسی آمده است.

در فرش‌های کم عرض، می‌توان از پارچه کرباسی که از قبل آماده می‌شود استفاده کرد، اما در فرش‌هایی که عرض آنها زیاد است (مثلاً قالی‌های ۹ متری) بهتر است از طناب متصل به پارچه قطور دوخت خورده استفاده کرد. در تصاویر زیر پارچه کرباسی، طناب متصل به پارچه قطور دوخت خورده را مشاهده می‌کنید.

نحوه قرار گیری زیردار در پارچه کرباسی

نحوه اتصال طناب متصل به پارچه قطور دوخت خورده به زیر دار

ارزشیابی

نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها			خود ارزیابی هنرجو	
	۱	۲	۳		
شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت پذیری				
	بهداشت کار و ایمنی				
شایستگی های فنی	عناوین شایستگی ها			خود ارزیابی هنرجو	
				۱	
				۲	
				۳	
	فرایند کار	تعیین زمان اجرای پایین کشی			
		شل کردن پیچ های تنظیم			
		باز کردن دسته های چلّه گره خورده بر روی سردار			
		اندازه گیری دقیق و هدایت مقدار فرش بافت شده برای پایین کشی به پشت دار و ثابت کردن بر روی زیردار به روش دوخت			
		گره زنی دسته های چله بر روی سردار			
		کنترل نهایی و سفت کردن پیچ های تنظیم			
	شناختی های کار	تعیین درست زمان اجرای پایین کشی			
		شل کردن پیچ های تنظیم با رعایت نکات فنی و ایمنی			
		باز کردن دسته های چلّه گره خورده بر روی سردار با رعایت نکات ایمنی			
اندازه گیری دقیق و هدایت مقدار فرش بافت شده برای پایین کشی به پشت دار و ثابت کردن بر روی زیردار به روش دوخت با رعایت نکات فنی و ایمنی بدون آسیب زدن به فرش					
گره زنی دسته های چله بر روی سردار با کشش یکسان و در محل مناسب					
کنترل نهایی و سفت کردن پیچ های تنظیم با رعایت نکات فنی و ایمنی به مقدار لازم					
تذکر	۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار دهید می توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.				
	۲- چنانچه شاخص های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می توانید به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.				

ابزار و تجهیزات مورد نیاز	عناوین درس
دار قالی بافی کامل که یک تخته فرش تا اندازه مناسب جهت انجام پایین کشی بر روی آن باشد، متر فلزی جمع شو (۵متری) - آچار فرانسه - آچار فرش (از جنس میلگرد صاف و بدون عاج نمره ۱۴ یا ۱۶) - میخ فلزی (با قطر ۲ میلی متر و طول ۳/۵ سانتی متر) - چکش ۵۰۰ گرم - انبردست نمره ۸ - مفتول نمره ۲/۵ - روزنامه و یا کاغذ باطله - تخته پایین کشی، لاستیک پایین کشی - سوزن جوال دوز - نخ چله پنبه ای - قیچی - چاقو	اجرای پایین کشی به روش میخ و تخته

■ ابزار کمک آموزشی:

ندارد.

■ اهداف توانمندسازی:

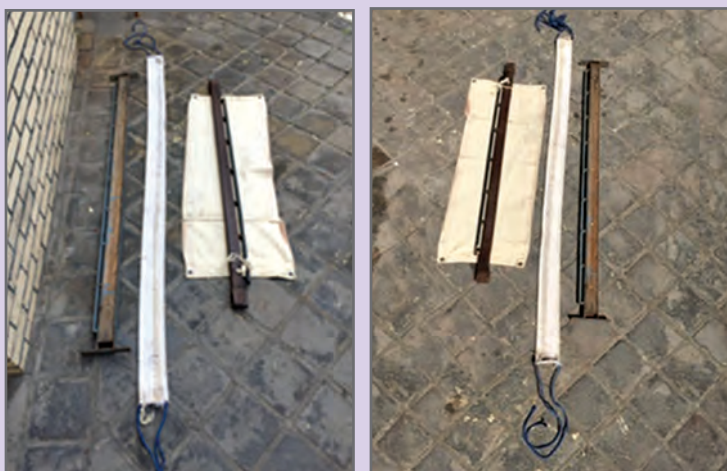
- تعیین زمان اجرای پایین کشی
- شل کردن پیچ های تنظیم
- باز کردن دسته های چله گره خورده بر روی سردار
- اندازه گیری دقیق و هدایت مقدار فرش بافت شده برای پایین کشی به پشت دار
- ثابت کردن فرش بر روی زیردار به روش میخ و تخته
- گره زنی دسته های چله بر روی سردار
- کنترل نهایی و سفت کردن پیچ های تنظیم

فعالیت های یادگیری ساخت یافته	
هنرآموز	هنرجو
نمایش عملی توضیح و تشریح پرسش و پاسخ	تمرین و ممارست دقت و توجه پاسخ و پرسش

نکته

برای سهولت کار پایین کشی به روش میخ و تخته، می توان زیر دار را به نحوی طراحی کرد که چوب پایین کشی درون آن تعبیه شده باشد. در این صورت مرحله اتصال چوب پایین کشی به زیر در هنگام پایین کشی حذف خواهد شد.

چوب تعبیه شده در زیردار

نوع شایستگی	عناوین شایستگی ها				۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو	
شایستگی های غیر فنی، ایمنی و بهداشت، توجهات زیست محیطی	مسئولیت پذیری								
	بهداشت کار و ایمنی								
شایستگی های فنی	عناوین شایستگی ها				۱	۲	۳	خود ارزیابی هنرجو	
	فرایند کار	تعیین زمان اجرای پایین کشی							
		شل کردن پیچ های تنظیم							
		باز کردن دسته های چله گره خورده بر روی سردار							
		اندازه گیری دقیق و هدایت مقدار فرش بافت شده برای پایین کشی به پشت دار و ثابت کردن بر روی زیردار به روش میخ و تخته							
		گره زنی دسته های چله بر روی سردار							
		کنترل نهایی و سفت کردن پیچ های تنظیم							
	شاخص های کار	تعیین درست زمان اجرای پایین کشی							
		شل کردن پیچ های تنظیم با رعایت نکات فنی و ایمنی							
		باز کردن دسته های چله گره خورده بر روی سردار با رعایت نکات ایمنی							
		اندازه گیری دقیق و هدایت مقدار فرش بافت شده برای پایین کشی به پشت دار و ثابت کردن بر روی زیردار به روش دوخت با رعایت نکات فنی و ایمنی بدون آسیب زدن به فرش							
		گره زنی دسته های چله بر روی سردار با کشش یکسان و در محل مناسب							
		کنترل نهایی و سفت کردن پیچ های تنظیم با رعایت نکات فنی و ایمنی به مقدار لازم							
تذکر	<p>۱- هنرآموز گرامی این برگه ارزشیابی به عنوان نمونه ارزشیابی از شایستگی داده شده است. اگر بخواهید فرایند کار را جزئی تر مورد ارزشیابی قرار دهید می توانید آنها را به بخش فرایند کار اضافه کنید.</p> <p>۲- چنانچه شاخص های دیگری را هنگام ارزشیابی مدنظر دارید می توانید به بخش شاخص های کار در این جدول اضافه نمایید.</p>								

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نمون برگ ۸ - ۱- تحلیل استاندارد عملکرد کار

نام و نام خانوادگی	شماره ملی	تاریخ ارزشیابی:	نوبت اول:
کد حرفه: ۷۳۱۸۰۱۹۲ حرفه:	کمک تکنسین کارگاه فرش بافی	سطح صلاحیت L۲	استاندارد عملکرد کار: تعیین زمان پایین‌کشی با توجه به نوع چله‌کشی و انتخاب شیوه و اجرای آن با کیفیت مطلوب، بدون آسیب رساندن به فرش در زمان لازم
کد وظیفه: ۰۵ وظیفه:	تجهیز کارگاه فرش بافی	گروه کاری	
کد کار: ۰۵۰۷ کار:	پایین‌کشی فرش	سطح شایستگی آگاهی	

۱ شرایط انجام کار: کارگاه متناسب با اصول بهداشتی در ابعاد ۵۰ مترمربع

۲ شاخص‌های اصلی استاندارد عملکرد کار:

- بررسی ضرورت پایین‌کشی و روش‌های متداول
- آشنایی پایین‌کشی به روش پیچشی
- اجرای پایین‌کشی به روش میخ و تخته
- اجرای پایین‌کشی چرخشی
- اجرای پایین‌کشی به روش دوخت

۳ نمونه و نقشه کار:

شل کردن پیچ‌های تنظیم، پایین‌کشی به روش چرخشی و پیچشی، کنترل و سفت کردن پیچ‌های تنظیم، شل کردن پیچ‌های تنظیم، باز کردن دسته‌های چله‌گره خورده بر روی سردار، هدایت مقدار قالی بافته شده برای پایین‌کشی و ثابت کردن به روش دوخت، سفت کردن پیچ‌های تنظیم، شل کردن پیچ‌های تنظیم، باز کردن دسته‌های چله‌گره خورده بر روی سردار، هدایت مقدار قالی بافته شده برای پایین‌کشی و ثابت کردن به روش میخ و تخته، سفت کردن پیچ‌های تنظیم

۴ ابزار ارزشیابی: مشاهده، انجام کار، پرسش و پاسخ

۵ ابزار و تجهیزات مورد نیاز انجام کار:

به ازای هر ۴ هنرجو یک دار قالی بافی آموزشی که یک تخته قالی تا اندازه مناسب جهت اجرای پایین‌کشی بر روی آن باشد، متر فلزی جمع‌شو (۵متری)، آچار فرانسه، آچار فرش (از جنس میلگرد صاف و بدون عاج نمره ۱۴ یا ۱۶) میخ فلزی (با قطر ۲ میلی‌متر و طول ۳/۵ سانتی‌متر)، چکش ۵۰۰ گرمی، انبر دست نمره ۸، مفتول نمره ۲/۵، روزنامه و یا کاغذ باطله، لاستیک پائین‌کشی، سوزن جوال دوز، نخ چله پنبه‌ای، قیچی، چاقو

۶ تکالیف کاری مرتبط در گروه کاری: انتقال چله بر دار (۰۵۰۳) - انتقال چله بر دستگاه (۰۵۰۴)

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش

نمون برگ ۹-۱ - ارزشیابی کار

نام و نام خانوادگی	شماره ملی	تاریخ ارزشیابی:	نوبت اول:
کد حرفه	حرفه:	کد تکنسیب کارگاه فرش بافی	سطح صلاحیت L۲
کد وظیفه	وظیفه:	کد وظیفه: ۰۵	استاندارد عملکرد کار: تعیین زمان پایین کشی با توجه به نوع چله کشی و انتخاب شیوه و اجرای آن با کیفیت مطلوب، بدون آسیب رساندن به فرش در زمان لازم
کد کار	کار:	کد کار: ۰۵۰۷	سطح شایستگی آگاهی

ردیف	مرا حل کار	شرایط عملکرد (ابزار، مواد، تجهیزات، زمان، مکان، ...)	نتایج ممکن	استاندارد (شاخص‌ها/داوری/نمره دهی)	نمره
۱	بررسی ضرورت پایین کشی و روش‌های مرسوم و تهیه مواد اولیه و ابزارآلات لازم	۱- کارگاه ۲- ۱۰ دقیقه ۳- ابزار و تجهیزات لازم برای پایین کشی	بررسی انواع روش‌های پایین کشی و تعیین زمان مناسب برای پایین کشی	۳	بررسی انواع روش‌های پایین کشی و انتخاب زمان مناسب برای پایین کشی
				۲	انتخاب زمان مناسب برای پایین کشی
				۱	انتخاب زمان اشتباه برای پایین کشی
۲	اجرای پایین کشی چرخشی	۱- کارگاه ۲- ۳۰ دقیقه ۳- دار قالی بافی آماده ۴- آچار ۵- متر	اجرای پایین کشی به روش چرخشی	۳	اجرای پایین کشی چرخشی به صورت بسیار دقیق
				۲	اجرای پایین کشی چرخشی
				۱	اجرای پایین کشی چرخشی به صورت اشتباه
۳	اجرای پایین کشی پیچشی	۱- کارگاه ۲- ۳۰ دقیقه ۳- دار قالی بافی آماده ۴- آچار ۵- متر	تشریح مراحل پایین کشی پیچشی و مزایا و معایب آن	۳	تحلیل مراحل پایین کشی پیچشی و بیان مزایا و معایب آن و تحقیق
				۲	تحلیل مراحل پایین کشی پیچشی و بیان مزایا و معایب آن
				۱	تحلیل اشتباه مراحل پایین کشی پیچشی

۳	اجرای پایین‌کشی به روش دوخت به صورت دقیق	اجرای پایین‌کشی به روش دوخت	۱- کارگاه ۲- ۳۰ دقیقه ۳- دار قالی بافی آماده برای پایین‌کشی به روش دوخت ۴- آچار ۵- متر ۶- نخ پنبه‌ای ۷- سوزن	اجرای پایین‌کشی به روش دوخت	۴	
	۲					اجرای پایین‌کشی به روش دوخت
	۱					اجرای پایین‌کشی به روش دوخت به صورت اشتباه
۳	اجرای پایین‌کشی به روش میخ و تخته به صورت دقیق	اجرای پایین‌کشی به روش میخ و تخته	۱- کارگاه ۲- ۳۰ دقیقه ۳- دار قالی بافی آماده برای پایین‌کشی به روش میخ و تخته ۴- آچار ۵- متر ۶- تخته و لاستیک ۷- پایین‌کشی میخ ۸- چکش	اجرای پایین‌کشی به روش میخ و تخته	۵	
	۲					اجرای پایین‌کشی به روش میخ و تخته
	۱					اجرای پایین‌کشی به روش میخ و تخته به صورت اشتباه
۳					۶	
	۲					
	۱					
			مسئولیت‌پذیری بهداشت کار و ایمنی	شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش		
☐ بلی	ارزشیابی کار (شایستگی انجام کار)					
☐ خیر						
معیار شایستگی انجام کار : کسب حداقل نمره ۲ از مراحل ۱ و ۲ و ۳ کسب حداقل نمره ۲ از بخش شایستگی‌های غیر فنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش کسب حداقل میانگین ۲ از مراحل کار						

منابع

- ۱ نیازسنجی شغلی رشته صنایع دستی، دفتر تألیف کتب درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش ۱۳۹۳
- ۲ استاندارد شایستگی حرفه، رشته صنایع دستی، دفتر تألیف کتب درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش ۱۳۹۳
- ۳ استاندارد ارزشیابی رشته صنایع دستی، دفتر تألیف کتب درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش ۱۳۹۳
- ۴ راهنمای برنامه درسی رشته صنایع دستی - فرش، دفتر تألیف کتب درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش ۱۳۹۴
- ۵ راهنمای برنامه درسی (درس نصب دار، چله‌ریزی و بافت قالی) دفتر تألیف کتب درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش ۱۳۹۶
- ۶ کتاب درسی نصب‌دار، چله‌ریزی و بافت قالی، آموزش و پرورش ۱۳۹۷
- ۷ کتاب همراه هنرجو رشته صنایع دستی - فرش، آموزش و پرورش، ۱۳۹۷
- ۸ شیوه نامه نحوه ارزشیابی دروس شایستگی‌های فنی و غیرفنی شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش شماره ۲۱۱۴۸۲/۴۰۰ مورخ ۹۵/۱۱/۳۰

همراه آموزان محترم، می‌توانند نظرهای اصلاحی خود را درباره مطالب این کتاب از طریق نامه برنشانی تهران -

صندوق پستی ۴۸۷۴ / ۱۵۸۷۵ - گروه درسی مربوط و یا پیام‌نگار tvoccd@roshd.ir ارسال نمایند.

وب‌گاه: tvoccd.oerp.ir

دفترتالیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش

